

การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส
โดยการศึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์

สุนิสา ลอยเมฆ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ENHANCEMENT OF PUBLIC MIND AMONG JUNIOR HIGH SCHOOL
STUDENTS INTERNATIONAL PIONEERS INTERNATIONAL SCHOOL
BY CONSULTING GROUPS ACCORDING TO THE GESTALT THEORY

SUNISA LOYMAKE

A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
For Master of Science Program in Counseling Psychology
Academic Year 2024
Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
 โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส โดยการปรึกษา
 กลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์

ชื่อผู้วิจัย สุนิสา ลอยเมฆ

สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลพร กองคำ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.อโนทัย แพนสวัสดิ์

ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ก่อนและหลังการทดลองและ 2) เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามระบบการดูแลของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คน โดยสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน โดยกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม และกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามระบบการดูแลของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67-1.00 และค่าความเที่ยงโดยรวมเท่ากับ 0.76 และ 2) การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงเปรียบเทียบโดยใช้ Wilcoxon signed rank test และ Mann-Whitney U test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองหลังได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์สูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หากพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติและด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคลไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการถือเป็นเรื่องเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติและด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : จิตสาธารณะ การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

Title	Enhancement of public mind among junior high school students International Pioneers International School by consulting groups according to the Gestalt theory
Author	Sunisa Loymake
Program	Counseling Psychology
Major Advisor	Assistant Professor Dr. Kanchana Suttineam
Co - advisor	Assistant Professor Dr. Chonlaporn Kongkham
Co – advisor	Dr. Anotai Tansawat
Academic Year	2024

ABSTRACTS

The purposes of this quasi-experimental research were to 1) to compare the public mind among junior high school students before and after receiving group counseling by the Gestalt theory , and 2) to compare the public mind among junior high school students after receiving group counseling according to the Gestalt theory and the regular care Methods: The sample group consisted of 16 junior high school students, selected according to the criteria. They were randomly assigned an experimental group of 8 people and a control group of 8 people. The experiment group received group counseling by the Gestalt theory and the control group received regular care. Research instruments consisted were: 1) The public mind measure, The reliability of this instrument was reported by IOC ranged from 0.67-1.00 and Cronbach's Alpha as of 0.76, and 2) the group counseling program. It is IOC ranged from 0.67-1.00. The descriptive, Wilcoxon signed-rank test and Mann-Whitney U test were used for data analysis.

The results revealed the followings

1. The public mind among junior high school students who received group counseling by Gestalt theory after the experiment was significantly higher than before the experiment at the .05 level and it was found that attitudes toward using and taking

care of public property, and considering it a duty to perform such care, were significantly different at the .05 level, while attitudes toward recognizing and respecting the rights of individuals was not statistically significant difference.

2. The public mind among junior high school students in the experimental group after receiving counseling by Gestalt theory and the control group after receiving the regular care were statistically significant difference at the .05 level and it was found that considering it a duty to perform such care, was statistically significant difference at the .05 level, attitudes toward using and taking care of public property and respecting the rights of individuals were not statistically significant difference.

Key words : Public mind, Group counseling by Gestalt theory, Junior high school students.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลพร กองคำ และอาจารย์ดร.อโนทัย แทนสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ทุ่มเท เอาใจใส่ และให้กำลังใจกับผู้ทำวิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิทย์ สุขป้อม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หมื่นแสน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณวดี สมกิตติกานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อีกทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ต.หญิง ดร. พนมพร พุ่มจันทร์ ที่ให้ความเมตตาาร่วมเป็นประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และช่วยชี้แนะในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้แก่ผู้วิจัย

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความอนุเคราะห์จากนางอัสภา ปานเคย์ ผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะผู้บริหาร คณะครูที่ได้ให้ความอนุเคราะห์สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงนักเรียนที่เกี่ยวข้องที่เสียสละเวลาและให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณทุกท่านด้วยความจริงใจ

สุนิสา ลอยเมฆ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพ	ซ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่ม.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีเกสตัลท์.....	29
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
แบบแผนการวิจัย	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	52
ตอนที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ก่อนและหลังการทดลอง.....	53
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความจิตสาธารณะระหว่างกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์	56
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
สรุปผลการวิจัย	57
อภิปรายผลการวิจัย	58
ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	67
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	68
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	70
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ	95
ภาคผนวก จ ผลการสอบ CEFR	101
ภาคผนวก ฉ แบบตอบรับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ	103
ภาคผนวก ช ใบรับรองของคณะกรรมการจริยธรรมในมนุษย์	119
ประวัติผู้วิจัย	121

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	8

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แบบแผนการวิจัย	43
3.2	ระยะเวลาในการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ..	47
4.1	จำนวน ร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	52
4.2	การวิเคราะห์ข้อมูลการกระจายข้อมูล	53
4.3	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม ตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง	55
4.4	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่ม ตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์กับจิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการดูแล ตามระบบปกติของโรงเรียน.....	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว กระแสการแข่งขันตามการเปลี่ยนแปลงของค่านิยมที่เปลี่ยนไป ทำให้สังคมไทยกำลังเผชิญกับวิกฤติความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีการแสวงหารายได้เพื่อตอบสนองการบริโภคการช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ขาดความมีน้ำใจ เกิดการแย่งชิง เอาเปรียบซึ่งกันและกัน ขาดความสามัคคี มีความขัดแย้งทางความคิดอย่างรุนแรงไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น ขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555) ทุกคนต่างมุ่งแสวงหาความสุขคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตน ให้ความสนใจในเรื่องของการช่วยกันรักษาสมบัติสิ่งของและสถานที่ที่เป็นทรัพย์สินสาธารณะน้อยลง แสดงให้เห็นถึงการขาดจิตสาธารณะของสังคมไทยอย่างชัดเจน

การมีจิตสาธารณะถือเป็นคุณลักษณะของคนไทย 4.0 ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 สอดคล้องกับแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 ที่มุ่งเน้นการหล่อหลอมให้คนไทยมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคนไทยมีลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยเฉพาะด้านการศึกษาซึ่งอยู่ภายใต้กรอบของวัฒนธรรมทุนนิยม ผู้เรียนควรต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมมุ่งหวังความรู้ความสามารถของประชากรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศที่เรียกว่า “สังคมอุดมปัญญา” หากประเทศใดมีการพัฒนาการศึกษาให้เจริญมีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้แล้วประเทศนั้นย่อมได้รับความเชื่อมั่นได้รับการยอมรับจากนานาประเทศอย่างต่อเนื่องยาวนาน ซึ่งจะส่งผลให้สังคมของประเทศยังยืนต่อไป (สำนักมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2562) จิตสาธารณะ คือ การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและพร้อมที่จะเสียสละอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคมด้วยความเต็มใจ โดยพิจารณาจากความรู้ ความเข้าใจความรู้สึกรหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติและทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการทำกิจกรรมเพื่อสังคมเข้าร่วมในเรื่องส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ด้านการรับรู้และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น มีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ในสังคมร่วมกัน ดังนั้นการปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นการสร้างคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดจากภายในจิตใจของแต่ละคน จิตสาธารณะจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้คนรู้จักการเสียสละและร่วมแรงร่วมใจในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการร่วมมือกันในกิจกรรมต่าง ๆ จะช่วยลดปัญหาสังคม และส่งผลให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคมอย่างยั่งยืน (จันทร์รา ธนสงวนวงศ์, 2555)

จากการที่ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าสถานการณ์ในปัจจุบันวิกฤติการขาดจิตสาธารณะของคนในชาติก่อให้เกิดปัญหาสังคมอื่น ๆ ตามมา เช่น การย่อหย่อนในศีลธรรม การขาดระเบียบวินัย การทำลายสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสาธารณสุขสมบัติ แสวงหาความสุขและผลประโยชน์ของตนมากยิ่งขึ้น ความคิดที่เกี่ยวข้องกับสังคมส่วนรวมและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ลดน้อยลงตามลำดับ สภาพความเสียหายของส่วนรวมซึ่งเกิดจากการทำลาย การใช้ประโยชน์โดยไม่ดูแลรักษาหรือละเลยที่จะช่วยดูแลแก้ไขเมื่อพบความเสียหาย เช่น การขีดเขียนพ่นสีตามสถานที่สาธารณะหรือสถานที่ท่องเที่ยว การทิ้งขยะมูลฝอยในสวนสาธารณะ หรือแม่น้ำลำคลองและถนนหนทางต่าง ๆ การใช้พื้นที่สาธารณะติดตั้งป้ายโฆษณา สิ่งเหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นการขาดจิตสาธารณะของคนในสังคม แม้แต่สังคมเล็ก ๆ ในโรงเรียนก็จะพบพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดจิตสาธารณะของนักเรียน เช่น การไม่เก็บกวาดเศษกระดาษที่ตนเองไม่ได้เป็นผู้ทิ้ง ไม่ทำความสะอาดห้องเรียน ไม่จัดห้องเรียนให้เรียบร้อยหากไม่ใช่หน้าที่ตนเอง พฤติกรรมดังกล่าวแม้จะดูเหมือนเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ใช่เรื่องใหญ่โตหรือเกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อส่วนรวม แต่ก็ไม่ควรปล่อยให้เป็นเช่นนี้ตลอดไปเพราะพฤติกรรมเหล่านี้แสดงถึงการขาดจิตสาธารณะซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอีกมากมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) นอกจากนี้งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาวิกฤตทางด้านจิตสาธารณะของเยาวชน โดยเฉพาะนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า เยาวชนกำลังอยู่ในสภาพแห่งความเสี่ยงโดยเฉพาะการใช้ชีวิตในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้หากไม่ได้รับการควบคุมหรือแก้ไข ย่อมส่งผลเสียต่ออนาคตของเยาวชนในฐานะเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าของสังคม ผลอันเป็นรูปธรรมที่มองเห็นได้ประการหนึ่งคือ คุณภาพการเรียนรู้และความใส่ใจในการเรียนรู้ของเยาวชนลดลงอย่างเห็นได้ชัดเพราะความอ่อนแอทางความคิดซึ่งนอกจากจะทำให้เยาวชนไม่มีภูมิคุ้มกันแล้ว ยังเป็นจุดอ่อนที่จะทำให้เข้าใจสังคมผิด ไม่เห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมหรือเรียกว่า “ขาดจิตสาธารณะ” สอดคล้องกับผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2559) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าจิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และเป็นประโยชน์ในทุกระดับของสังคม ซึ่งนอกจาก

จะอบรมสั่งสอนทั้งด้านวิชาการ ยังจะต้องอบรมคุณธรรม จริยธรรม ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเสียสละให้มากกว่ารับ จะทำให้เด็กและเยาวชนพัฒนาจิตใจในการช่วยเหลือผู้อื่น มีความอ่อนน้อม ถ่อมตน พัฒนาจิตใจตนเองสู่จิตสาธารณะต่อไปในอนาคต

ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส ทำการเก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า ร้อยละ 60 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมขาดจิตสาธารณะในเรื่องการไม่รักษาความสะอาด เช่น ทิ้งขยะไม่เป็นที่ ตีมน้ำ รับประทานขนมตรงไหนก็ทิ้งไว้ตรงนั้น ไม่นำไปทิ้งถังขยะ ร้อยละ 20 ไม่รักษาสถานที่ที่เป็นสมบัติส่วนรวม เช่น ฉีกหนังสือห้องสมุดในห้องที่ตนเองต้องการในขณะที่บางคนแอบนำหนังสือห้องสมุดกลับบ้าน ร้อยละ 15 ไม่ปิดน้ำปิดไฟหลังการใช้งาน ร้อยละ 5 ชอบหลบเลี่ยงการทำเวรประจำวัน ในการลงไปเก็บข้อมูลจากการพูดคุยกับเพื่อนครูในโรงเรียน พบว่า ครูในโรงเรียนโดยเฉพาะครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ให้ข้อมูลในลักษณะเดียวกับถึงพฤติกรรมของนักเรียนว่ามีปัญหาในการทำความสะอาดห้องเนื่องจากมีนักเรียนหลบเลี่ยงการทำเวร มีการร้องเรียนและต้องเรียกมาว่ากล่าวตักเตือนบ่อยครั้งบางครั้งนักเรียนก็ทิ้งเศษขยะจากการใช้งาน เศษจากการเลาตินสอ แม้กระทั่งเศษขยะจากการใช้ยางลบลงพื้นโดยไม่สนใจที่จะนำไปทิ้งยังถังขยะ 1 ในครูประจำชั้นยังกล่าวด้วยว่า บางครั้งพบว่านักเรียนนำน้ำยาาลบคำผิดขีดเขียนลงบนโต๊ะเรียน ขณะเดียวกันในการอบรมหน้าเสาธงเวลาเช้าแถวในตอนเช้าครูเวรจะหยิบยกเรื่องพฤติกรรมเหล่านี้ของนักเรียนมาตักเตือนอยู่เป็นประจำ โดยใช้คำว่า “ครูยังเห็นอยู่ว่า” “ครูพูดบ่อยแล้วนะ” “ทำไมต้องให้เตือนบ่อย ๆ โตแล้วนะ” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมขาดจิตสาธารณะดังกล่าวยังคงเกิดขึ้นบ่อยอยู่เป็นประจำ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยจิตสาธารณะ พบว่า มีการนำกระบวนการของการปรึกษากลุ่มไปใช้ ดังที่งานวิจัยของสุพจน์ เปลี๋ยวสัจด์ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีจิตสาธารณะสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของนิรุทธ์ วัฒนภาส (2554) ศึกษาเรื่องผลของการให้คำปรึกษาแนวโยนิโสมนสิการที่มีต่อการเพิ่มพูนจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่านักศึกษาที่เข้ากลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่าก่อน การทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่จากการศึกษา พบว่า ยังไม่มีการนำการปรึกษาแบบกลุ่มมาใช้ในการพัฒนาจิตสาธารณะกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งการปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาวิธีหนึ่งที่สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือ

เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้และเข้าใจตนเองและผู้อื่น สมาชิกกลุ่มจะได้ประโยชน์จากข้อคิดเห็นของสมาชิกคนอื่น ๆ และข้อคิดจาก ผู้นำกลุ่ม อีกทั้งจะได้เรียนรู้วิธีเผชิญปัญหาจากสมาชิกคนอื่น ๆ ซึ่งกลุ่มจะให้ความเข้าใจและ การสนับสนุนให้กำลังใจ ช่วยให้สมาชิกมีความตั้งใจที่จะสำรวจปัญหาของตน สมาชิกจะรับรู้ถึง ความเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม จะทำให้สมาชิกได้เรียนรู้ความใกล้ชิด ความอาทร และการท้าทาย บรรยากาศของการสนับสนุนให้กำลังใจ และเป็นแนวทางในการป้องกัน แก้ไข และพัฒนาตนเองของสมาชิกแต่ละคน ดังนั้นการปรึกษากลุ่มในระดับมัธยมศึกษาจึงมีความจำเป็น เพื่อให้นักเรียนมีชีวิตที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะ เผชิญกับปัญหาหรือข้อคับข้องใจต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์

จากความสำคัญของจิตสาธารณะที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูมีความสนใจที่จะศึกษา การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไพ โอเนียร์ส ที่อยู่ในช่วงก้าวเข้าสู่วัยรุ่น ความเป็นตัวของตัวเอง มั่นใจในตนเอง กล้าที่จะทำตัวต่างจาก ผู้อื่น โดยยึดหลักการที่ถูกต้อง มีโอกาสคิด ตัดสินใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ สร้างทัศนคติและคุณค่าแห่งชีวิต โดยการปรึกษาตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่เป็นทฤษฎีศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ และการเรียนรู้จากปัญญา ความคิด การรับรู้ถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การเรียนรู้และแต่ละคนมีความสามารถในการรับรู้ที่ แตกต่างกันไป ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และการกระทำที่แตกต่างกันไป การรับรู้เพื่อให้เข้าใจได้ด้นั้น ต้องเริ่มจากการรับรู้ภาพรวมก่อน แล้วจึงศึกษารายละเอียดของสิ่งนั้นทีละส่วน การเรียนรู้จึงเป็น กระบวนการในการแก้ไขปัญหา โดยการแก้ไขปัญหาขึ้นอยู่กับความสามารถในการมี “การหยั่งเห็น” ซึ่งคือการคิดหาทางแก้ปัญหาอย่างฉับพลันจากการพิจารณาภาวะรอบด้าน เมื่อเกิดการหยั่งเห็น การแก้ปัญหาจะสำเร็จ และเมื่อปัญหาได้รับการแก้ไขก็จะเกิดการเรียนรู้ ซึ่งคุณภาพของการเรียนรู้ จะขึ้นอยู่กับความคิด ความเข้าใจ หรือสติปัญญาของแต่ละบุคคล ดังนั้นกระบวนการรับรู้และการคิด ในสมอง ซึ่งเป็นตัวสั่งการให้เกิดพฤติกรรมการพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามแนวคิดของจิตวิทยา เกสตัลท์นั้น จะต้องพัฒนาปรับเปลี่ยนความคิดก่อน รวมถึงการทำความเข้าใจและวินิจฉัยบุคคลที่ จะต้องดูผู้นั้นเป็นส่วนรวม ต้องศึกษาเข้าใจในสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบเพื่อให้รู้จักผู้นั้นได้โดยแท้จริง รวมทั้งได้แนวทางเข้าใจบุคคลโดยพิจารณาที่โลกแห่งการรับรู้ของเขา เนื่องจากจะรับรู้ตามความคิด ภายใน มากกว่ารับรู้โลกเชิงภูมิศาสตร์ตามความเป็นจริง และเมื่อเข้าใจการรับรู้ของใครก็ย่อมเข้าใจ ความคิดของผู้นั้นด้วยจากการศึกษางานวิจัยพบว่า ทฤษฎีเกสตัลท์สามารถนำมาใช้ในการปรึกษาได้ ประสพผลสำเร็จ แต่ยังไม่มีการนำทฤษฎีเกสตัลท์มาใช้ในการให้การศึกษาเกี่ยวกับจิตสาธารณะ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะที่สามารถปฏิบัติได้ในด้าน การมีจิตสาธารณะ และเปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรมเพื่อให้มีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นให้เกิดขึ้นกับนักเรียน แต่ละคน โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนซึ่งจะเป็นกำลังของชาติในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ ก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามระบบของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลอง โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส หลังเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ มีจิตสาธารณะแตกต่างจากก่อนการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม
2. จิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามระบบของโรงเรียนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส ปีการศึกษา 2565 จำนวน 118 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส ปีการศึกษา 2565 ที่ได้ทำแบบวัดจิตสาธารณะมีคะแนนจิตสาธารณะต่ำกว่าเปอร์เซนไทล์ที่ 25 ลงมา สอบถามความสมัครใจยินดีเข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม และได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง จำนวน 16 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน โดยมีเกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดการกำหนดเกณฑ์ของ Vinogradov and Yalom (1989) ที่ว่าขนาดสมาชิกกลุ่มในการปรึกษาที่ได้ผลควรมีสมาชิก 5 – 8 คนโดยกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม

เกณฑ์การคัดเข้า - คัดออก

เกณฑ์การคัดเข้า

1. เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส
2. เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ฟัง พูด อ่าน เขียนและเข้าใจภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

3. เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีจิตสาธารณะต่ำเปอร์เซ็นต์ที่ 25

4. ยินดีเข้าร่วมการวิจัยและได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง

เกณฑ์การคัดออก

1. ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ตลอดโครงการ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์

ตัวแปรตาม ได้แก่ จิตสาธารณะของนักเรียน 3 ด้าน ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติ ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ได้ทราบถึงระดับจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
2. นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาจิตสาธารณะโดยให้การศึกษาตามทฤษฎีเกสตัลท์มีนักเรียนที่มีคุณภาพที่ดีของสังคม
3. ได้แนวทางในการให้การศึกษาของครูผู้สอน อาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องเพื่อฝึกให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตสาธารณะและพัฒนาไปสู่การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป
4. โรงเรียนได้นักเรียนที่มีความประพฤติที่ดี ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง โรงเรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง ชุมชน และเพื่อพัฒนาประเทศชาติต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

จิตสาธารณะ หมายถึง สภาวะจิตใจที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดของนักเรียนในการตระหนักรู้ถึงบทบาทหน้าที่และความผิดชอบที่มีต่อตนเองและสังคมในการที่จะเข้าไปช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน เห็นคุณค่าในการดูแลรักษาสีของต่าง ๆ ที่ทุกคนใช้ประโยชน์ร่วมกัน สามารถสังเกตได้จากความรู้ความเข้าใจ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนในการใช้ของส่วนรวม การรักษาทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติ การไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหายการดูแลรักษาความสะอาด โดยแสดงออก ดังนี้

- 1.1 ดูแลรักษาสีของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม
- 1.2 ลักษณะของการใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างประหยัด

2. ด้านการถือปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถกระทำได้ โดยแสดงออก ดังนี้

2.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎหมายข้อตกลงของสังคม เช่น การทำเวรประจำวัน การปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด

2.2 รับอาสาที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทรัพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน การเก็บขยะ

3. ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการตระหนักและเคารพสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง การเคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยมีการแสดงออก ดังนี้

3.1 ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

3.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม

3.3 การแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ในการสร้างจิตสำนึก หมายถึง กระบวนการปรึกษากลุ่มเพื่อช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง เข้าใจความคิด อารมณ์ รับรู้ความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นในขณะนั้น สามารถสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ ตลอดจนรับรู้ความคิด ความรู้สึกและการกระทำของสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสาธารณะให้มากขึ้นโดยใช้เทคนิคของทฤษฎีเกสตัลท์ ซึ่งมีขั้นตอนในการให้การปรึกษากลุ่มดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้นผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลอง ด้วยการแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์และกำหนดของการเข้ารับการปรึกษากลุ่ม

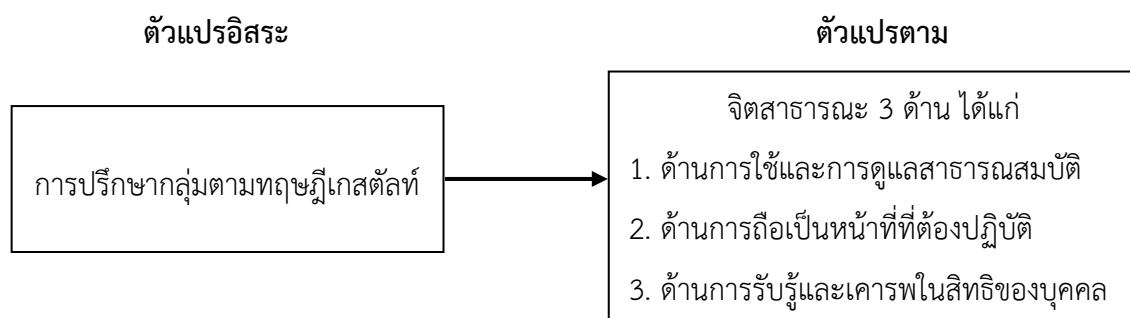
2. ขั้นดำเนินการเป็นการที่ผู้วิจัยวางแผนในการสร้างจิตสำนึก โดยผู้วิจัยนำหลักแนวคิด ทฤษฎีเกสตัลท์ มาใช้ในการสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลอง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติ ครั้งที่ 1 ปฐมนิเทศ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการเข้ารับการปรึกษากลุ่ม รวมทั้งให้นักเรียนทำความเข้าใจและทราบข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกติกา การปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกลุ่มและบทบาทหน้าที่ทั้งผู้ให้การปรึกษาและนักเรียน เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับตารางวันเวลา จำนวนครั้งระยะเวลาสถานที่และวิธีการในการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 2 - 4 เพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะในการใช้และดูแลสาธารณสมบัติ ดูแลรักษาสิ่งของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม ลักษณะของการใช้สิ่งของรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม ด้านการถือปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ

ครั้งที่ 5 - 7 เพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียนทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎข้อตกลงของสังคม เช่น การทำเวรประจำวันการปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด รับอาสาที่จะทำสิ่งที่เป็ประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทรัพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน จัดโต๊ะเก้าอี้เข้าที่ การเก็บขยะ ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ครั้งที่ 8 – 11 เพื่อให้นักเรียนมีการตระหนักรู้และเคารพในสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวมและเพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะในด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ในการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างจิตสาธารณะ จำนวน 12 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 1.30 ชั่วโมง

3. ขั้นตอนการให้การปรึกษากลุ่มเป็นการสรุปเนื้อหาสาระของการเข้าร่วมกลุ่มในครั้งนั้น ๆ โดยผู้วิจัยช่วยให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองได้ปรับความคิด โดยใช้กลวิธีแบบนำทางชักชวนชี้แจงเหตุผลขั้นสุดท้าย เพื่อช่วยให้นักเรียนชั้นมัธยมกลุ่มทดลองมีความคิดและความเข้าใจในการมีจิตสาธารณะ เพื่อจะได้เป็นพลเมืองที่ดีต่อไปในอนาคต

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การให้การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ แนวคิดมุ่งเน้นเพื่อช่วยพัฒนาบุคคลให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง เข้าใจความคิด อารมณ์ รับรู้ความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นในขณะนั้น สามารถสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกกลุ่มคนอื่น ๆ ตลอดจนรับรู้ความคิดความรู้สึกและการกระทำของสมาชิกในกลุ่ม เพื่อให้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสาธารณะให้มากขึ้น เกิดการรับรู้เข้าใจถึงความสำคัญของสิ่งของที่เป็นสมบัติสาธารณะของใช้ที่เป็นส่วนรวม เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ที่ควรปฏิบัติทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ตลอดจนเคารพต่อสิทธิของตนเองและของผู้อื่น อันจะนำไปสู่การปลูกฝังให้เกิดจิตสาธารณะต่อไป โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส โดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่ม
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีเกสตัลท์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

1. ความหมายของจิตสาธารณะ คำว่า จิตสาธารณะ (Public Mind) เป็นคำใหม่ที่มีใช้เมื่อไม่นานมานี้ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของจิตสาธารณะไว้หลากหลาย และมีการเรียกจิตสาธารณะไว้แตกต่างกันได้แก่การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม จิตสำนึกต่อสังคม จิตสำนึกต่อส่วนรวม จิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติจิตอาสา จิตบริการ เป็นต้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “จิตสาธารณะ” ในภาษาอังกฤษ จะใช้คำว่า (Public Mind) ซึ่งมีผู้ให้คำจำกัดความ “จิตสาธารณะ” ไว้หลากหลายสรุปได้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้ให้ความหมายคำว่า “จิตสาธารณะ” หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2552) ได้ให้ความหมายคำว่า “จิตสาธารณะ” หมายถึง ความมุ่งมั่นในการกระทำที่มาจากความรัก ความห่วงใย และการเอื้ออาทรต่อผู้อื่นและสังคม โดยแสดงออกผ่านการมีคุณธรรมและจริยธรรม รวมถึงการหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ยังหมายถึงการมีจิตใจที่สร้างสรรค์และมุ่งเน้นการทำความดี ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยการคิดในทางที่ดี ไม่ทำลายหรือเบียดเบียนบุคคล สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการใช้คำพูดและการกระทำที่เกิดจากความคิดที่ดี เพื่อลดความขัดแย้ง และให้ขวัญและกำลังใจแก่กัน เพื่อให้สังคมโดยรวมมีความสุข

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้ให้ความหมายคำว่า “จิตสาธารณะ” หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรม สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชนและสังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้นโดยไม่หวังผลตอบแทน และยังได้นิยามความหมาย

ของ “ผู้มีจิตสาธารณะ” อีกว่า คือผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้ ช่วยเหลือผู้อื่น และแบ่งปันความสุขส่วนตัว เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม เขามีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน พร้อมอาสาช่วยเหลือสังคมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยร่างกายและสติปัญญา โดยลงมือปฏิบัติ เพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามในชุมชนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

สุนทรี จุวงศ์สุข (2558) ได้ให้ความหมายคำว่า จิตสาธารณะไว้ว่า จิตสาธารณะเป็นการคิดและปรารถนาดีของบุคคลที่จะกระทำการบางอย่างเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือความซื่อสัตย์ ความไม่เห็นแก่ตัว การรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การพัฒนาความเป็นพลเมือง การเป็นผู้มีจิตสาธารณะควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2559) ได้ให้ความหมายคำว่า จิตสาธารณะไว้ว่า การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ มีความสำนึกและยึดมั่นในคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีงาม มีความละเอียดรอบคอบ เน้นความเรียบร้อย ประหยัด และมีความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

Osion, Blekher, Chesnokova (2010) ได้ให้ความหมายคำว่า จิตสาธารณะไว้ว่า จิตสาธารณะเป็นเครื่องมือพิเศษส่วนตัวของคนเราที่ทำให้มีสติสาธารณะทุก ๆ คนนึกถึงสาธารณะซึ่งอยู่เหนือความเป็นส่วนตัวมากกว่าความคิดถึงความเป็นธุรกิจ มันคือหมู่คณะมากกว่าส่วนตัวหรือส่วนบุคคล

จากทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า จิตสาธารณะ หมายถึง การตระหนักรู้ของบุคคลถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงการช่วยเหลือสังคม ต้องการเข้าไปแก้ไขเหตุการณ์โดยรับรู้ถึงสิทธิควบคู่ไปกับหน้าที่และความรับผิดชอบ ตระหนักรู้ถึงพลังของตนว่าตนสามารถร่วมแก้ไขปัญหามาได้และลงมือกระทำเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาาร่วมกันกับคนในสังคม เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. ความสำคัญของจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีงาม เมื่อบุคคลใดมีจิตสาธารณะก็จะตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่มีต่อผู้อื่น ดังมีผู้ให้ความสำคัญของจิตสาธารณะไว้ว่า

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553) ได้กล่าวว่าความสำคัญของจิตสาธารณะว่า การสร้างคนให้มีจิตสาธารณะมีความสำคัญต่อบุคคล องค์กร สังคมและประเทศชาติอย่างมาก ถ้าเราสามารถปลูกฝังส่งเสริมหรือพัฒนาให้เด็กมีจิตสาธารณะด้วยวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อาสาดูแลและรับผิดชอบต่อสมบัติส่วนรวม มีการใช้สมบัติส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่า รู้จักแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ปัญหาที่เกิดการเอารัดเอาเปรียบผู้อื่นปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด การทำลายสาธารณะสมบัติลดลง

การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ของพวกเขาพึงลดลง จะนำมาสู่ชุมชนและสังคมที่เข้มแข็ง พัฒนาก้าวหน้าอารยประเทศ

พรทิพย์ มนตรีวงศ์ (2554) ได้กล่าวว่าความสำคัญของจิตสาธารณะว่า การมีจิตสาธารณะอยู่ที่การปลูกฝังส่งเสริมหรือการพัฒนาให้เด็กมีจิตสำนึกสาธารณะ ด้วยวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อาสาดูแลและรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม มีการใช้สมบัติของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่าและใช้อย่างทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาที่เกิดการเอาเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลายสาธารณะสมบัติต่าง ๆ จะลดลงการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์พวกเขาก็จะลดน้อยลงนำไปสู่สังคมที่พัฒนาขึ้น

สุภะรัฐ ยอดระบำ (2554) ได้กล่าวว่าความสำคัญของการมีจิตสาธารณะว่า

1. มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว เชื่อฟังพ่อแม่ ช่วยทำงานบ้าน ไม่ทำให้พ่อแม่ต้องได้รับความเดือดร้อน
2. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ตั้งใจเรียน ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและสังคมไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง เช่น สูบบุหรี่ ดื่มสุรา เสพยาเสพติด เล่นการพนัน
3. มีความรับผิดชอบต่อบุคคลอื่น เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เอาเปรียบผู้อื่น เคารพสิทธิของผู้อื่น
4. มีความรับผิดชอบต่อสังคม เช่น การปฏิบัติตามกฎหมาย การรักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมและให้ความร่วมมือกับชุมชน
5. มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาด้านการเมือง เช่น การให้ความร่วมมือเพื่อพัฒนาการเมือง การใช้สิทธิในการลงประชามติ การลงคะแนนเสียงเลือกคนดีเข้าสู่การปกครองในระบบประชาธิปไตย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2559) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของจิตสาธารณะว่าการที่คนไทยควรมีจิตสาธารณะ เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

1. กระแสการแข่งขันและระบบทุนนิยม จากสภาพแข่งขันที่รุนแรงขึ้นทำให้ผู้คนจำนวนมากต่างมุ่งกอบโกยผลประโยชน์อย่างเห็นแก่ตัว ไม่สนใจว่าผู้อื่นต้องได้รับความเดือดร้อนหรือไม่ รวมทั้งขาดความสนใจในภาพรวมของประเทศเนื่องจากคิดว่าตัวเองไม่ได้มีส่วนในการรับผิดชอบโดยตรงกับเรื่องนั้น ๆ แม้รู้ว่าจะเกิดผลเสียอย่างไรมากมายก็ตาม ดังนั้นหากเราไม่ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก เพื่อส่วนรวมให้เกิดขึ้นกับคนรุ่นใหม่แล้ว ย่อมน่าเป็นห่วงสังคมไทยในอนาคตที่จะเต็มไปด้วยการแก่งแย่งและความเห็นแก่ตัวอย่างรุนแรง
2. กระแสโลกเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากภาวะโลกร้อนด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ การทำลายสิ่งแวดล้อม การเกิดภาวะเรือนกระจก การตัดไม้ทำลายป่าจนเกิดปัญหาวิกฤตทาง

ธรรมชาติ หรือการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง ฯลฯ นำไปสู่กระแสการเรียกร้องอย่างเข้มแข็งในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไม่เพียงเท่านั้นยังถูกนำไปใช้เป็นประเด็นสำคัญในการกำหนดเป็นกติกาเงื่อนไขสากลในการดำเนินการทางเศรษฐกิจ ธุรกิจการค้าและการเมืองให้เราต้องปฏิบัติตาม

3. วิถีทางคุณธรรมจริยธรรมวิถีการเสื่อมถอยทางคุณธรรมจริยธรรมและปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น เช่น ปัญหาการเสพยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม การลักขโมย การคอร์รัปชัน การขาดจรรยาบรรณในวิชาชีพ ฯลฯ โดยเราไม่สามารถที่จะบอกปิดไปได้เลยว่าไม่เกี่ยวข้องกับเรา เนื่องจากโลกมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายถึงกันอย่างแน่นแฟ้น ส่งผลให้ทุกฝ่ายได้รับผลกระทบ ถึงแม้ว่าตนจะไม่ใช่ผู้ก่อก็ตามและปัญหามากมายเหล่านี้กำลังรอการช่วยเหลือและแก้ไขอย่างเร่งด่วนโดยการร่วมมือจากประชาชนทุกคน

4. สังคมชุมชนวิถี กระแสของการรวมกลุ่มของประชาสังคมที่ประชาชนจากกลุ่มต่าง ๆ มักจะเข้ามามีบทบาทในการเรียกร้อง การดูแล การตรวจสอบ รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนและสังคมส่วนรวมมากขึ้น สิ่งสำคัญคือคนเหล่านี้จำเป็นต้องมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม จึงจะทำให้การรวมกลุ่มนี้เป็นไปเพื่อประโยชน์ และพัฒนาประเทศอย่างแท้จริงมิใช่เป็นการใช้ช่องทางนี้ในการแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง

จากทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะประการหนึ่งที่สำคัญสำหรับพลเมือง ด้วยเพราะเป็นจิตสำนึกของบุคคล องค์กร และสังคม เมื่อมีจิตสาธารณะจะทำให้เกิดความเข้มแข็งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและศีลธรรมที่ดีในสังคม

3. องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

จากการศึกษาเอกสารพบว่าการแบ่งองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่แตกต่างกันไปตามระดับอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

กรมวิชาการ (2551) ได้กล่าวว่า คุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไว้ 3 ด้าน คือ ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ด้านการเสียสละต่อสังคมและด้านความมุ่งมั่นพัฒนาสังคม ดังนี้

1. การช่วยเหลือผู้อื่น ประกอบด้วย 1) การช่วยแนะนำสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น 2) การให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการพัฒนาสังคม 3) การอำนวยความสะดวกให้กับผู้อื่น 4) การแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น

2. การเสียสละต่อส่วนรวม ประกอบด้วย 1) การสละกำลังกาย กำลังทรัพย์ และเวลาช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม 2) การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน รู้จักเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ 3) การสละประโยชน์ที่ตนพึงได้รับเพื่อแลกกับประโยชน์ของคนหมู่มากหรือคนที่อ่อนแอกว่า 4) การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

3. ความมุ่งมั่นพัฒนาสังคม ประกอบด้วย 1) การสนใจในปัญหาและการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งเสนอความคิดที่จะพัฒนาสังคม 2) การตั้งใจที่จะทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดและเป็นประโยชน์ต่อสังคม 3) การตั้งใจที่จะทำงานของส่วนรวมจนสำเร็จ 4) การริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาสังคมจนสำเร็จ

พรทิพย์ มนตรีวงศ์ (2554) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของจิตสาธารณะว่าในการศึกษา การพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตาม ทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม โดยแบ่งจิตสาธารณะเป็น 3 ด้านดังนี้

1. ด้านการใช้ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนในการใช้ของส่วนรวม การรักษาทรัพย์สินการดูแลรักษาความสะอาด การไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เกิดความชำรุดเสียหาย

2. ด้านการถือเป็นหน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในโรงเรียนทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

3. ด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพถึงสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้น โอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวมนั้น

วัลลยา ธรรมอภิบาล (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของจิตสาธารณะว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่

- ด้านการรู้จัก หมายถึง การตระหนักรู้ถึงปัญหา ได้แก่ การแสดงวิสัยทัศน์ การวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และการรับรู้ความสามารถของตนในการผลักดัน เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมอันเนื่องมาจากการขาดจิตสาธารณะ

- ด้านเจตคติ หมายถึง ความรู้สึกดีต่อผู้อื่น ได้แก่ การมีความรัก ความเมตตา เอื้ออาทร และสามัคคี เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นในการใช้สิ่งของที่เป็นสาธารณะ

- ด้านพฤติกรรม หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำที่แสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะ ได้แก่ การทูลุ่เทศ และการอุทิศตน มุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่เอาผลประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม และการเข้าร่วมเครือข่ายในการทำกิจกรรมทางสังคม

จากทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของจิตสาธารณะนั้นมี 3 ด้าน คือ ความคิด ความรู้สึก และการลงมือปฏิบัติ และจิตสำนึกในบุคคลนั้นมี 3 ด้าน คือจิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง จิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น จิตสำนึกเกี่ยวกับสังคม หรือจิตสำนึกสาธารณะ ทั้งนี้ควรต้องเคารพ

ความแตกต่างระหว่างบุคคลและมีความรักความสามัคคีต่อกัน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบดังนี้ 1. ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสุขสมบัติ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนในการใช้ของส่วนรวม การรักษาทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสุขสมบัติ การไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหาย การดูแลรักษาความสะอาด 2. ด้านการถือปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ เต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทนในวิสัยที่ตนสามารถกระทำได้ โดยแสดงออก 3. ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการตระหนักและเคารพสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเองการเคารพสิทธิรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

4. คุณลักษณะของบุคคลที่มีจิตสาธารณะ

นักจิตวิทยาการศึกษามีความเห็นพ้องต้องกันว่า จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะทางจิตพิสัยที่ปรากฏยากที่จะกำหนดแยกแยะหรือการจัดลำดับชั้น เพื่อบ่งชี้ว่าบุคคลมีความรู้สึกลอยที่ใดได้ชัดเจน แน่นนอน หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า จิตสาธารณะเป็นผลลัพธ์เชิงคุณลักษณะทางใจของมนุษย์ที่ก่อรูปขึ้น โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ของบุคคลซึ่งกระบวนการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน (ปภาพินท์ รุณธาตุและคณะ, 2559) ได้กล่าวว่า

1. คุณลักษณะทางด้านพุทธิพิสัย หมายถึง การได้รับรู้ (Cognition) หรือ การมีประสบการณ์ตรงกับสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ผ่านประสาทสัมผัสทำให้บุคคลรู้จักหรือระลึกถึง สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินคุณค่าของสิ่งดังกล่าวได้ และนำไปสู่การก่อรูปของจิตสาธารณะ

2. คุณลักษณะด้านจิตพิสัย หมายถึง ความรู้สึกทางจิตใจ (Affection) ได้แก่ การมีความสนใจหรือใส่ใจในสิ่งดังกล่าว โดยมีปฏิริยาสนองตอบ การเห็นคุณค่า การให้คุณค่า การจัดระบบของคุณค่าและสร้างเป็นคุณลักษณะนิสัยที่นำไปสู่จิตสาธารณะ

3. คุณลักษณะทางด้านทักษะพิสัย หมายถึง พฤติกรรม (Behavior) หรือการแสดงออกที่สามารถจะสังเกตรูปแบบความประพฤติได้อย่างชัดเจนที่เรียกว่า บุคลิกภาพ จิตสาธารณะของบุคคลจึงเป็นผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นหลังจากการมีประสบการณ์ตรงกับสิ่งเร้า ซึ่งการรับรู้ได้ก่อขึ้นในจิตใจของบุคคลในรูปแบบของความเชื่อ ค่านิยม ทศนคติ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม เป็นคุณลักษณะทางจิตที่ก่อรูปผ่านกระบวนการทางปัญญา เป็นปฏิริยาตอบสนองต่อปรากฏการณ์ทางสังคม

วีรัตน์ คำศรีจันทร์ (2544) ได้กล่าวว่า จิตสาธารณะในบริบทประชาสังคมไทย พบว่า คุณลักษณะของการมีจิตสาธารณะ ประกอบด้วย

1. ความรัก ความเอื้ออาทร
2. ความเชื่อใจ
3. การเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
4. การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. การมีปฏิสัมพันธ์โดยใช้ความสามารถเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

ไซยา ยัมวิไล (2550) ได้กล่าวว่า ผู้ที่มีจิตสาธารณะนั้นจะมีความรับผิดชอบต่อสังคม เคารพกฎหมาย กฎเกณฑ์ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของสังคมโดยรวมและหน่วยงานองค์กร ที่ตนเองเป็นสมาชิกสังกัดอยู่ โดยพยายามยึดมั่นต่อกฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างเคร่งครัด พยายามหลีกเลี่ยงการละเมิดให้น้อยที่สุด บุคคลที่มีจิตสาธารณะสูงนั้น แม้แต่การทิ้งเศษขยะหรือขับรถผิดกฎจราจร ยังไม่กล้าที่จะกระทำเพราะรู้สึกอายแก่ใจ ส่วนบุคคลที่ไร้จิตสาธารณะจะมีวิถีชีวิตดำรงชีพไปวัน ๆ มักง่ายสะเพร่า เอาตัวรอดโดยไม่ได้อะไรถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้คน

จากทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะของบุคคลที่มีจิตสาธารณะการ แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและพร้อมที่จะเสียสละอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคมด้วยความเต็มใจ โดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงลักษณะดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นด้านการรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติและทรัพยากรธรรมชาติ ด้านการทำความดีเพื่อสังคมเข้าร่วมในเรื่องส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ด้านการรับรู้และตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมกัน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ในองค์กรทางการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ พอสรุปในภาพรวมได้ว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาจิตสาธารณะหลายรูปแบบ ดังนี้

โกวิท พงษ์ภักดี (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้โปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมในโปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะก่อนและหลังการทดลองและเพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมโปรแกรมฝึกและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมฝึกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบง่าย กลุ่มทดลองได้รับฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ ประมาณ 50 - 60 นาที จำนวน 12 ครั้ง และกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คือ แบบวัดจิตสาธารณะและโปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ หลังการทดลองมีคะแนนจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนทดลอง และมีคะแนนจิตสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เจนจุฬา คำดี (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้โปรแกรมสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มโดยใช้วิธีจับกลุ่มแบบคู่ (Matched-groups Design) และสุ่มกลุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน จากการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะมีคะแนนจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระเวียง ดอนศรีชา (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสาธารณะก่อนและหลังการทดลองและเพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนที่ได้เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 42 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 38 คน กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ จำนวน 12 ครั้ง โดยทำการทดลองสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ กลุ่มควบคุมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดจิตสาธารณะ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 4 ระดับ วัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ 3 ด้านคือ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่และด้านการเคารพสิทธิ และกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะมีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อติมาน แสงคำ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมโดยใช้แนวคิดทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนาคนาประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .05 และภายหลังกลุ่มทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมจิตสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 และระยะติดตามผลหลังการทดลอง 1 สัปดาห์ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง ยังคงมีพฤติกรรมจิตสาธารณะทั้งในภาพรวมและในรายด้านทั้งสองด้านสูงกว่าการทดลอง

McElveen (2003) ได้ศึกษาผลของการใช้ดนตรีในศูนย์ดนตรีเพื่อปลูกจิตสำนึกทางสังคม โดยเนื้อหาที่ปรากฏในดนตรีจะเป็นการให้ความหวังและแนวทางใหม่ ๆ สำหรับชีวิตของชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน ผู้วิจัยได้เสนอกรอบแนวคิดเพื่อตรวจสอบผลงานของศูนย์ดนตรีที่มีผลต่อการส่งเสริมจิตสำนึกทางสังคมของคนในชุมชน

Bryant (2004) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจิตสำนึกทางสังคมอุดมคตินิยมกับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูก่อนประจำการ 7 คน จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ครูมีจิตสำนึกที่จะปลูกฝังหรือพัฒนางานสอนและต้องการรูปแบบหรือแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงานรวมทั้งเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถของตนเองและปฏิบัติตามความเชื่อนั้น ๆ

Carthon (2007) ได้ศึกษาวัฒนธรรมของ ชาวบ้านและจิตสำนึกทางสังคมของชาวพื้นเมืองเชื้อสายแอฟริกัน โดยศึกษาผ่านวรรณกรรม การแสดง บทกวีนวนิยาย ที่กล่าวถึงการประท้วงผ่านมาเป็นระยะเวลายาวนานจนกลายเป็นวัฒนธรรมของคนในชุมชน การประท้วงส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร้องความยุติธรรมในสังคม เพื่อกระตุ้นจิตสำนึกทางสังคมให้เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้คน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่ม

1. ความหมายของการปรึกษากลุ่ม

การปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยให้ผู้มาปรึกษาได้พัฒนาตนเองและพัฒนาความสามารถในการยอมรับเหตุการณ์ที่คุกคามจิตใจ ช่วยลดความวิตกกังวล หงุดหงิด ความโกรธ ความซึมเศร้า หม่นหมอง และอื่น ๆ โดยสมาชิกสามารถที่จะร่วมกันแสดงปัญหาและหาทางแก้ไขปัญหามิฉะนั้นจะรู้สึกโดดเดี่ยว มีพื้นฐานของความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเป็นไป เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความอบอุ่น ความเข้าใจ ยอมรับซึ่งกันและกัน เกิดความไว้วางใจและความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งกลุ่มให้คำปรึกษาที่ดีควรมีสมาชิกกลุ่มประมาณ 5 - 12 คน มีนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของการปรึกษากลุ่มสามารถสรุปได้ดังนี้

อุรปริย เกิดในมงคล (2557) ได้ให้ความหมายของการปรึกษากลุ่มไว้ การปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่ให้ความช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาคล้ายคลึงกัน โดยมีผู้ให้คำปรึกษาเอื้ออำนวยให้สมาชิกได้สำรวจตนเองยอมรับตนเอง แก้ไขปัญหาตลอดจนพัฒนาตนเอง ผ่านการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกระหว่างกันภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่นไว้วางใจและเข้าใจซึ่งกันและกัน

Ohsen (1970) ได้ให้ความหมายของการปรึกษากลุ่มไว้ว่า การปรึกษากลุ่มเป็นการช่วยเหลือบุคคลซึ่งมีความปกติ ให้ยอมรับและเผชิญปัญหาของตนเอง แก้ไขปัญหาของตนเองก่อนที่

จะกลายเป็นปัญหาที่รุนแรง การให้การปรึกษากลุ่มสมาชิกในกลุ่มเรียนรู้ปัญหาของแต่ละคนสามารถนำความคิดที่ได้จากกลุ่มมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

Schmidt (2008) ได้ให้ความหมายของการปรึกษากลุ่มไว้ว่า การปรึกษากลุ่มเป็นการช่วยเหลือกันอย่างไว้วางใจ รู้ลึกปลอดภัย ซึ่งผู้ให้การปรึกษาจะสนับสนุนสมาชิกในกลุ่มมีเป้าหมายที่จะพัฒนา ป้องกันหรือบำบัดประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นของสมาชิกในกลุ่ม

Corey, Corey, and Corey (2018) ได้ให้ความหมายของการปรึกษากลุ่มไว้ว่า การปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลที่เน้นในเรื่องความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่มักจะเป็นปัญหาของผู้มารับบริการ ซึ่งโดยทั่วไปจะเกี่ยวข้องกับการศึกษา อาชีพส่วนตัว และสังคมการปรึกษาแบบกลุ่มมีจุดมุ่งหมายทั้งการป้องกันและการบำบัดรักษาบรรยากาศของกลุ่มเต็มไปด้วยความไว้วางใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และแสดงความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันอันจะนำไปสู่การเปิดเผยเรื่องราวที่เป็นความขัดแย้ง ความสับสน มีการพัฒนาตนเองเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของตน

จากทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า หมายถึง กระบวนการที่ผู้ให้การปรึกษาจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือผู้รับคำปรึกษา ซึ่งมีสภาพปัญหาและความต้องการคล้ายกัน และมีความต้องการที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยผู้ให้การปรึกษาจะใช้เทคนิค และวิธีการช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้มีโอกาสสำรวจตนเอง แสดงความรู้สึก ความคิดเห็น กล้าเผชิญปัญหา ยอมรับความเป็นจริง รับฟังความคิดเห็นและความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่มภายใต้บรรยากาศแห่งการยอมรับ

2. กระบวนการปรึกษากลุ่ม

กระบวนการปรึกษากลุ่ม (ดวงมณี จงรักษ์, 2556) แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนตามลำดับต่อไปนี้

1. ขั้นริเริ่ม (Initial stage) เป็นช่วงของการแนะนำกระบวนการกลุ่มและกำหนดโครงสร้าง คุณลักษณะของขั้นริเริ่ม ได้แก่การต่อต้านเบื้องต้น การเน้นตนเองกับการเน้นผู้อื่น ความรู้สึกไว้วางใจกับความรู้สึกไม่ไว้วางใจ กระบวนการกลุ่มที่ต้องทำให้เกิดขึ้นในขั้นริเริ่ม คือ การกำหนดบรรทัดฐานของกลุ่ม หน้าที่ของผู้นำกลุ่มในขั้นนี้คือสอนพื้นฐานกระบวนการกลุ่ม ทักษะพื้นฐานของสัมพันธภาพ ช่วยเหลือสมาชิกในการแสดงความรู้สึกกลัว ความรู้สึกคาดหวังและสร้างความรู้สึกไม่ไว้วางใจเกิดขึ้น และช่วยเหลือสมาชิกกำหนดเป้าหมายส่วนตัวที่เฉพาะเจาะจงเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นขั้นตอนการสร้างความคุ้นเคยต่อกัน ช่วยสร้างความไว้วางใจให้กับสมาชิกกลุ่ม คุณลักษณะของขั้นริเริ่ม

1.1 สมาชิกทดสอบบรรยากาศของกลุ่มและเริ่มทำความรู้จักกัน

1.2 สมาชิกเรียนรู้สิ่งที่คาดหวังของตนการทำงานของกลุ่มและการแสดงบทบาทในกลุ่ม

1.3 สมาชิกสงวนท่าทีที่จะสำรวจตนเอง ยังมีความกล้าเสี่ยงในระดับต่ำ

1.4 ความเหนียวแน่นและความไว้วางใจในกลุ่มจะถูกสร้างขึ้นทีละน้อย ถ้าสมาชิกมีความเต็มใจที่จะเปิดเผยความคิดและความรู้สึกของตนต่อกลุ่ม

1.5 สมาชิกมีความกังวลใจถึงการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มและเริ่มกำหนดว่าตนอยู่ในตำแหน่งใดของกลุ่ม

1.6 สมาชิกอาจมีปฏิกิริยาทางลบในขณะที่ทำการทดสอบว่าความรู้สึกทุกอย่างที่เขาได้รับการยอมรับหรือไม่ ประเด็นสำคัญที่สมาชิกเผชิญคือความรู้สึกไว้วางใจกับความไม่ไว้วางใจ กลุ่ม ความเจ็บและความรู้สึกอึดอัดใจในบางช่วง สมาชิกเริ่มมองหาทิศทางที่นำไปสู่ความสำเร็จและความสงสัยว่ากลุ่มเป็นอย่างไร

1.7 สมาชิกเริ่มตัดสินใจว่าใครคือผู้ที่เขาสามารถไว้วางใจ เขาจะเปิดเผยตนเองมากขึ้นหรือน้อย กลุ่มมีความปลอดภัยหรือไม่ ใครคือผู้ที่เขาชอบและไม่ชอบ และเขาควรมีส่วนร่วมในกลุ่มมากหรือน้อย

1.8 สมาชิกเริ่มเรียนรู้ทักษะพื้นฐาน เช่นการให้ความเคารพ การแสดงความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง การให้การยอมรับ การแสดงความห่วงใย การรู้จักมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อผู้อื่น ทักษะเหล่านี้เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการสร้างความไว้วางใจภายในกลุ่ม

2. ขั้นสืบเนื่อง (Transition stage) เป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากขั้นเริ่มที่จะช่วยเพิ่มความไว้วางใจให้กันกับสมาชิกให้มากขึ้น สมาชิกแสดงความรู้สึกและเปิดเผยอุปสรรคหรือความลำบาก ผู้นำกลุ่มสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม สนับสนุนให้กำลังใจ สร้างความไว้วางใจ เพื่อให้สมาชิกเปิดเผยตนเองมากขึ้น คุณลักษณะของขั้นสืบเนื่อง

2.1 ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นกับสมาชิกอาจมีสาเหตุมาจากตนเองเป็นสาเหตุภายในหรือมีสาเหตุจากกลุ่ม ถ้าสมาชิกเริ่มรู้สึกไว้วางใจคนอื่น ๆ ในกลุ่มรวม ทั้งผู้นำกลุ่มเขาจะเริ่มเปิดเผยสิ่งที่คิด อยู่ในใจ การรู้จักเปิดเผยช่วยลดความวิตกกังวลที่จะให้เพื่อนสมาชิกรู้จักตนเองอย่างที่เป็นจริง

2.2. การป้องกันตนเองและการต่อต้านเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่สมาชิกจะมีความรู้สึก ขัดแย้งระหว่างความปลอดภัยหนึ่งเงียบไม่เปิดเผยตนกับความรู้สึกเสี่ยงที่จะเปิดเผยตนเองสมาชิก จึงแสดงการต่อต้านบ้าง การต่อต้านของสมาชิกควรได้รับปฏิบัติด้วยการยอมรับ ผู้นำกลุ่มควรสำรวจแหล่งที่มาของการต่อต้านแทนการมีปฏิกิริยาโต้ตอบสมาชิกด้าน ความหมายของการต่อต้านในมุมมองกว้างคือ พฤติกรรมที่ขัดขวางไม่ให้ตนหรือผู้อื่นสำรวจความรู้สึกที่เจ็บปวดหรือปัญหาส่วนตัว ความหมายในเชิงจิตวิเคราะห์หมายถึงความลังเลใจที่จะยินยอมให้เรื่องราวความรู้สึกจิตใจซึ่งเก็บกด หรือปฏิเสธในอดีตปรากฏขึ้นในส่วนของผู้รู้สำนึกการปฏิเสธการรับรู้สิ่งที่อยู่ในส่วนของจิตไร้สำนึก

3. ขั้นตอนดำเนินงาน (Working stage) เป็นขั้นตอนที่สมาชิกมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน สามารถพูดคุยปัญหากันอย่างเปิดเผย กลุ่มมีความเหนียวแน่นในระดับสูง การสื่อสารมีลักษณะเปิดเผย มีการให้ข้อมูลอย่างอิสระและแบ่งปันภาวะการณ์เป็นผู้นำ สมาชิกเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมคุณลักษณะของขั้นตอนการการตกลงใจผูกมัดตนเองเพื่อสำรวจปัญหาสำคัญที่ยกประเด็นพูดในกลุ่มและความตั้งใจเอาใจใส่ต่อพลวัตรของกลุ่มสะท้อนคุณลักษณะของขั้นตอนดำเนินงานเมื่อกลุ่มวิวัฒนาการมาถึงขั้นนี้การกำหนดโครงสร้างและการแทรกแซงของผู้นำลดน้อยกว่าใน ระดับสองขั้นแรกในขั้นตอนดำเนินงานสมาชิกได้เรียนรู้แล้วว่าตนจะมีส่วนร่วมในกลุ่มอย่างไร ดังนั้น สมาชิกจะไม่รอคอยการเชิญชวนให้มีปฏิสัมพันธ์ สมาชิกเป็นผู้ริเริ่มงาน เข้ามีส่วนร่วมเกี่ยวกับปัญหาที่สมาชิกเสนอโดยไม่รอให้ผู้นำเรียกมีการเสนอข้อมูลสะท้อนกลับส่วนตัวให้กับเพื่อนสมาชิก

4. ขั้นยุติกลุ่ม (Ending stage) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการกลุ่มการปรึกษาที่สมาชิกจะสามารถบูรณาการสิ่งที่ได้เรียนรู้และนำไปใช้ในชีวิตจริงรวมทั้งการให้กำลังใจสมาชิก สามารถจัดการกับความรู้สึกพรากจากกัน จัดการเรื่องราวที่ยังค้างค้ำในกลุ่ม ทบทวนประสบการณ์กลุ่ม ฝึกปฏิบัติเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทำสัญญาแลกเปลี่ยนข้อมูลสะท้อนกลับคุณลักษณะของขั้นยุติ กลุ่มคือ

4.1 สมาชิกมีความเศร้าใจและวิตกกังวลต่อความจริงของการจากกัน

4.2 การคาดคะเนถึงการยุติกลุ่ม มีผลให้สมาชิกมีความกระตือรือร้นลดลงที่จะดำเนิน กลุ่มให้มีกระแสกลุ่มที่มีพลังเหมือนแต่ก่อน

4.3 สมาชิกบางคนมีความรู้สึกกลัวต่อการแยกจากกลุ่มและรู้สึกกลัวว่าตนจะสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้หรือไม่

4.4 การดำเนินกลุ่มอาจให้ความสำคัญกับการเตรียมสมาชิกให้รู้สึกเผชิญกับบุคคลที่เขาต้องเกี่ยวข้องกับนอกกลุ่ม กลุ่มอาจมีการฝึกการแสดงบทบาท การทดลองปฏิบัติ

4.5 สมาชิกอาจใช้เวลาบางส่วนประเมินประสบการณ์กลุ่ม

4.6 อาจมีการพูดถึงการติดตามผล โดยการพบปะอีกครั้ง มีการวางแผนการเพื่อนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติเป็นรูปธรรม

Corey (2012) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนของการปรึกษากลุ่ม ไว้ดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้น เป็นขั้นที่ผู้นำกลุ่มสร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ ให้สมาชิกรู้สึกว่าได้ได้รับความรักและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

2. ขั้นดำเนินการ ขั้นนี้จะพยายามให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ว่าพฤติกรรมที่ขาดความรับผิดชอบ และทางเลือกที่ไม่เหมาะสมนั้นทำให้เกิดปัญหาหรือความยุ่งยากในชีวิต โดยพยายามเน้นพฤติกรรมที่เป็นปัจจุบัน

3. ขั้นยุติ ผู้นำกลุ่มจะต้องช่วยให้สมาชิกมีการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลง โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงที่ปฏิบัติได้

Corey, Corey, and Corey (2018) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนของการปรึกษากลุ่ม ไว้ดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้น (Initial Stage) เป็นขั้นตอนของการกำหนดเป้าหมาย กำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้างของกลุ่ม สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม สร้างบรรยากาศของความคุ้นเคย เกิดการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน ตลอดจนรู้จัก กฎ กติกา และบทบาทของสมาชิก

2. ขั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition Stage) เป็นขั้นตอนของนี้ผู้นำกลุ่มและสมาชิกจะต้องจัดการกับพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น ความรู้สึกวิตกกังวลการต่อต้าน ความขัดแย้ง และมีการต่อต้านในการเข้ากลุ่ม ขั้นนี้ทั้งผู้นำกลุ่มและสมาชิกแต่ละคนจะต้องสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและปลอดภัยให้เกิดขึ้นภายในกลุ่ม

3. ขั้นดำเนินการ (Working Stage) เป็นขั้นของความร่วมกันทำงาน เพื่อบรรลุถึงเป้าหมาย ผู้นำกลุ่มจะต้องช่วยให้กลุ่มมีการสร้างบรรยากาศ ให้สมาชิกกลุ่มสามารถที่จะเปิดเผยตนเอง สมาชิกกลุ่มเห็นความสำคัญของการยอมรับ และเข้าใจในความรู้สึกกังวลใจที่เกิดขึ้น

4. ขั้นยุติ (Final Stage) เป็นขั้นของการรวบรวมเพื่อสรุปข้อมูลและการยุติการให้การปรึกษา เป็นการช่วยให้สมาชิกได้รวบรวมสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้จากกลุ่มวางแผนที่จะมาพบกันเพื่อติดตามผล

จากทั้งหมดที่กล่าวมาสามารถสรุปได้กระบวนการปรึกษากลุ่ม 3 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นเริ่มต้น เริ่มการให้การปรึกษากลุ่ม จำเป็นต้องอธิบาย ความเป็นมาในการทำกลุ่มนี้อย่างชัดเจน ทั้งจุดประสงค์ ขั้นตอน จำนวนครั้งในการเข้ากลุ่ม ระยะเวลาผลที่ได้รับ และแจ้งข้อตกลงและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม ขั้นดำเนินการ เป็นการที่ผู้วิจัยนำหลักการ แนวคิด และเทคนิคของทฤษฎีตามทฤษฎีเกสตัลท์ ขั้นยุติ เป็นขั้นการสรุปเนื้อหาในการเข้าร่วมกลุ่มในครั้งนั้น ๆ โดยผู้วิจัยให้ความสำคัญและใส่ใจกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับการยุติกลุ่มภายหลังในการให้การปรึกษากลุ่มในแต่ละครั้ง โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุป ตลอดจนเปิดโอกาสให้ได้ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.3 องค์ประกอบของการปรึกษากลุ่ม

องค์ประกอบของการปรึกษาแบบกลุ่ม ในการดำเนินการ หรือจัดกลุ่มให้คำปรึกษาที่ประสบความสำเร็จนั้น ไม่เพียงแต่จะขึ้นอยู่กับดำเนินการภายในกลุ่มเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของการปรึกษาแบบกลุ่ม ดังนี้

Corey (2004) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของการปรึกษาแบบกลุ่มคือ

1. ผู้นำกลุ่ม การปรึกษากลุ่มจะดำเนินไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จนั้น ผู้นำกลุ่มต้องพยายามให้สมาชิกมีการปฏิสัมพันธ์กัน โดยผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ได้ให้ข้อเสนอแนะของผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษานั้น มีดังนี้

1. พัฒนาความกระจางชัดให้เกิดขึ้นในกลุ่ม
2. เป็นผู้นำในการเริ่มต้นในการสนทนากลุ่ม
3. ให้สมาชิกมีศักยภาพในการตัดสินใจเลือก
4. ให้สมาชิกได้พูดถึงสิ่งที่ตนเองรู้สึกวิตกกังวลหรือเป็นปัญหาและมีความรู้สึก

ว่าตนเองเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม

5. ดำเนินการในการปรึกษา หรือการฝึกฝนที่จำเป็น เพื่อที่จะให้สมาชิกกลุ่มประสบความสำเร็จ

6. บางครั้งอาจเปิดโอกาสให้ครอบครัวเข้ามาอยู่ในกลุ่มถ้าเห็นว่ามีความจำเป็น

7. จัดระเบียบกลุ่มในเรื่องต่าง ๆ เช่น ให้สมาชิกรู้จักคุ้นเคยซึ่งกันและกัน ให้ข้อเสนอแนะ กฎระเบียบของกลุ่มและเตรียมสมาชิกที่จะได้รับความสำเร็จจากการมีประสบการณ์ในกลุ่ม

2. การเลือกสมาชิก การเลือกสมาชิกให้เข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษานั้น ผู้จัดการกลุ่มควรทำความเข้าใจก่อนว่าแบบแผนการเข้ากลุ่มของสมาชิกแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ผู้ที่สมัครใจ (The Volunteer) จะตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มด้วยความเต็มใจของตนเอง จากข้อมูลที่ได้รับจากเพื่อนที่เคยเข้ากลุ่มแล้ว หรือจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ พวกนี้จะได้รับประโยชน์จาก กระบวนการกลุ่มมากกว่าพวกที่ไม่สมัครใจ ดังนั้นความสำเร็จของกระบวนการกลุ่มก็มีแนวโน้มมากขึ้นถ้ามีสมาชิกประเภทนี้

2. ผู้สมัครใจแถมถูกบังคับ (The Forced Volunteer) บุคคลประเภทนี้เข้ากลุ่มเพราะได้รับการกระตุ้นคะยอ หรือถูกชี้แนะให้เข้ากลุ่ม การเข้ากลุ่มจึงดูเหมือนกับว่ามีความสมัครใจ ผู้นำกลุ่มควรทำให้สมาชิกเหล่านี้เกิดความมั่นใจว่าการตัดสินใจเข้าร่วมกลุ่มนั้นเป็นการตัดสินใจที่ดีที่สุด การบังคับมากเกินไปจะทำให้เขาเสียใจที่เข้าร่วมกลุ่ม

3. ผู้ที่ถูกบังคับให้เข้าร่วมกลุ่ม (The Forced Participant) ผู้นำกลุ่มต้องใช้เวลาแก่สมาชิกเหล่านี้มาก เพื่อที่จะให้เขากลับเปิดเผยตนเองและได้รับประโยชน์จากกระบวนการกลุ่ม (กองโรคเอดส์. 2544)

Shertzer and Stone (1971) ได้กล่าวว่า บุคคลที่ไม่เหมาะสมที่จะเข้ากลุ่มมีลักษณะดังนี้

1. ก้าวร้าวมาก
2. เหนียวอายมากเกินไป
3. มีปัญหาการปรับตัวมากเกินไปไม่เหมาะสมกับกลุ่มของปกติ
4. ไม่ควรจัดคนที่เป็ญญาติหรือเพื่อนสนิทไว้ในกลุ่มเดียวกัน เพราะต่างรู้ปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งอยู่แล้ว ทำให้ไม่ให้ความรู้สึกที่แท้จริงของการเปิดเผยตนเองต่อหน้าผู้อื่น

3. ขนาดของกลุ่ม

กองโรคเอดส์ (2544) ได้กล่าวว่า ขนาดของกลุ่ม มักประกอบด้วยสมาชิก ตั้งแต่ 3-12 คน แต่จำนวนที่เหมาะสมคือ 5 - 8 คน ซึ่งจำนวนสมาชิกที่เหมาะสมจะทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์เพียงพอที่จะเป็นพลังของกลุ่ม ถ้าสมาชิกมีมากเกินไปจะทำให้สมาชิกแต่ละคนมีเวลาน้อยที่จะจัดการกับปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงอารมณ์และความคิดเห็นต่าง ๆ น้อย แต่ถ้าสมาชิกน้อยเกินไปจะทำให้การดำเนินการในรูปแบบกลุ่มลดลงปฏิสัมพันธ์และการเคลื่อนไหวของกลุ่มจะลดลงตามไปด้วย อย่างไรก็ตามการกำหนดขนาดของกลุ่มจะมีความยืดหยุ่นไปตามความเหมาะสมของการจัดกลุ่ม โดยพิจารณาถึงชนิดของกลุ่มวัตถุประสงค์ของการจัดกลุ่ม ระยะเวลาของการจัดกลุ่มแต่ละครั้งหากเป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก ไม่ควรมีสมาชิกมากกว่า 10 คน

Corey (2004) ได้กล่าวว่า ถ้าเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา มี สมาชิก 3 - 4 คน ถ้าเป็นเด็กวัยรุ่นควรอยู่ระหว่าง 6 - 8 คน ผู้ใหญ่อยู่ที่ประมาณ 8 คน แต่ถ้าเป็นการแนะนำกลุ่มสมาชิกอาจมีประมาณ 20 - 30 คน

4. ระยะเวลา ความถี่ และจำนวนครั้ง

กองโรคเอดส์ (2544) ได้กล่าวว่า การกำหนดระยะเวลาในการทำกลุ่มไว้ว่าขึ้นอยู่กับชนิดและวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่กำหนดไว้ โดยทั่วไประยะเวลาเฉลี่ยประมาณ 1 - 1.30 ชั่วโมง ไม่ควรเกิน เพราะจะทำให้สมาชิกขาดสมาธิหมดความสนใจ ส่วนความถี่ในการให้การศึกษาแบบกลุ่มนั้น ควรจัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ยกเว้นในกลุ่มประเภทเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในระยะเวลาจำกัดจำนวนครั้งที่กลุ่มจะพบกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการทำกลุ่มและธรรมชาติของสมาชิก แต่โดยทั่วไปกลุ่มจะพบกัน 5 - 25 ครั้ง แล้วแต่ความเหมาะสม

วัชร ทรัพย์มี (2549) ได้กล่าวว่า เวลาที่ใช้ในการให้การศึกษาเป็นกลุ่มโดยปกติแล้วสำหรับกลุ่มวัยรุ่นหรือผู้ใหญ่จะใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง หรือ 1.30 ชั่วโมง แต่ถ้าเป็นกลุ่มเด็กประถมศึกษาเวลาที่ใช้ไม่ควรเกิน 1 ชั่วโมง จำนวนครั้งในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะให้การปรึกษาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าช่วงเวลาในการใช้การปรึกษาทั้งหมดมีน้อยอาจจัดสัปดาห์ละ 2 - 3

ครั้ง เวลาไม่ควรต่ำกว่า 1 ชั่วโมง หรือไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง สำหรับจำนวนครั้งที่จะพบกันควรกำหนดไว้ประมาณ 6 – 7 ครั้ง โดยถือเป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ

5. อายุ และวุฒิภาวะของสมาชิก (Ohlsen, 1988) ได้กล่าวว่า สิ่งที่เราควรนำมาพิจารณาในเรื่องของอายุนั้นส่วนมากจะเลือกสมาชิกกลุ่มที่มีอยู่ในระดับเดียวกัน เพื่อให้สมาชิกมีความสบายใจในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม ส่วนวุฒิภาวะทางสังคมจะมีความสำคัญมากกว่าอายุตามปฏิทินและระดับความสามารถทางสติปัญญาไม่ควรแตกต่างกันมาก เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาในการสื่อสารความหมายสมาชิกที่มีความสามารถน้อยกว่าจะถูกข่มโดยสมาชิกที่มีความสามารถมากกว่า

6. สถานที่ในการประชุมกลุ่ม (Ohlsen, 1988) ได้กล่าวว่า สถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่มควรเป็นห้องที่มีลักษณะเป็นสัดส่วนและมีขนาดพอเหมาะกับจำนวน ถ้าอึดื้อควรมีลักษณะที่นั่งได้สบายและจัดเป็นวงกลมเพื่อให้สมาชิกได้มองเห็นอย่างทั่วถึงพื้นห้องควรสะอาดและพร้อมที่จะให้สมาชิกนั่งกับพื้นได้ถ้าสมาชิกต้องการที่จะเปลี่ยนอิริยาบถบ้าง

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบในการปรึกษากลุ่มประกอบด้วย 1) ผู้นำกลุ่ม 2) การเลือกสมาชิก 3) ชนิดของกลุ่ม 4) ขนาดของกลุ่ม 5) ระยะเวลาในการเข้ากลุ่ม 6) อายุและวุฒิภาวะของสมาชิก 7) สถานที่ในการประชุมกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้การเข้ากลุ่มที่เหมาะสมจะช่วยให้การปรึกษากลุ่มเป็นไปได้ดีและสามารถช่วยเหลือปัญหาให้สมาชิกในกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จ และในการวิจัยครั้งนี้สมาชิกกลุ่ม จำนวน 8 คน ระยะเวลาในการเข้ากลุ่ม จำนวน 12 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1.30 ชั่วโมง

4. การเลือกใช้ทฤษฎีการปรึกษา

ทฤษฎีการปรึกษาจำเป็นต้องประเมินขอบเขตงานการปรึกษา แล้วนำพากระบวนการด้วยความเชี่ยวชาญ จึงสามารถเชื่อมโยงถึงทฤษฎีต่าง ๆ ที่มีมากมายได้อย่างเป็นธรรมชาติ

4.1. การเลือกใช้ทฤษฎีให้เหมาะสมกับปัญหาในการปรึกษา การเลือกใช้ทฤษฎีการปรึกษาให้เหมาะสมกับลักษณะของปัญหานั้นว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ให้คำปรึกษาเพราะในระหว่างการให้คำปรึกษานั้นผู้ให้คำปรึกษาจำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีการปรึกษา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับช่วยให้การให้คำปรึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันมีผู้สร้างทฤษฎีไว้มากมายหลายทฤษฎีด้วยกัน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้ให้การปรึกษาที่จะนำทฤษฎีต่าง ๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของการให้คำปรึกษาในแต่ละครั้ง (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา: 2544)

4.2. ประเภทของปัญหา หลักเบื้องต้นสำหรับการเลือกใช้ทฤษฎีการปรึกษาก็คือ ผู้ให้การปรึกษาควรเลือกใช้ทฤษฎีให้ เหมาะสมกับลักษณะของปัญหา หรือสภาพแห่งทุกข์ของผู้รับคำปรึกษาซึ่งโดยทั่วไปนั้นปัญหาหรือความทุกข์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มักเกิดจากการที่คนเราตั้งความคาดหวังไว้ แต่ผลที่เกิดขึ้นมิได้เป็นไปดังที่คาดหวัง จึงก่อให้เกิดปัญหาและทำคามไม่สบาย

ใจให้แก่บุคคลนั้น เพื่อความคล่องตัวต่อการนำทฤษฎีในการปรึกษามาใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของปัญหา จึงจำแนกปัญหาที่เกิดขึ้นออกเป็น 3 ระดับคือ

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับความคิด เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้รับคำปรึกษาอันเนื่องมาจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการคือ ความไม่รู้และการรู้ผิด สำหรับปัญหาที่เกิดจากความไม่รู้นั้นจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาขาดข้อมูลสำหรับที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจหรือวางแผนสำหรับชีวิตข้อมูลที่ขาดนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ชนิด คือ

1.1 ขาดข้อมูลที่เกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ การที่คนเรายังไม่รู้จักตนเองในด้านต่าง ๆ ดีพอว่าตนเองมีความถนัดอะไร มีความสนใจทางด้านใดจะเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพอะไรดี จึงจะเหมาะสมกับความสามารถของตนเองลักษณะของปัญหาดังกล่าว จึงเป็นหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับคำปรึกษาที่จะต้องร่วมมือกันค้นหาความถนัด ความสนใจหรือความสามารถพิเศษของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาอาจนำแบบทดสอบวัดความถนัดหรือวัดความสนใจหรือเครื่องมืออื่น ๆ มาใช้ตามความเหมาะสม

1.2 ขาดข้อมูลที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การที่ผู้รับการปรึกษายังไม่ทราบข้อมูลที่อยู่ ภายนอกตนเองหรืออยู่ห่างจากตนเองออกไป เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนรายละเอียดหรือคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพตามที่สถาบันเหล่านั้นได้กำหนดไว้

ทฤษฎีที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับความคิด ได้แก่ จิตบำบัดด้านเหตุผลกับอารมณ์ (Rational – Emotive Therapy) ของ (Ellis) และทฤษฎีเชิงองค์ประกอบและคุณลักษณะ (Trait - Factor) ของวิลเลียมสัน (Williamson)

2. ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับความรู้สึกเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและทับถมอยู่ในจิตใจของบุคคลนั้นมาเป็นเวลานานจนกลายเป็นความรู้สึกที่ฝังติดแน่นในบุคคลนั้นและมักจะทำให้บุคคลนั้นกลายเป็นผู้ที่มีความกดดันทางอารมณ์สูง ปัญหาในระดับความรู้สึกสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนและอาจมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น การไม่ประสานสอดคล้องกันระหว่างตัวตนที่เป็นจริง (Real Self) กับตัวตนที่คิดว่าเป็น (Perceived Self) และตัวตนในอุดมคติ (Ideal Self) อันมีผลทำให้บุคคลนั้นมองตนเองและเข้าใจตนเองผิดไปจากความเป็นจริง ซึ่งมักจะเกิดขึ้นกับคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมากเกินไป หรือผู้ที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองอันส่งผลสะท้อนชีวิตส่วนตัว และหน้าที่การงานของบุคคลนั้นตลอดถึงทางด้านมนุษยสัมพันธ์ให้ด้อยลงไปทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตเท่าที่ควร ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับของความรู้สึก นอกเหนือจากนี้ได้แก่ ปัญหาในความรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย ชีวิตเกิดมามีความสุขและความสำเร็จสู้คนอื่นไม่ได้หรือมีความรู้สึกที่ว่าพ่อแม่ไม่รักตนเองหรือถึงแม้ว่าจะรักก็รักพื้กับรักน้องมากกว่ารักเรา บางคนอาจเกิดความรู้สึกเหนียวหน้ายท้อแท้หมดอาลัยในชีวิต ไม่รู้จะอยู่ไปเพื่ออะไรชีวิตมีแต่ความน่าเบื่อซ้ำซาก จำเจ บุคคลที่มีความคิดเหล่านี้

มักจะปล่อยให้ประสบการณ์ในอดีตทั้งหลายมาเป็นเครื่องบั่นทอนกำลังใจในการทำงานสุขภาพกาย และสุขภาพจิตก็มีแต่จะเสื่อมโทรม ปัญหาเหล่านี้จัดว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับความรู้สึกสำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาลักษณะนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพยายามเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษา ได้ระบายอารมณ์และความรู้สึกที่อัดอั้นตันใจออกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้สิ่งสำคัญสำหรับผู้ให้คำปรึกษา ก็คือจะต้องร่วมรับอารมณ์และความรู้สึกไปกับผู้รับคำปรึกษาด้วย

ทฤษฎีที่เหมาะสมแก่การนำมาใช้กับปัญหาในระดับความรู้สึกได้แก่ ทฤษฎีการปรึกษาแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person – Centered Theory) ของคาร์ล อาร์ โรเจอร์ (Carl R. Roger)

3. ปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับพฤติกรรม ลักษณะของปัญหามักเกิดขึ้นเนื่องมาจากที่บุคคลไม่พอใจในการกระทำของตนเอง และต้องการแก้ไขพฤติกรรมนั้นสาเหตุที่เกิดขึ้นอาจมาจากการที่ผู้รับการปรึกษามีความต้องการภายในใจอย่างหนึ่ง แต่การแสดงออกทางพฤติกรรมกลับเป็นไปอีกแบบหนึ่งซึ่งอาจเป็นเพราะ ไม่มีการเรียนรู้มาก่อน จึงทำให้มีพฤติกรรมที่ตนเองไม่พึงปรารถนาหรืออาจเกิดขึ้นจากการที่ได้เรียนรู้มาแล้ว แต่ไม่สามารถนำมาประยุกต์ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

ทฤษฎีที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในระดับพฤติกรรมได้แก่การให้ การปรึกษาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Counseling) นอกจากนี้ยังมีอีกทฤษฎีหนึ่งที่มีลักษณะคาบเกี่ยวระหว่างทฤษฎีที่ใช้กับ ปัญหาในระดับความรู้สึกกับปัญหาในระดับพฤติกรรม ได้แก่ ทฤษฎีการให้ การปรึกษาเชิงจิตบำบัดโดยเผชิญความจริง (Reality therapy) ของวิลเลียม กลาสเซอร์ (William Glasser) สำหรับทฤษฎีการให้ การปรึกษาเชิงจิตวิเคราะห์และกลุ่มฟรอยด์รุ่นใหม่ (Psychoanalysis and Neo Freudians) และทฤษฎีการวิเคราะห์สัมพันธ์ภาพ (Transactional Analysis) หรือ TA ของ อีริค เบิร์น (Eric Berne) จัดว่าเป็นทฤษฎีที่เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ในการวิเคราะห์หรืออธิบายเรื่องราวและวิถีชีวิตของบุคคล เพื่อเข้าใจถึงบุคลิกภาพและสัมพันธ์ภาพของบุคคลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ทฤษฎีการปรึกษาจำเป็นต้องประเมินขอบเขตงานการปรึกษา แล้วนำพากระบวนการด้วยความเชี่ยวชาญ โดยอาศัยกระบวนการกลุ่ม

5. หลักการปรึกษากลุ่ม

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงหลักการปรึกษากลุ่มสรุปได้ดังนี้

กาญจนา ไชยพันธุ์ (2549) ได้กล่าวว่า หลักพื้นฐานของการให้ การปรึกษาแบบกลุ่มมีดังนี้

1. บุคคลย่อมมีสิทธิในความรู้สึกของตนเองอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นผู้ให้ควรสนับสนุนให้ผู้รับได้แสดงความรู้สึกของเขาออกมาและให้สมาชิกในกลุ่มเคารพในความรู้สึกและอารมณ์ของผู้อื่น
2. บุคคลในกลุ่มควรพิจารณาว่าจะพัฒนาอะไรเกี่ยวกับตนเอง
3. บุคคลต้องมุ่งที่จะแก้ปัญหของตนเอง

4. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์เป็นสิ่งสำคัญมากกว่าตัวสถานการณ์
 5. การเปิดประเด็นปัญหาของสมาชิกในกลุ่ม เป็นการช่วยให้มีประสิทธิภาพ โดยไม่มีการปกป้องตนเองหรือป้องกันตนเอง
 6. บุคคลสามารถเข้าใจตนเองได้ดีรับผิดชอบต่อตนเองได้และควบคุมตนเองได้
 7. บุคคลควรจะได้รับผิดชอบพฤติกรรมของตนเองภายใต้บรรยากาศของสิ่งแวดล้อมที่บ้านและโรงเรียนที่ไม่ขู่เข็ญหรือลงโทษถ้ามีการขู่เข็ญหรือลงโทษจะทำให้เขาไม่รับฟังผู้อื่น และให้เขาสามารถพึ่งตนเองได้
 8. ในกลุ่มสมาชิกต้องได้ลงมือกระทำเพื่อจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการกระทำนั้นต้องได้รับการยอมรับและความเข้าใจจากสมาชิกในกลุ่ม
 9. ในการเผชิญปัญหาต้องมีวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งมีวิธีเลือกหลายวิธีผู้ให้ควรช่วยให้สมาชิกได้มองเห็นทางเลือกด้วยตัวเอง
 10. สมาชิกในกลุ่มควรมีความมั่นใจสัญญาให้กับตนเอง ในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ภายใต้การเสริมแรง
 11. สิ่งที่ได้รับในกลุ่มในรูปของประสบการณ์จะช่วยให้สมาชิกนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
 12. บุคคลถ้ารู้จักตนเองได้ดีจะลดการป้องกันตนเองจะสามารถยอมรับตนเองและยอมรับการถูกวิพากษ์วิจารณ์จากคนอื่น
- ดวงมณี จงรักษ์ (2554) ได้กล่าวว่า การคัดเลือกสมาชิกนั้นไม่ใช่ทุกคนจะสามารถมาเข้าร่วมกลุ่มได้ การคัดเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มนั้นจะต้องผ่านการคัดเลือกตามกระบวนการเพื่อตอบสนองเป้าหมายของการจัดตั้งกลุ่ม การคัดเลือกสมาชิกจะเปิดโอกาสให้ได้สมาชิกที่เหมาะสมในกรณีที่ต้องการคัดกรองสมาชิกผู้นำกลุ่มสามารถกระทำดังนี้
- 1) การสัมภาษณ์ส่วนบุคคล เป็นวิธีที่ใช้เวลาค่อนข้างมาก แต่จะสามารถเปิดโอกาสให้ประเมินสมาชิกที่เหมาะสมที่สุดเข้าร่วมกลุ่ม ผู้นำกลุ่มมีโอกาสสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ที่จะเป็นสมาชิกในกลุ่ม
 - 2) การคัดกรองด้วยวิธีอื่น ๆ การทำแบบสอบถาม แบบประเมินให้ข้อมูลผ่านแบบฟอร์มหรือการทำแบบสอบถาม แบบประเมินตามความเหมาะสม
- Ohlsen (1970) ได้กล่าวว่า การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มที่เหมาะสมจะเข้ากลุ่มนั้นควรเป็นผู้ที่มีความสนใจและมีแรงจูงใจในการเข้ากลุ่ม และในการสัมภาษณ์สมาชิกครั้งแรกผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงจุดมุ่งหมายและลักษณะของกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกจะต้องทำต่าง ๆ

Corey (2012) ได้กล่าวว่า การเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกัน (Homogeneous Versus Heterogeneous Groups) ได้อธิบายไว้ดังนี้ กลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น ระดับอายุเดียวกัน คือ กลุ่มเด็ก กลุ่มวัยรุ่น หรือกลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งนอกจากนี้อาจจะเป็นกลุ่มที่มีความสนใจหรือปัญหาที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งกลุ่มที่สมาชิกที่มีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกัน จะมีความเหมาะสมในการกำหนดกลุ่มประชากรที่แน่นอนและเป็นกลุ่มระยะสั้น ส่วนกลุ่มที่มีสมาชิกที่มีลักษณะแตกต่างกันจะมีข้อดีคือจะเห็นความก้าวหน้าส่วนบุคคลซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มระยะสั้นหรือกลุ่มระยะยาว กลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกันนี้จะคล้ายโครงสร้างเล็ก ๆ ของสังคม ซึ่งสมาชิกได้ทดลองพฤติกรรมใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม และการได้รับข้อมูลย้อนกลับจากสมาชิกอย่างหลากหลาย ดังนั้น ในการพิจารณาจัดตั้งกลุ่มควรจะเป็นกลุ่มที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกัน จึงต้องพิจารณาจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกลุ่ม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเลือกสมาชิกกลุ่มจะต้องถามความสมัครใจ ความเต็มใจ ในการเข้ากลุ่ม โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีปัญหาลักษณะคล้ายคลึงกันที่จะเข้ากลุ่ม เริ่มจากการสัมภาษณ์ เพื่อการกระตุ้นให้สมาชิกมีความสนใจที่จะเข้ากลุ่ม และในการสัมภาษณ์สมาชิกครั้งแรก ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงจุดมุ่งหมาย ลักษณะของกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกจะต้องทำการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่ม จึงควรพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการปรึกษากลุ่มการวิจัยนี้เลือกสมาชิกตามความสมัครใจ ความเต็มใจในการเข้ากลุ่มและมีปัญหาลักษณะคล้ายคลึงกันเข้าร่วมกลุ่ม

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษากลุ่ม

จินตนา สนธิวงศ์เวช (2547) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลต์ต่อความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชลบุรี ที่มีคะแนนสุขใจในระดับตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา และสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจำนวน 14 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน โดยทำการทดลองเป็นรายกลุ่มตามโปรแกรมจำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที ในวันศุกร์-อาทิตย์ ติดต่อกัน 3 วัน ผลการวิจัยสรุปว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลต์มีความสุขในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสุขในระยะหลังการทดลองและระยะหลังติดตามผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อัญชลา จิตตานันท์. (2560) ได้ศึกษาการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างการสำนึกคุณค่าของนักเรียนวัยรุ่น ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) นักเรียนวัยรุ่นมีการสำนึกคุณค่าอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.56 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านอารมณ์ความรู้สึกเชิงบวกและด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 มีค่าส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 ตามลำดับ ส่วนด้านความรู้สึกชอบคุณอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 3.37 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 และ 2) หลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสาน นักเรียนวัยรุ่นมีการสำนึกคุณโดยรวมเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านอารมณ์ความรู้สึกเชิงบวกและด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความรู้สึกชอบคุณเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

lkhchi, & คณะ. (2011) ได้ศึกษาประสิทธิผลของกลุ่มการรู้การคิดพฤติกรรมในการรับรู้ความสามารถของตนเองและการกล้าแสดงออกในกลุ่มนักเรียนที่วิตกกังวลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเมืองตาบรีซ ประเทศอิหร่าน จำนวน 45 คน แบ่งเป็น 3 คือ กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมและกลุ่มที่ได้รับยาหลอก กลุ่มละ 15 คน โดยที่กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมกลุ่มการรู้การคิดพฤติกรรมจำนวน 12 ครั้ง ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการรู้การคิดพฤติกรรมดังกล่าวสามารถลดความวิตกกังวล เพิ่มการรับรู้ความสามารถของตนเองและมีความกล้าแสดงออกเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Chongrukasa & คณะ. (2012) ได้ศึกษาประสิทธิผลการให้การปรึกษากลุ่มผสมผสานในการลดการพัฒนาอาการที่มีผลเสียต่อสุขภาพจิตของตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดยะลา ประเทศไทย โดยผสมผสานทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบการรู้การคิดพฤติกรรม ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาความเป็นจริง การวาดภาพมันดาล่า และสวดแทรกแนวคิดทางศาสนา พบว่า สามารถลดคะแนนความวิตกกังวล อาการทางกาย ความซึมเศร้า และความบกพร่องทางสังคมได้

Shoaakazemia & คณะ. (2014) ได้ศึกษาผลของการบำบัดการรู้การคิดพฤติกรรม การลดโรคย้ำคิดย้ำทำ ในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนหญิงในเมืองเตหะราน ประเทศอิหร่าน ที่เข้ารับการรักษารอคอยย้ำคิดย้ำทำ จำนวน 7 คน ได้รับการประเมินก่อนทดลองและหลังทดลอง โดยใช้สถิติการทดสอบ คือ สถิติเชิงพรรณนาและการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน ผลการวิจัยพบว่า การบำบัดการรู้การคิดพฤติกรรมสามารถลดโรคย้ำคิดย้ำทำในกลุ่มนักเรียนที่เข้ารับการรักษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีเกสตัลท์

ทฤษฎีเกสตัลท์เน้นปัจจุบัน เพราะอดีตก็จากเราไปแล้ว และอนาคตนั้นเป็นสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ซึ่งการคิดถึงอดีตเป็นการหนีการคิดดำเนินการกับปัจจุบัน หรือหนีการเผชิญปัญหาในปัจจุบันและการที่บุคคลครุ่นคิดถึงแต่อนาคตมักจะก่อให้เกิดความวิตกกังวล ดังนั้น ปัจจุบันจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรเน้นแต่คนส่วนใหญ่มักคิดถึงปัจจุบันเพียงชั่วครู่ชั่วขณะเท่านั้น ฉะนั้น ผู้ให้บริการปรึกษาควรพยายามให้ผู้รับบริการตระหนักในปัจจุบันมากกว่าที่จะคิดถึงประสบการณ์

1. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีเกสตัลท์

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีเกสตัลท์ สรุปได้ดังนี้

ทิสนา แชมมณี (2550) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theory) ที่เน้นการเรียนรู้โดยส่วนรวม (Whole) มากกว่าที่จะมุ่งเน้นส่วนย่อย ๆ แนวคิดนี้เกิดขึ้นในประเทศเยอรมนีในสมัยเดียวกันที่ทฤษฎีกลุ่ม พฤติกรรมนิยม (Behaviorism) ของวัตสันกำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในสหรัฐอเมริกา นักจิตวิทยาในกลุ่มเกสตัลท์ได้ศึกษาและขยายความคิดออกเป็นทฤษฎีสถาน (Field Theory) ดังนี้

1. การรับรู้ (Perception) การรับรู้ในความคิดของนักจิตวิทยาคนนี้หมายถึงกระบวนการแปลความหมายของสิ่งเร้าที่มากระทบสัมผัส ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เป็นการสร้างความหมายเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ให้กับตัวเรา เช่น การรับรู้ทางสายตา ได้แก่ เมื่อมีสิ่งเร้าในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพมากระทบสายตา สายตาก็สัมผัสทำให้มองเห็นและแปลความหมายเป็นความสวยงาม ความน่าเกลียด เป็นต้น

2. การหยั่ง เห็น (Insight) หรือการรู้แจ้งตลอด หมายถึงการเกิดความผิความเข้าใจที่แวบขึ้นมาทันทีทันใด เคยมีความเข้าใจในสาระสำคัญในการแก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่กล่าวคือมองเห็นขั้นตอนกระบวนการความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในการแก้ปัญหา

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีเกสตัลท์ เป็นกระบวนการทางความคิดทั้งนี้เป็นกระบวนการภายในตัวมนุษย์ บุคคลจะเรียนรู้จากสิ่งเร้าที่เป็นส่วนรวมได้ดีกว่าส่วนย่อย ทฤษฎีนี้จะเน้นกระบวนการคิด การสอนโดยเสนอภาพรวมก่อนการเสนอส่วนย่อย สามารถคิดแก้ปัญหา คิดริเริ่มและเกิดการเรียนรู้แบบหยั่งเห็นได้

2. เป้าหมายของการรักษาแบบทฤษฎีเกสตัลท์

เป้าหมายของการรักษากลุ่มแบบเกสตัลท์ (Therapeutic goals) Corey (2000) ได้กล่าวว่า เป้าหมายของการรักษากลุ่มแบบเกสตัลท์ที่สำคัญ คือ การรับรู้ (Awareness) เพราะถ้าปราศจากการรับรู้แล้ว ผู้มารับการรักษาจะปราศจากเครื่องมือที่จะใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และบุคลิกภาพ การรับรู้ทำให้ผู้มารับการรักษา สามารถเผชิญและยอมรับความรู้สึกที่เคยปฏิเสธ ช่วยให้บุคคลสามารถจัดความรู้สึกที่ค้างค้ำ และปล่อยวางอดีต มีสติรับรู้อยู่กับสภาวะปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาภา จันทรสกุล (2535) ได้กล่าวว่า เป้าหมายของการรักษาแบบเกสตัลท์ โดยทั่วไปมี 4 ประการ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้มารับการรักษาเปลี่ยนพฤติกรรมจากการพึ่งพาผู้อื่น มาสู่การพึ่งพาตนเอง กล้ารับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และพัฒนาตนเองไปสู่การมีวุฒิภาวะ

2. ช่วยผู้มารับการปรึกษาให้มีประสบการณ์รับรู้เกี่ยวกับตนเอง สามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษาค้นพบว่าเขาสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้อีกมากมาย

3. ช่วยให้ผู้มารับการปรึกษาใช้พลังงานของชีวิตอยู่กับสภาวะปัจจุบัน รู้จักปล่อยวางอดีต โดยการรับรู้และทำความรู้สึกที่ค้างค้ำให้สมบูรณ์และไม่วิตกกังวลกับอนาคตมากเกินไป

4. ช่วยให้ผู้มารับการปรึกษากลายเป็นตัวของตัวเองที่แตกต่างไปจากบุคคลอื่น เข้าใจในค่านิยม และกฎเกณฑ์ของสังคม แต่ไม่ยึดมั่นและจํานนต่อค่านิยมเหล่านั้น มากกว่าความเป็นตัวของตัวเองตามความเป็นจริงในปัจจุบัน

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป้าหมายของการปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ Perls (1969) สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สมาชิกในกลุ่ม มีวุฒิภาวะเติบโตขึ้น โดยสนับสนุนให้ผู้สมาชิกรับผิดชอบต่อความรู้สึก และพฤติกรรมของตน เป็นสิ่งที่ตนเป็น (I am I) ไม่ตกอยู่ภายใต้การบงการของสังคม คือ พึ่งตนเอง (Self - support) มากกว่าพึ่งสภาพแวดล้อม (Environment - support)

2. ช่วยให้ผู้สมาชิกเกิดการมีสติรับรู้ (Self - awareness) เพราะการมีสติรับรู้เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ และการติดต่อสื่อสาร สมาชิกต้องมีสติรับรู้ว่าเป็นภาพและพื้นที่ในปรากฏการณ์ (Phenomenal field) และกำลังคิด รู้สึกหรือทำอะไรที่นี้และขณะนี้

3. เพื่อช่วยให้สมาชิกมีการบูรณาการในตนเอง โดยเน้นให้มีการบูรณาการระหว่างพลังที่อยู่ตรงข้ามกัน เช่น รัก -เกลียด ความดี- ความเลว เป็นต้น

4. เพื่อช่วยให้สมาชิกได้รู้จักควบคุม (Self - control) และยอมรับว่าความวิตกกังวล เป็นธรรมชาติส่วนหนึ่งของชีวิต สามารถเรียนรู้ที่จะหลีกเลี่ยง รู้จักการเผชิญหน้า และพยายามปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความคับข้องใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่า เป้าหมายของจิตบำบัดแบบเกสตัลท์ การปรึกษามุ่งให้บุคคลปรับตัวสนองความต้องการของสังคม แต่เป็นการมุ่งให้บุคคลค้นพบตัวเองรับรู้ตนเอง ในประสบการณ์ทุกขณะในสภาวะปัจจุบันเป็นตัวของตัวเอง และพึ่งตนเองได้

3. เทคนิคที่ใช้ในการปรึกษาแบบทฤษฎีเกสตัลท์

การปรึกษาแบบเกสตัลท์มีเทคนิค และวิธีการมากมายที่จะช่วยผู้รับการปรึกษาเกิดการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง การพึ่งพาตนเอง การมีความรับผิดชอบต่อการกระทำและความรู้สึกของตนเอง โดยผู้ให้การปรึกษาเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของสถานการณ์ และอย่างไรก็ตามผู้ให้การปรึกษาต้องตระหนักว่าเทคนิคต่าง ๆ จะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายของการให้การปรึกษานั้น จะต้องอิงอยู่กับสัมพันธภาพที่ดีของการให้การปรึกษา เทคนิคที่สำคัญ Fagan and Sheppard (1970) ได้สรุปเทคนิคที่ใช้ในการปรึกษาแบบทฤษฎีเกสตัลท์ ไว้ดังนี้

1. การฝึกใช้ภาษา เพื่อช่วยเพิ่มการรับรู้เกี่ยวกับความรู้สึกและการกระทำของตนเอง โดยผู้ให้การปรึกษาใช้เทคนิคดังนี้

1.1 ให้ผู้รับการปรึกษาใช้สรรพนามแทนตนเองตรง ๆ (Personalizing pronouns) ช่วยให้ผู้รับการปรึกษารับรู้เกี่ยวกับตนเอง คิด พูด และมีความต้องการอย่างไร และรับผิดชอบต่อคำพูด ความรู้สึกและการกระทำของตนเอง เพราะบุคคลจะปิดบังความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง จึงมักจะเอื่อยลอย ๆ เช่น “ใคร ๆ ก็คงรู้สึกไม่อยากต่อสู้กับปัญหาแบบนี้” “การที่ไม่รู้สึกอยากต่อสู้ไม่ใช่สิ่งที่เสียหาย แต่การเอื่อยแบบนี้เป็นการเลี่ยงที่จะรับรู้ว่าคุณรู้สึกอย่างนั้น

1.2 เปลี่ยนคำถามให้เป็นประโยค (Changing question to statement) ผู้ให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์จะไม่พยายามตอบคำถามที่ผู้รับการปรึกษาคำถาม เพื่อเสียงที่จะกล่าวถึงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง แต่จะกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษารับรู้ถึงความรู้สึกนั้น และให้พูดออกมาในลักษณะของประโยคบอกเล่า

1.3 เน้นความรับผิดชอบ (Responsibility) โดยทั่วไปบุคคลมักเลี่ยงความรับผิดชอบ โดยการบอกว่าตนเองทำไม่ได้ แต่ในความเป็นจริงมักจะ “ไม่ทำ “ หรือ “ ไม่อยากทำ”

2. ฝึกผู้รับการปรึกษาให้รับรู้ถึงความรู้สึกต่าง ๆ ที่ตนเองมี ทั้งความรู้สึกและความต้องการที่แท้จริงโดยไม่พยายามปฏิเสธในส่วนที่เป็นตนตามอุดมคติ ที่เรียกร้องให้ทำตามค่านิยมของสังคมมีเทคนิคดังนี้

2.1 การพูดโต้ตอบด้วยตนเอง (Game of dialogue) เป็นวิธีที่ผู้ให้การปรึกษาต้องสังเกตภาษาท่าทางของผู้รับการปรึกษา โดยให้ผู้รับการปรึกษาถ่ายทอดความรู้สึกที่ไม่ใช่ความต้องการที่แท้จริงไปที่มือข้างขวา และความรู้สึกที่แท้จริงไปที่มือข้างซ้าย จากนั้นให้พูดโต้ตอบกันถึงความรู้สึกทั้งสองด้านนี้ เทคนิคนี้ช่วยให้เกิดความชัดเจนถึงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง ลดความขัดแย้งและความวิตกกังวล ช่วยให้ผู้สามารถตัดสินใจได้ดีขึ้นและรับผิดชอบต่อทางเลือกของตนเองโดยไม่รู้สึกว่าการถูกบงการจากผู้อื่น

2.2 เทคนิคเก้าอี้ว่างเปล่า (The empty chair technique) เป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจความรู้สึกขัดแย้งภายในตัวเองได้ดีขึ้น โดยใช้เก้าอี้สองตัวที่ตั้งประจันหน้ากัน ผู้รับการปรึกษาจะเริ่มต้นโดยนั่งบนเก้าอี้ตัวหนึ่งและพูดคุยกับเก้าอี้ตัวซึ่งเป็นตัวแทนของความรู้สึกตามอุดมคติ หรือสิ่งที่ตนเองเชื่อว่าควรทำ หลังจากนั้น ผู้รับการปรึกษาจะย้ายไปนั่งบนเก้าอี้ตัวที่ว่างอีกตัวที่เป็นตัวแทนของความรู้สึกที่ขัดแย้งกับอุดมคติและแสดงบทบาทเป็นความรู้สึกนั้นนั้น โต้ตอบและตอบสนองกลับไป เทคนิคนี้จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจความรู้สึกทั้งสองด้านที่มีอยู่ในตัวเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. ฝึกให้ผู้รับการปรึกษาใช้จินตนาการ (Fantasy game) การย้ายความรู้สึกและความต้องการของตนเองไปยังสิ่งอื่น และจินตนาการว่าหากสิ่งนั้นเป็นตนเองจะมีความรู้สึกและความต้องการอย่างไร

3.1. เกมการซุ่มบท (Role playing) เป็นการแสดงบทบาทเมื่อผู้รับการปรึกษาได้เผชิญเหตุการณ์ด้วยตนเอง โดยให้แสดงบทบาทที่ตนคิดเอาไว้ออกมาจริง ๆ

4. การแสดงบทบาทที่กล่าวโทษผู้อื่น (Playing the projection) เป็นการช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้ตระหนักถึงความรู้สึกที่ไม่ดีภายในตนเอง ที่ตนเองไม่กล้ายอมรับ และมักจะคอยจับผิดและกล่าวโทษผู้อื่น ให้เกิดความพยายามปรับปรุงแก้ไขตนเอง โดยไม่กล่าวโทษผู้อื่น

5. ฝึกให้ผู้รับการปรึกษาเพ่งอยู่กับความรู้สึกตนเอง (Staying with the feeling) เป็นการให้ผู้รับการปรึกษาเข้าใจความรู้สึกของตนเองในปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญ และควรกระตุ้นให้พวกเขากล้าต้องเผชิญกับความจริงโดยไม่หลีกเลี่ยงความรู้สึกที่ไม่ต้องการสัมผัส ซึ่งมักจะเป็นความรู้สึกที่เกิดจากประสบการณ์ในอดีตที่ยังคงค้างอยู่และมีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึก และพฤติกรรมในปัจจุบัน

Levitsky and Perls (1970) ได้กล่าวว่า กฎ (Rules) และเกม (Games) ต่าง ๆ ของจิตบำบัดแบบเกสตัลท์ กฎของจิตบำบัดแบบเกสตัลท์ ได้แก่

1. หลักของ “เดี๋ยวนี้” (Principle of the now) เน้นว่า “ปัจจุบัน” เท่านั้น ที่มีความหมายและในการสื่อสารนั้นให้ใช้ไวยากรณ์ปัจจุบันกาล

2. ฉันและท่าน (The I and you) สำหรับกฎข้อนี้เน้นว่า ในการพูดนั้น ให้ผู้พูดใช้คำแทนตัวเองว่า “ฉัน” และใช้คำว่า “ท่าน” แทนบุคคลที่พูดด้วย นอกจากนี้ให้ใช้คำว่า “ฉัน” แทนคำว่า “มัน” (It) เมื่อพูดเกี่ยวกับร่างกาย (Body) การกระทำ (Acts) และพฤติกรรม (Behavior)

3. ประโยชน์ของการรับรู้อย่างต่อเนื่อง (The use of the awareness continuum) สำหรับกฎข้อนี้ประสงค์จะให้บุคคลเกิดสติสามารถรับรู้และตระหนักถึงเรื่องราวหรือประสบการณ์หรือสิ่งที่ตนเองพูดในขณะนั้น และเพื่อให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะปัจจุบัน ผู้บำบัดจะใช้คำถามที่เน้นถึง “อย่างไร” (How) และ “อะไร” (What) มากกว่า “ทำไม” (Why)

4. ห้ามนินทา (No gossiping) สำหรับกฎข้อนี้ต้องการให้ผู้รับการปรึกษาพูดต่อหน้าบุคคลนั้นตรง ๆ มากกว่าการพูดลับหลัง

5. เมื่อผู้รับการปรึกษาใช้ประโยคคำถามผู้บำบัดต้องขอให้ผู้รับการปรึกษาเปลี่ยนประโยคคำถามเป็นประโยคบอกเล่า

เกมที่ใช้ในจิตบำบัดแบบเกสตัลท์ ได้แก่

1. เกมการสนทนา (Games of dialogue) สำหรับเกมนี้ผู้รับการปรึกษาจะรับบทบาทของส่วนของบุคลิกภาพที่แตกแยก และดำเนินการสนทนาโต้ตอบระหว่างส่วนของบุคลิกภาพที่แตกแยกนั้น โดยส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพที่แตกแยก คือ Top dog (ซูเปอร์อีโก้หรือ

น่าจะ ควรจะ) จะสนทนาโต้ตอบกับอีกส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพที่แตกแยกคือ Under dog ต่อต้านโดยการไม่ยอมรับร่วมมือ หรือโดยวิธีการที่ไม่รุนแรงอื่น ๆ หรือความก้าวร้าว ต่อสู้กับการอยู่เฉย ๆ ไม่ได้ตอบหรือคนสุภาพอ่อนโยน ต่อสู้กับคนเสเพล หรือคนวายร้าย หรือความเข้มแข็งต่อสู้กับความอ่อนแอ ฯลฯ ฝึกการใช้ภาษา (Language exercises) เพื่อช่วยเพิ่มการรับรู้เกี่ยวกับความรู้สึก และการกระทำของตนเองโดยใช้เทคนิควิธีการ ต่อไปนี้

1.1 การให้ผู้รับการปรึกษาใช้สรรพนามแทนตัวเองตรง ๆ (The I and thou) จะช่วยเพิ่มการตระหนักรู้ถึงความคิด พุดและมีความต้องการอย่างไรและรับผิดชอบต่อการพูด ความรู้สึก และการกระทำของตนเอง

1.2 เปลี่ยนคำถามให้เป็นประโยคบอกเล่า (Changing questions to statements) ผู้ให้การปรึกษาแบบเกสตัลท์จะไม่พยายามตอบคำถามที่ผู้รับการปรึกษามาชี้ขึ้น ซึ่งคำถามนั้นถามขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงการรับรู้ หรือการที่จะกล่าวถึงความรู้สึกที่แท้จริง แต่จะกระตุ้นให้ผู้รับการปรึกษารับรู้ความรู้สึกความต้องการที่แท้จริงที่ตนเองมีอยู่ และพูดออกมาในลักษณะของประโยคบอกเล่า

1.3 ฝึกการรับรู้ถึงความต้องการ ความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง (Principle of the now and the use of the awareness continuum) ทั้งที่เป็นความรู้สึก ความต้องการที่แท้จริงของตนเองขณะนั้น โดยไม่พยายามปฏิเสธกับส่วนที่เป็นตนตามอุดมคติที่เรียกร้องให้กระทำตามค่านิยมของสังคม การใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ นี้ จะช่วยทำให้การรับรู้ของบุคคลกระจ่างขึ้น

1.4 เกมการพูดจาโต้ตอบกับตนเอง (Games of dialogue) ผู้ให้การปรึกษาสังเกตภาษาท่าทางที่ผู้รับการปรึกษาแสดงออกมา เช่น ในขณะที่ผู้รับการปรึกษาเล่าเรื่องต่าง ๆ มือซ้าย บีบมือขวาแน่นผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษากล่าวทอดความรู้สึกที่ตนเองต้องการอย่างแท้จริง ไปที่มือซ้ายแล้วถ่ายทอดความรู้สึกที่เฝ้าบอกตนเองว่าควรจะทำ (Should do) แต่ไม่ใช่ความต้องการที่แท้จริงไปที่มือขวา แล้วให้มือซ้ายพูดจาโต้ตอบกับมือขวา เทคนิคนี้จะช่วยให้เกิดความกระจ่าง ถึงความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง รับรู้ความรู้สึกที่เป็นส่วนของ “Top dog” คือความรู้สึกที่ว่าควรจะทำกับความรู้สึกที่ตนต้องการจริง ๆ ในส่วนของ “Under dog” ได้ โดยไม่พยายามปฏิเสธความขัดแย้งก็จะลดลง ความวิตกกังวลก็จะหมดไปสามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ และรับผิดชอบต่อการตัดสินใจนั้น โดยไม่รู้สึกว่ามีผู้อื่นมาบงการชีวิตของตนเอง

1.5 การใช้เทคนิคเก้าอี้ว่างเปล่า (The empty chair) เป็นเทคนิคที่ช่วยให้การรับรู้ความรู้สึกที่ขัดแย้งกันภายในตัวของผู้รับการปรึกษาให้กระจ่างขึ้นโดยผู้ให้การปรึกษาใช้เก้าอี้ 2 ตัว วางหันหน้าเข้าหากันแล้วให้ผู้รับการปรึกษาแสดงบทบาท และพูดในส่วนที่เป็นความต้องการที่แท้จริงขณะนั่งอยู่บนเก้าอี้ตัวหนึ่ง เรียกว่า ฮอทซีท (Hot seat) พุดไปที่เก้าอี้ที่ว่างเปล่า ซึ่งถือว่าเป็นส่วนของความต้องการ ความรู้สึกตามอุดมคติ ที่คอยบอกตนเองว่าควรจะทำอะไร ต่อจากนั้นให้ผู้รับการปรึกษาย้ายไปนั่งเก้าอี้ตรงข้าม แล้วแสดงบทบาทเป็นส่วนหนึ่งของความรู้สึกตาม

อุดมคติ ที่ยังขัดแย้งอยู่ โตตอบกลับไป เทคนิคนี้จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษารับรู้ และเข้าใจความรู้สึกทั้งสอง อย่างที่ตนมีอยู่ได้กระจ่างชัดเจนขึ้นไม่ต้องพยายามเก็บกดหรือปฏิเสธความรู้สึก หรือความต้องการที่มีอยู่ในขณะนั้น

2. เกมหมุนไปรอบ ๆ (Making the rounds) เกมหมุนไปรอบ ๆ เป็นเกมที่ช่วยสะท้อนตัวตนที่แท้จริงของตนเอง ให้สมาชิกคนอื่นในกลุ่มได้รับรู้ เพื่อให้บุคคลรู้จักยอมรับกล้าเผชิญหน้า กล้าเปิดเผยตนเอง และได้ทดลองการมีพฤติกรรมใหม่ๆ โดยให้ผู้รับการปรึกษาแต่ละคนกล่าวข้อความใดข้อความหนึ่ง คนละ 1 ข้อความ ซึ่งข้อความนั้นจะต้องเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม โดยกล่าวแก่สมาชิกในกลุ่ม และให้สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนพูดตอบกลับ โดยเปลี่ยนกันกล่าวจนครบทุกคนจากนั้นให้พูดถึงความรู้สึกของแต่ละคนกับสิ่งที่กล่าวออกไป และสิ่งที่ได้รับจากสมาชิกคนอื่น เช่น สมาชิกคนแรกพูดว่า “ฉันไม่สามารถทนใครในห้องนี้ได้” สมาชิกอีกคนพูดตอบกลับมาว่า “เธอหมายถึงใคร” หรือ “เธอรู้สึก อึดอัดมากใช่ไหม” เป็นต้น

3. ฉันรับผิดชอบ (I take responsibility) เน้นให้เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง ส่วนมากผู้รับการปรึกษามักหลีกเลี่ยงที่จะรับผิดชอบต่อการพูด การคิด ความรู้สึก และการกระทำของตนเองมักจะพูดว่า “ฉันทำไม่ได้” แต่ในความเป็นจริงมักจะไม่ทำหรือไม่อยากทำมากกว่าทำไม่ได้ ผู้ให้การปรึกษาให้ผู้รับการปรึกษา เปลี่ยนประโยคในการพูดใหม่ และต่อท้ายประโยคคำพูดด้วยคำว่า “ฉัน/ ผมรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจครั้งนี้” ตัวอย่างเช่น “ผมตัดสินใจเลือกที่จะไม่ร่วมกิจกรรมในตอนเช้า ผมรับผิดชอบต่อ การตัดสินใจนี้” เป็นต้น เป็นเกมที่ผู้บำบัดขอให้ผู้รับการปรึกษาพูดเกี่ยวกับเรื่องราว หรือความรู้สึกของตนเอง คนละ 1 ข้อความ และให้ต่อข้อความนั้นด้วยประโยคที่ว่า “และฉันรับผิดชอบต่อ สำหรับเรื่องนั้น (หรือสิ่งนั้น)”

4. ฉันมีความลับ (I have a secret) เป็นเกมที่ให้ผู้รับการปรึกษาแต่ละคนนึกถึงความลับส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก หรือความละเอียดแต่ไม่ต้องบอกความรู้สึกหรือปฏิกิริยาที่คนอื่นตอบโต้เกี่ยวกับความลับนั้นให้สมาชิกในกลุ่มทราบ

5. การกล่าวโทษผู้อื่น (Playing the projection) เมื่อผู้รับการปรึกษารับรู้ว่า กลไกที่เขาแสดงออกนั้นเป็นการโยนความผิดไปสู่สิ่งอื่น หรือ บุคคลอื่น หรือการโทษบุคคลอื่น หรือสิ่งอื่น (Projection) ผู้บำบัดจะขอให้ผู้รับการปรึกษาแสดงบทบาทของบุคคลที่เกี่ยวข้องในโปรเจกชัน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้รับการปรึกษา ได้ค้นพบถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในเรื่องดังกล่าว การกล่าวโทษผู้อื่น เป็นวิธีการที่ผู้ให้การปรึกษาช่วยให้ผู้มารับคำปรึกษาตระหนักถึงความรู้สึกที่มืดที่มีอยู่ในตนเอง เป็นความรู้สึกที่ตัวเองไม่ยอมรับ และมักกล่าวโทษผู้อื่นคอยมองส่วนไม่ดีของผู้อื่น เช่น ผู้รับการปรึกษามีความรู้สึกไม่ไว้วางใจตนเอง ไม่รับผิดชอบตนเอง ก็มักมองผู้อื่นเป็นผู้ไม่น่าไว้วางใจ ไม่รับผิดชอบ คอยกล่าวโทษ หรือคอยจับผิดผู้อื่นในเรื่องนี้อยู่ตลอดเวลา และมักพูดว่า “ฉัน/ ผมไม่ไว้วางใจใคร ๆ ทั้งสิ้น ว่าจะทำงานนี้สำเร็จ” ผู้ให้การปรึกษาจะให้ผู้รับการปรึกษาแสดงบทบาทเป็นบุคคลผู้ไม่มีความ

ไว้วางใจผู้อื่น เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้สำรวจ และทำความเข้าใจในส่วนที่ตนเป็นอยู่หรือมีอยู่แต่ตนเองไม่ยอมรับ และมักสะท้อนไปยังผู้อื่นว่าผู้อื่นมีอยู่เป็นอยู่จึงชอบกล่าวโทษผู้อื่น การใช้เทคนิคนี้จะช่วยให้ผู้รับการปรึกษาตระหนักว่าตนเองมี ความรู้สึกนั้น ๆ อยู่จะช่วยให้เขารับผิดชอบต่อความรู้สึก และพยายามปรับปรุงแก้ไขความรู้สึกนั้น โดยไม่พยายามมอง หรือคอยกล่าวโทษผู้อื่นอีก

6. การแสดงพฤติกรรมที่ตรงข้าม (Reversal) เป็นเทคนิคที่ช่วยให้บุคคลที่มีบุคลิกภาพสุดโต่งไปทางด้านใดด้านหนึ่ง เช่น ต้องแสดง ตนดั่งามถูกต้องเสมอตามค่านิยมของสังคม ขณะเดียวกันก็มีความวิตกกังวลกลัวส่วนที่ไม่ดั่งามจะปรากฏ ผู้ให้การปรึกษาจะใช้เทคนิคนี้ให้ผู้รับการปรึกษาที่มีบุคลิกภาพดังกล่าวแสดงพฤติกรรมที่ตรงข้าม แสดงบทบาทเป็นผู้ชายที่ก้าวร้าว ดุดัน ชอบความรุนแรง ทำทุกสิ่งตามใจตนเอง การได้แสดงพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับพฤติกรรมที่บุคคลต้องบังคับควบคุมตนเองให้แสดงอยู่ตลอดเวลา จะช่วยให้บุคคลตระหนักถึงความรู้สึกอีกส่วนหนึ่งที่ตนมีอยู่ โดยไม่พยายามปฏิเสธและเก็บกดไว้ กล่าวที่จะแสดงบุคลิกภาพทั้งสองแบบตามความเหมาะสม ดังที่ Passions (1975 cited in Corey, 2008) กล่าวว่า บุคคลจะไม่รู้สึกยินดีกับความเข้มแข็งกล่าวหาญถ้าเขาไม่ยอมรับรู้ส่วนของ ความอ่อนแอที่มีอยู่ในตนเอง

7. ลีลา หรือจังหวะของการเผชิญและการถอยหนี (The rhythm of contact and withdrawal) กับการถอยหนีเพียงชั่วคราว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้ทราบถึงธรรมชาติของการถอยหนี และได้ทราบว่าในบางโอกาสการถอยหนีเป็นที่ยอมรับ

8. การซ้อม (Rehearsal) เทคนิคการใช้เกมการซ้อมบทบาท เป็นเกมที่ช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้ใช้พลังงานอยู่กับสภาวะปัจจุบันอย่างเต็มที่ บุคคลส่วนมากจะวิตกกังวลถึงบทบาทที่ตนต้องแสดงในอนาคต เช่น การออกไปพูดหน้าชั้นเรียนหรือในที่ชุมชน บุคคลมักจะใช้พลังงานส่วนใหญ่สูญเสียไปกับการคาดคะเนว่าตนจะแสดงบทบาทอย่างไร เมื่อต้องออกไปทำหน้าที่นั้น ๆ ทำให้ไม่สามารถรับรู้ สภาวะปัจจุบันได้เต็มที่ เพื่อลดความวิตกกังวลผู้ให้การปรึกษาจะให้ผู้รับการปรึกษาได้ซ้อมบทบาท หรือแสดงบทบาทที่ตนคิดไว้ออกมาจริง ๆ

9. การโอ้อวด หรือคิดว่าใหญ่โตเกินความเป็นจริง (Exaggeration) การโอ้อวดเป็นเกมที่ให้ผู้แสดงหรือผู้รับการปรึกษาแสดงซ้ำแล้วซ้ำอีก สำหรับเกมนี้ มีลักษณะดังนี้ คือ “เมื่อผู้รับการปรึกษาพูดเกี่ยวกับข้อความที่สำคัญ ๆ แต่พูดอย่างไม่สนใจ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้รับการปรึกษาไม่ได้เห็นความสำคัญของเรื่องที่พูด เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้บำบัดจะขอให้ผู้รับการปรึกษากล่าวข้อความนั้น ๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีก และในการกล่าวซ้ำแต่ละครั้งจะขอให้ผู้รับการปรึกษา พูดให้ดังขึ้น ๆ และให้นั่นสิ่งที่พูดนั้นให้หนักแน่นขึ้น ๆ เป็นวิธีการที่ผู้ให้การปรึกษาใช้เกมช่วยให้ผู้รับการปรึกษารับรู้ถึงสัญลักษณ์ที่เป็นภาษาทางร่างกายที่สื่อออกมา เช่น ผู้รับการปรึกษาเล่าถึงความเศร้าเสียใจที่ต้องสูญเสียพ่อแม่ ขณะที่เล่าก็กระดิกเท้าไปมาผู้ให้การปรึกษาก็ให้ผู้รับการปรึกษากระดิกเท้าให้มากขึ้น แล้วระบายความรู้สึกที่เกี่ยวกับการกระดิกเท้า หรือดังตัวอย่างที่ผู้รับการปรึกษา เล่าว่ากำลังอกหัก รู้สึกผิดหวัง

เสียใจแต่ขณะพูดไปก็หัวเราะไป ผู้ให้การปรึกษาก็ให้ผู้รับการปรึกษาหัวเราะให้ดัง ๆ มากขึ้น แล้วระบายความรู้สึกออกมาเกี่ยวกับการหัวเราะนั้น

10. ขอให้ฉันช่วยคุณสักนิด (May I feed you a sentence) สำหรับเกมนี้มีลักษณะดังนี้คือ ในขณะที่สนทนาเพื่อผู้บำบัดรู้สึกว่าจะเสนออะไรบ้าง อย่างที่สำคัญแก่ผู้รับการปรึกษา เพื่อให้ผู้รับการปรึกษาได้ลองปฏิบัติตามโดยในเกมนี้ ผู้บำบัดจะเสนอข้อความ 1 ประโยค เพื่อให้ผู้รับการปรึกษากล่าวซ้ำหรือว่าตามข้อความนั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เทคนิคที่ใช้ในการปรึกษาแบบทฤษฎีเกสตัลท์ โดยผู้ให้คำปรึกษาจะใช้เทคนิค และวิธีการช่วยให้ผู้รับการปรึกษาได้มีโอกาสสำรวจตนเอง แสดงความรู้สึก ความคิดเห็น กล้าเผชิญปัญหา ยอมรับความเป็นจริง รับฟังความคิดเห็นและความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่มภายใต้บรรยากาศแห่งการยอมรับ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความรู้สึกอบอุ่นใจและปลอดภัย และนำไปสู่การเปิดเผยตนเอง เพื่อช่วยให้สมาชิกได้ค้นหาวิธีแนวทางในการแก้ไขปัญหา แนวทางการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับของสังคม และรู้จักปรับตัวเพื่อการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่า

4. ขั้นตอนการปรึกษาแบบทฤษฎีเกสตัลท์

ขั้นตอนในการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์มีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม (Initial stage) เป็นขั้นตอนของการสร้างสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกกับสมาชิก และระหว่างสมาชิกกับกลุ่ม เป็นขั้นตอนสำคัญที่เกิดขึ้นตลอดกระบวนการกลุ่ม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจอย่างแท้จริง ซึ่งสัมพันธภาพนี้ต้องมีความหมาย มีความอบอุ่น และจริงใจ การมีสัมพันธภาพเช่นนี้จะช่วยสร้างความรู้สึกลดภัย สมาชิกจะกล้าที่ยอมรับและเปิดเผยตนเอง เนื่องจากรับรู้ว่ามีที่ยอมรับและความเข้าใจจากผู้อื่นอย่างแท้จริง สิ่งนี้จะช่วยให้สมาชิกมีสุขภาพจิตที่ดีและสามารถเผชิญกับความยุ่งยากต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ขั้นดำเนินกลุ่ม (The working stage) เป็นขั้นตอนที่สมาชิกพร้อมที่จะเปิดเผยตนเอง ต้องการแนวทางในการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อแก้ไขปัญหานั้น โดยผู้ให้การปรึกษาจะใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การให้ผู้รับการปรึกษาใช้สรรพนามแทนตัวเองตรง ๆ เทคนิคเก้าอี้ว่างเปล่า การขอมบทนา การแสดงบทบาทตรงกันข้าม การจินตนา เป็นต้น ซึ่งสมาชิกจะร่วมแรงร่วมใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (Cohesiveness) มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือกันอย่างจริงใจ ไม่รู้สึกวิตกกังวลหรือหวั่นไหวที่จะมีสัมพันธภาพที่ใกล้ชิดกัน เรียนรู้ที่จะพูดถึงความรู้สึกหรือประสบการณ์สัมพันธภาพกับบุคคลในปัจจุบัน ไม่หลีกเลี่ยงความขัดแย้งอีกต่อไปและมีท่าทีที่อาทรต่อกัน สมาชิกพร้อมที่จะวางแผนการเปลี่ยนแปลงตนเอง และรับผิดชอบที่จะทำตามแผนนั้น

3. ขั้นยุติ (Final stage) เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถรวบรวมประสบการณ์และสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกลุ่ม เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริงของแต่ละบุคคล ผู้นำ

กลุ่มแบบเกสตัลท์ หรือผู้ให้การปรึกษาในรูปแบบนี้ จะต้องใช้การรับรู้อย่างมีสติในการทำ ความเข้าใจ สมาชิกกลุ่มโดยไม่ทำการวิเคราะห์หรือตีความ การฟังและการรับรู้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสะท้อนสิ่งที่สมาชิกแสดงออกมา เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในกระบวนการปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลท์ นอกจากนี้ ผู้นำกลุ่มยังต้องให้ความสนใจกับความรู้สึกในปัจจุบันของสมาชิก ช่วยให้สมาชิกรับรู้ความรู้สึกของตนเองใน "ที่นี่และเดี๋ยวนี้" (Here and now) โดยการสังเกตภาษาท่าทาง (Body language) ของสมาชิกว่ามีความสอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกในขณะนั้นหรือไม่ และช่วยให้สมาชิกอยู่กับสภาวะปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ประสาทสัมผัสของตนเองมากกว่าความคิด

Perls (1969) ชี้แนะว่า “Lose your mind and come to your senses” บทบาทของผู้นำกลุ่ม คือ ช่วยให้สมาชิกสามารถใช้ระบบการรับรู้ (Senses) ของตนเองอย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้ให้การปรึกษาหรือผู้นำกลุ่มแบบเกสตัลท์ควรมีบุคลิกภาพที่เอื้อต่อการช่วยให้สมาชิกกลุ่มสามารถเปิดเผยตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อการรับรู้ที่แท้จริงของตนเอง กล้าเป็นตัวของตัวเองอย่างแท้จริงตัวของผู้ให้การปรึกษาหรือผู้นำกลุ่มเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่ง ต่อการช่วยให้สมาชิกสามารถเปิดเผยตนเองเพื่อเรียนรู้ที่จะให้ตัวเองรับรู้ และค้นพบสิ่งที่มีอยู่ภายในตัวเอง (Polster & Polster, 1973) ผู้ให้การปรึกษาเปรียบเสมือนศิลปิน

Zinker, (1978 cited in Corey, 2000) ที่ต้องเอาตัวเองเข้าไปสัมผัสและเข้าถึงจิตใจ ความรู้สึกของสมาชิกกลุ่ม ผู้ให้การปรึกษาหรือผู้นำกลุ่มแบบเกสตัลท์จึงควรเป็นผู้ที่มีชีวิตชีวาอยู่กับปัจจุบันให้ความสนใจต่อสมาชิกกลุ่มอย่างแท้จริง ช่วยเป็นกระจกสะท้อนให้สมาชิกกลุ่มได้รู้จักตนเอง ช่วยให้กำลังใจในสภาวะที่เหมาะสม ในบางครั้งผู้นำกลุ่มต้องท้าทายให้สมาชิกกลุ่มเกิดความคับข้องใจ เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้กลุ่มพัฒนาไปสู่การพึ่งตนเองมากกว่าการรอที่จะพึ่งผู้นำกลุ่ม

รูปแบบของบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบเกสตัลท์ (Corey, 2000) ที่ให้ความสำคัญกับขอบเขตการติดต่อแตกต่างกันออกไปในแต่ละชั้นของกระบวนการกลุ่ม ได้แก่

1. The intrapsychic or intrapersonal คือการเข้าใจถึงความคิด ความรู้สึก และการสัมผัสรับรู้ภายในของแต่ละบุคคล
2. The interpersonal คือ การปฏิสัมพันธ์ การติดต่อระหว่างบุคคล
3. The group level คือกระบวนการกลุ่มในแต่ละขั้นตอน การระบุขอบเขตการติดต่อจะช่วยให้การทำหน้าที่ของผู้นำกลุ่มแบบเกสตัลท์ชัดเจนขึ้นผู้บำบัด (Therapist) เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มในการทำความเข้าใจภายในตัวบุคคล ผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มในกระบวนการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้ให้การปรึกษา (Consultant) เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มในการช่วยเหลือกลุ่ม ในกระบวนการกลุ่มแต่ละขั้นตอนในกระบวนการของกลุ่มบำบัดแบบเกสตัลท์ เคปเนอร์อธิบายว่า บทบาทที่หลากหลาย ของผู้นำกลุ่มในการบำบัดแบบเกสตัลท์สามารถปฏิบัติในรูปแบบ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเริ่มต้น สมาชิกมักจะพึ่งพาผู้อื่นและรอการตอบสนองจากสมาชิกคนอื่นและผู้นำกลุ่ม หน้าที่ของผู้นำกลุ่มในช่วงนี้คือการบำบัดและช่วยเหลือให้สมาชิกค้นพบตนเอง โดยผู้นำกลุ่มจะมีลักษณะเป็นแบบชี้แนะ (Direct) เริ่มต้นด้วยการสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้สมาชิกกลุ่มรู้สึกคุ้นเคยและกล้าเปิดเผยตัวตนมากขึ้น ผู้นำจะกระตุ้นการสนทนาและสร้างความไว้วางใจ ซึ่งจะทำให้สมาชิกรู้สึกรวมกับกันและกัน ส่งผลให้กระบวนการกลุ่มสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างราบรื่น

ขั้นเปลี่ยนแปลง เป็นขั้นตอนของการจัดอิทธิพลการพึ่งพาผู้อื่นในระยะการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องอาศัยการต่อสู้กับอิทธิพลพลังอำนาจและการควบคุมของกลุ่ม โดยบทบาทและหน้าที่ของผู้นำกลุ่มคือการเป็นผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) ซึ่งจะคอยช่วยเหลือและประสานการติดต่อปฏิสัมพันธ์การทำงานของสมาชิกภายในกลุ่ม ผู้นำจะต้องจัดกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการรับรู้ของสมาชิก กระตุ้นให้สมาชิกเปิดเผยและระบายความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างจากเดิม

ขั้นทำงาน เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มเริ่มมีความคุ้นเคยและไว้วางใจกันมากขึ้น มีการพึ่งพาและช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง การติดต่อและการทำงานร่วมกันจะพัฒนาขึ้นด้วยพลังขับเคลื่อนของกลุ่มอย่างจริงจัง ในช่วงนี้ผู้นำกลุ่มมีบทบาทที่น้อยลง แต่ยังคงทำหน้าที่ในการช่วยเหลือและให้คำปรึกษา เพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินต่อไปจนถึงช่วงที่กลุ่มจะยุติลง

ขั้นยุติกลุ่ม โดยพยายามช่วยให้สมาชิกรับรู้ และยอมรับความรู้สึกคั่งค้างต่าง ๆ ที่คอย รบกวนให้หมดไป เพื่อช่วยให้สมาชิกสามารถทำงานร่วมกับสมาชิกคนอื่นในกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบบทบาทหน้าที่ของผู้นำกลุ่มข้างต้นถือเป็นรูปแบบที่เป็นจริงได้ ซึ่งในกระบวนการกลุ่มจะต้องมีขอบเขตการติดต่อใน 3 รูปแบบดังกล่าวเกิดขึ้นเสมอ ดังนั้นผู้นำกลุ่มควรจะมีพื้นฐานและเข้าใจหลักการของกระบวนการกลุ่ม เพื่อช่วยให้ทำหน้าที่ของผู้นำกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้นำกลุ่มควรเป็นบุคคลที่รู้วิธีการการทำหน้าที่ของตนเองในกลุ่ม มีความเชี่ยวชาญเทคนิคต่าง ๆ และสร้างสรรค์ในการนำเทคนิคเหล่านั้นมาใช้ในการบำบัด ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการบ่งบอกถึงศักยภาพของผู้นำกลุ่ม (Frew, 1997 cited in Corey, 2000)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการปรึกษาแบบทฤษฎีเกสตัลท์ 3 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นเริ่มต้น เริ่มการให้การปรึกษากลุ่ม จำเป็นต้องอธิบาย ความเป็นมาในการทำกลุ่มนี้อย่างชัดเจน ทั้งจุดประสงค์ ขั้นตอน จำนวนครั้งในการเข้ากลุ่ม ระยะเวลาผลที่ได้รับ และแจ้งข้อตกลงและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม ขั้นดำเนินการ เป็นการที่ผู้วิจัยนำหลักการ แนวคิด และเทคนิคของทฤษฎีตามทฤษฎีเกสตัลท์ ขั้นยุติ เป็นขั้นการสรุปเนื้อหาในการเข้าร่วมกลุ่มในครั้งนั้น ๆ โดยผู้วิจัยให้ความสำคัญ และใส่ใจกับประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับการยุติกลุ่มภายหลังในการให้การปรึกษากลุ่มในแต่ละครั้ง โดยผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุป ตลอดจนเปิดโอกาสให้ได้ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นตลอดจนให้ข้อมูลย้อนกลับ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแบบทฤษฎีเกสตัลท์

ธนิดา จุลวนิชย์พงษ์ (2547) ได้ศึกษาผลการศึกษากลุ่มโดยใช้ทฤษฎีเกสตัลท์ต่อคุณค่าแห่งตน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งศุขลาพิทยา (กม.) กรุงเทพมหานคร ปี การศึกษา 2546 ที่มีคะแนนเฉลี่ยคุณค่าแห่งตนในระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 แล้วสุ่มอย่างง่าย จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบวัดคุณค่าแห่งตนของคูเปอร์สมิธ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการศึกษากลุ่มทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีคะแนนเฉลี่ยคุณค่าแห่งตนในระยะทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ณัชชา ชุนช่วยเจริญ (2559) ได้ศึกษาผลการศึกษากลุ่มเกสตัลท์ต่อการยับยั้งชั่งใจของเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการศึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ต่อการยับยั้งชั่งใจของเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำ ตัวอย่างเป็นเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่มีประวัติกระทำความผิดซ้ำ จำนวน 14 คน โดยคัดเลือกจากผู้มีคะแนนการยับยั้งชั่งใจต่ำสุดขึ้นไป เพื่อสุ่มอย่างง่ายเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดการยับยั้งชั่งใจของฮูเกอร์ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น .91 และโปรแกรมการศึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลสัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ โดยแบ่งการเก็บข้อมูลเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และติดตามผล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่ม หนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม และทดสอบความแตกต่างรายคู่ แบบบอนเฟอร์โรนี ผลการวิจัย พบว่า 1) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการยับยั้งชั่งใจสูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้งในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการยับยั้งชั่งใจ ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มะลิสสา สุธารัตน์ (2560) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อพัฒนาการมองโลกในแง่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนิคมศิลป์อนุสรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบการมองโลกในแง่ดีของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุด กิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีเกสตัลท์ (2) เปรียบเทียบการมองโลกในแง่ดีของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีเกสตัลท์และกิจกรรมแนะแนวปกติ และ (3) ศึกษาความพึงพอใจและข้อเสนอแนะ ต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนิคมศิลป์อนุสรณ์ ปีการศึกษา 2560 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้

ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบสอบถามการมองโลกในแง่ดีมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .89 (2) ชุดกิจกรรม
 แนวตามทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อพัฒนาการ มองโลกในแง่ดี จำนวน 12 กิจกรรมสำหรับนักเรียนกลุ่ม
 ทดลอง และ (3) แบบสอบถามความพึงพอใจและข้อเสนอแนะต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนว สติที่ใช้
 ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์เนื้อหา
 ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนวตามทฤษฎีเกสตัลท์ เพื่อพัฒนาการมองโลก
 ในแง่ดี นักเรียนกลุ่มทดลองมีการมองโลกในแง่ดีสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนวตามทฤษฎีเกสตัลท์
 ทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนวตามทฤษฎีเกสตัลท์
 เพื่อพัฒนาการมองโลกในแง่ดีมีการมองโลกในแง่ดีสูงกว่า กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05 และ (3) ความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนวตามทฤษฎีเกสตัลท์ เพื่อพัฒนาการมองโลก
 ในแง่ดีอยู่ในระดับมาก

Greenberg and Foerster (1996) ศึกษากระบวนการแก้ปัญหาความรู้สึที่ค้างค้ำ
 โดยใช้วิธีการของการวิเคราะห์กิจกรรม (Task analysis) เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง รูปแบบ
 ของทฤษฎีและข้อมูลจากประสบการณ์ในแต่ละครั้งเปรียบเทียบกับกรแก้ปัญหา ทางพฤติกรรม
 โดยใช้วิธีการของ ดี เอ็ม ที แชร์ (The empty chair) ซึ่งให้ผลมากกว่าในการลด ความลังเลในการ
 ตัดสินใจ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จในการแก้ปัญหาความคับข้องใจ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการ
 แสดงออกของความรู้สึกต่าง ๆ ความต้องการและการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ ในตัวบุคคลอื่น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส โดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส ปีการศึกษา 2565 จำนวน 118 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส ปีการศึกษา 2565 ที่ได้ทำแบบวัดจิตสาธารณะมีคะแนนจิตสาธารณะต่ำกว่าเปอร์เซนไทล์ที่ 25 ลงมา สอบถามความสมัครใจยินดีเข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม และได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง จำนวน 16 คน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 8 คน โดยมีเกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดการกำหนดเกณฑ์ของ Vinogradov and Yalom (1989) ที่ว่าขนาดสมาชิกกลุ่มในการปรึกษาที่ได้ผลควรมีสมาชิก 5 – 8 คน โดยกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งการทดลอง (Quasi Experimental Designs) แบบ 2 กลุ่ม ทดสอบก่อนและหลัง ซึ่งมีรูปแบบการทดลอง ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แบบแผนการทดลองแบบ Two Group Pretest – Posttest Design

	ทดสอบก่อน	การทดลอง	ทดสอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂
C	T ₁	-	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม
X	แทน	การจัดกิจกรรมให้การศึกษาตามทฤษฎีเกสตัลท์
T ₁	แทน	การวัดจิตสาธารณะก่อนการทดลอง
T ₂	แทน	การวัดจิตสาธารณะหลังการทดลอง
-	แทน	การดูแลตามระบบของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

- 1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดจิตสาธารณะ
- 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ การปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์

2. การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ มีขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 การสร้างเครื่องมือ

2.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบวัดจิตสาธารณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบวัดแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก การให้คะแนนมีตั้งแต่ 1-4 คะแนน โดยแบบวัดจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยพัฒนา แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การใช้และการดูแลสาธารณะสมบัติ องค์ประกอบที่ 2 การถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ องค์ประกอบที่ 3 การรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคลโดยมีลำดับขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ ได้แก่ เอกสารหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ (2551) เอกสารแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม แผนพัฒนาการศึกษาชาติ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ

3. จากการศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาพัฒนา ข้อคำถามที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านของจิตสาธารณะ และให้เหมาะสมกับการปฐกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น

ส่วนที่ 2 แบบวัดจิตสาธารณะ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ องค์ประกอบที่ 1 การใช้และการดูแลสาธารณะสมบัติ องค์ประกอบที่ 2 การถือปฐนหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ องค์ประกอบที่ 3 การรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล

แบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ระดับ 2 หมายถึง น้อย ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง ระดับ 4 หมายถึง มากระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

4. นำแบบวัดจิตสาธารณะไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญ ทางจิตวิทยาการศึกษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัด (Content Validity) โดยพิจารณา เกี่ยวกับการใช้ภาษาและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา โดยมี เกณฑ์การพิจารณาข้อความของแบบวัดแต่ละข้อตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

ให้คะแนน + 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน - 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

หลังจากนั้นผู้วิจัยนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

5. นำแบบวัดจิตสาธารณะที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

6. ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะโดยรวมโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.76

7. ผู้วิจัยนำแบบวัดจิตสาธารณะไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างกำหนดกรอบในการศึกษากลุ่มโดยมีเป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกของนักเรียน และทฤษฎีการศึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรม
2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึก ได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2551 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (ปี2560 – 2564) แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 และงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึก
3. กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างการศึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ ดำเนินการสร้างตามทฤษฎีเกสตัลท์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเหมาะกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชื่อกิจกรรม 2) วัตถุประสงค์ของการศึกษากลุ่ม 3) การดำเนินกิจกรรม
4. ตรวจสอบคุณภาพการศึกษากลุ่ม โดยผู้วิจัยนำการศึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบคุณภาพของการศึกษากลุ่มด้วยวิธีการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญทางจิตวิทยาการศึกษา ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยมีเกณฑ์การพิจารณาการให้การศึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

- +1 หมายถึง เมื่อเห็นว่าการศึกษากลุ่มมีวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการและการใช้เทคนิคเหมาะสมในการเสริมสร้างจิตสำนึกตามทฤษฎีเกสตัลท์
- 0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าการศึกษากลุ่มมีวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการและการใช้เทคนิคเหมาะสมในการเสริมสร้างจิตสำนึกตามทฤษฎีเกสตัลท์ต้องปรับปรุงแก้ไข
- 1 หมายถึง เมื่อเห็นว่าการศึกษากลุ่มมีวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการและการใช้เทคนิคไม่เหมาะสมในการเสริมสร้างจิตสำนึกตามทฤษฎีเกสตัลท์

หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 จากนั้นผู้วิจัยนำการศึกษากลุ่มไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจึงนำไปทดลองใช้

5. นำการปรึกษากลุ่มไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คน ซึ่งมีขั้นตอนการให้การปรึกษากลุ่ม 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเริ่มต้น ขั้นดำเนินการขั้นยุติ จำนวน 12 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 1.30 ชั่วโมง

6. ปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นก่อนนำไปใช้ในการวิจัยจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะทดลอง และระยะหลังการทดลอง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง

ก่อนทำการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 ดำเนินการขออนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา หมายเลข 650601 วันที่รับรอง 2 มิถุนายน พ.ศ. 2565

1.2 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส

1.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีการทำแบบวัดจิตสาธารณะ และคัดเลือกนักเรียนมีคะแนนจิตสาธารณะต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา สอบถามความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มและได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง

2. ระยะทดลอง

2.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการวิจัยของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมและได้รับการยินยอมจากผู้ปกครอง

2.2 ผู้วิจัยวัดจิตสาธารณะทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนก่อนเข้าร่วมการปรึกษากลุ่ม

2.3 ผู้วิจัยดำเนินการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 12 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 1.30 ชั่วโมง (หลังเลิกเรียนวันจันทร์ และ วันพุธ เวลา 15.30 - 17.00 น.)

ตารางที่ 3.2 กำหนดเวลาในการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	รายการกิจกรรม
1	23 มกราคม 2566	ปฐมนิเทศ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการเข้ารับการปรึกษากลุ่ม รวมทั้งให้นักเรียนทำความเข้าใจและทราบข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกติกา การปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกลุ่มและบทบาทหน้าที่ทั้งผู้ให้การปรึกษาและนักเรียน เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับตารางวันเวลาจำนวนครั้งระยะเวลาสถานที่และวิธีการในการปรึกษากลุ่ม
2	25 มกราคม 2566	ด้านการใช้และการดูแลสาธารณะสมบัติ เพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะในการใช้และดูแลสาธารณะสมบัติ ดูแลรักษาสິงของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม ลักษณะของการใช้สิ่งของรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม
3	30 มกราคม 2566	ด้านการใช้และการดูแลสาธารณะสมบัติ เพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะในการใช้และดูแลสาธารณะสมบัติ ดูแลรักษาสິงของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม ลักษณะของการใช้สิ่งของรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม
4	1 กุมภาพันธ์ 2566	ด้านการใช้และการดูแลสาธารณะสมบัติ เพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะในการใช้และดูแลสาธารณะสมบัติ ดูแลรักษาสິงของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม ลักษณะของการใช้สิ่งของรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม
5	6 กุมภาพันธ์ 2566	ด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียน ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎหมายข้อตกลงของสังคม เช่น การทำเวรประจำวัน การปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด รับอาสาที่จะทำสิ่งที่จำเป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทรัพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน จัดโต๊ะเก้าอี้เข้าที่ การเก็บขยะ

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	รายการกิจกรรม
6	8 กุมภาพันธ์ 2566	ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียน ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎหมายข้อตกลงของสังคม เช่น การทำเวรประจำวัน การปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด รับอาสาที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทรัพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน จัดโต๊ะเก้าอี้เข้าที่ การเก็บขยะ
7	13 กุมภาพันธ์ 2566	ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียน ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎหมายข้อตกลงของสังคม เช่น การทำเวรประจำวัน การปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด รับอาสาที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทรัพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน จัดโต๊ะเก้าอี้เข้าที่ การเก็บขยะ
8	15 กุมภาพันธ์ 2566	ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล 1. เพื่อให้นักเรียนมีการตระหนักรู้และเคารพในสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ในการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
9	20 กุมภาพันธ์ 2566	ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล 1. เพื่อให้นักเรียนมีการตระหนักรู้และเคารพในสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	รายการกิจกรรม
		2. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ในการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
10	22 กุมภาพันธ์ 2566	ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล 1. เพื่อให้นักเรียนมีการตระหนักรู้และเคารพในสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ในการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
11	29 กุมภาพันธ์ 2566	ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล 1. เพื่อให้นักเรียนมีการตระหนักรู้และเคารพในสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ในการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
12	1 มีนาคม 2566	เพิ่มกำลังใจและปิดกลุ่มการปรึกษา เพื่อสรุปการเข้าร่วมกลุ่มและตอบแบบวัดหลังจากเข้าร่วมการปรึกษา เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจความคิดของตนเอง

3. ระยะหลังการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการภายหลังเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะครบ 12 ครั้ง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบวัดจิตสาธารณะ เพื่อเป็นคะแนนหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยดำเนินการดังนี้

1.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกแบบวัดจิตสาธารณะ โดยวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกับคะแนนรวม ตรวจสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

1.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดจิตสาธารณะ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) 0.76

2. สถิติที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 การทดสอบการกระจายตัวของข้อมูลด้วยสถิติ Skewness, Kurtosis

2.3 เปรียบเทียบจิตสาธารณะกลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ Wilcoxon signed rank test

2.4 เปรียบเทียบจิตสาธารณะระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลแบบปกติ โดยใช้สถิติ Mann-Whitney U test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส โดยการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ ในครั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ก่อนและหลังการทดลอง และเพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามระบบของโรงเรียน ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง และแปลความหมายจำแนกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามระบบของโรงเรียน

โดยมีสัญลักษณ์และความหมายที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	หมายถึง	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Z	แทน	ค่าสถิติ Z
U	แทน	ค่าสถิติ U
p	หมายถึง	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
Sk	หมายถึง	Skewness ค่าความเบ้
Ku	หมายถึง	Kurtosis ค่าความโด่ง

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง จำแนกตามเพศและระดับชั้น

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง (n= 8)		กลุ่มควบคุม (n= 8)	
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ				
ชาย	7	87.50	8	100
หญิง	1	12.50	-	-
2. ระดับชั้น				
มัธยมศึกษาปีที่ 1	4	50.00	2	25.00
มัธยมศึกษาปีที่ 2	2	25.00	4	50.00
มัธยมศึกษาปีที่ 3	2	25.00	2	25.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มทดลองเป็นเพศชาย ร้อยละ 87.50 และ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 12.50 มีระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 50.00 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ร้อยละ 25.00 เท่ากัน กลุ่มควบคุมเป็นผู้ชาย ร้อยละ 100 มีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 50.00 ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3 ร้อยละ 25.00 เท่ากัน

ตอนที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบจิตสภาวะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองที่ได้รับ
การฝึกกลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ก่อนและหลังการทดลอง

ก่อนการเปรียบเทียบจิตสภาวะของนักเรียน ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์การแจกแจง
ของข้อมูล ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการกระจายข้อมูล

จิตสภาวะ		การทดสอบ				
		กลุ่ม	$\bar{X}$	SD	Skewness	Kurtosis
1. ด้านการใช้ และการดูแล สาธารณ สมบัติ	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	17.25	2.43	2.31	6.06
		กลุ่มควบคุม	19.25	2.19	0.12	-1.27
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	20.25	1.39	-0.16	-0.55
		กลุ่มควบคุม	19.25	2.05	0.83	-0.44
2. ด้านการถือ เป็นหน้าที่ที่ ต้องปฏิบัติ	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	20.00	1.60	1.39	0.39
		กลุ่มควบคุม	18.63	2.67	1.02	2.02
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	24.50	1.93	-0.64	0.18
		กลุ่มควบคุม	18.50	2.56	1.63	2.84
3. ด้านการ รับรู้และ เคารพในสิทธิ ของบุคคล	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	18.63	2.00	0.40	-0.61
		กลุ่มควบคุม	18.75	2.87	-0.10	-2.04
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	18.75	2.38	1.67	4.00
		กลุ่มควบคุม	17.63	2.67	0.30	-0.65
โดยรวม	ก่อนการทดลอง	กลุ่มทดลอง	55.88	5.38	2.03	4.18
		กลุ่มควบคุม	57.13	5.00	1.70	3.31
	หลังการทดลอง	กลุ่มทดลอง	63.63	3.78	1.15	-0.25
		กลุ่มควบคุม	55.38	5.21	1.43	1.77

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการตรวจสอบการแจกแจงปกติของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า
ค่าเฉลี่ยจิตสภาวะของนักเรียนรายด้าน ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านการใช้
และการดูแลสาธารณสมบัติ มีค่า Skewness เท่ากับ 2.31, 0.12 ค่า Kurtosis เท่ากับ 6.06 , -1.27
และหลังการทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มควบคุม มีค่า Skewness เท่ากับ -0.16, 0.83

ค่า Kurtosis เท่ากับ -0.55, -0.44 ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ด้านการใช้และการดูแลสุขภาพสมบัติ มีค่า Skewness เท่ากับ 1.39, 1.02 ค่า Kurtosis เท่ากับ 0.39, 2.02 และหลังการทดลองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มควบคุม มีค่า Skewness เท่ากับ -0.64, 1.63 ค่า Kurtosis เท่ากับ 0.18, 2.84 ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคลก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านการใช้และการดูแลสุขภาพสมบัติ มีค่า Skewness เท่ากับ 0.40, -0.10 ค่า Kurtosis เท่ากับ -0.61, -2.04 และหลังการทดลองกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มควบคุมมีค่า Skewness เท่ากับ 1.67, 0.30 ค่า Kurtosis เท่ากับ 4.00, -0.65 ซึ่งมีค่ามากกว่า 2

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าวค่าการทดสอบ Skewness และ ค่าการทดสอบ Kurtosis มากกว่า 2 ซึ่งหมายความว่า ค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะของนักเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการแจกแจงแบบไม่ปกติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้สถิตินอนพารามิเตอร์ (Nonparametric Statistics) ในการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองโดยรวมและรายด้าน ($n = 8$) โดยใช้สถิติ Wilcoxon signed rank test และ ใช้สถิติเพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ Mann-Whitney U test

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (n=8) ด้วยสถิติ Wilcoxon signed-rank test

จิตสาธารณะ			$\bar{X}$	S.D.	Z	p
1. ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติ	กลุ่ม	ก่อนการทดลอง	17.25	2.435		
	ทดลอง	หลังการทดลอง	22.25	1.389	-2.254	.024*
2. ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ	กลุ่ม	ก่อนการทดลอง	20.00	1.604		
	ทดลอง	หลังการทดลอง	24.50	1.927	-2.539	.011*
3. ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล	กลุ่ม	ก่อนการทดลอง	18.63	1.996		
	ทดลอง	หลังการทดลอง	18.75	2.375	-0.289	.773
จิตสาธารณะโดยรวม	กลุ่ม	ก่อนการทดลอง	55.88	5.384		
	ทดลอง	หลังการทดลอง	63.63	3.777	-2.533	.011*

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะกลุ่มทดลองก่อนและหลังการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ พบว่า ค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($Z = -2.533$) หากพิจารณารายด้านพบว่าด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($Z = -2.539$) ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($Z = -2.254$) ส่วนด้านด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคลไม่แตกต่างกัน ($Z = -0.289$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความจิตสาธารณะระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์

ตารางที่ 4.4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์กับจิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามระบบปกติของโรงเรียน

จิตสาธารณะ		$\bar{x}$	S.D.	U	p
1. ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติ	กลุ่มทดลอง	19.75	1.770	21.500	-1.126
	กลุ่มควบคุม				
2. ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ	กลุ่มทดลอง	21.50	3.795	3.000	-3.006*
	กลุ่มควบคุม				
3. ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล	กลุ่มทดลอง	18.19	2.509	24.000	-.797
	กลุ่มควบคุม				
จิตสาธารณะโดยรวม	กลุ่มทดลอง	59.50	6.121	6.500	-2.688*
	กลุ่มควบคุม				

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์กับจิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามระบบปกติของโรงเรียนก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง พบว่า จิตสาธารณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามระบบของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($U = -6.500$) หากพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ($U = 3.000$) ส่วนด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติและด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ($U = 21.500$, $U = 24.000$) ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส โดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ก่อนและหลังการทดลอง และเพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามระบบการดูแลของโรงเรียนเป็นการวิจัยกึ่งทดลองกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส ปีการศึกษา 2565 ที่ได้จากนักเรียนที่มีคะแนนจิตสาธารณะต่ำ จำนวน 16 และสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน โดยกลุ่มทดลองได้เข้าร่วมการปรึกษากลุ่มและกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามระบบการดูแลของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67-1.00 และค่าความเที่ยงโดยรวมเท่ากับ 0.77 และ 2) การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงเปรียบเทียบโดยใช้ Wilcoxon signed rank test และ Mann-Whitney U test

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส โดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองหลังได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์สูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลอง โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส หลังได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์มีจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนได้รับการปรึกษากลุ่ม

2. ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 จิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามระบบการดูแลของโรงเรียนแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์สโดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลอง โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส หลังได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์มีจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนได้รับการปรึกษากลุ่มผลการศึกษาค้นครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยโดยพบว่าจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นหลังการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์เป็นวิธีการให้การปรึกษาที่เหมาะสมกับนักเรียนทั้งนี้ เนื่องจากทฤษฎีเกสตัลท์เป็นแนวคิดที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการเรียนรู้จากปัญญาความคิด ที่เห็นว่าการรับรู้เป็นพื้นฐานทำให้เกิดการเรียนรู้และคนเรามีความสามารถในการรับรู้ต่างกัน จึงส่งผลให้มีเรียนรู้และมีกระทำแตกต่างกัน การจะรับรู้ที่ทำให้เกิดความเข้าใจได้ดีนั้นต้องมีการรับรู้โดยส่วนรวมก่อนแล้วจึงศึกษาส่วนย่อย ๆ ของสิ่งนั้นทีละส่วนในภายหลังและการเรียนรู้เป็นการแก้ไขปัญหาอย่างหนึ่ง ซึ่งความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ดีขึ้นอยู่กับความสามารถในการหยั่งเห็น (insight) การหยั่งเห็นเป็นการคิดช่องทางแก้ปัญหาได้ฉับพลันจากการพิจารณาภาวะรอบด้านถ้าเกิดการหยั่งเห็นเมื่อใดก็จะแก้ปัญหาได้เมื่อนั้น เมื่อแก้ปัญหาได้ก็เกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นไปได้ดีเพียงใดขึ้นกับการใช้ความคิด ความเข้าใจหรือสติปัญญาของผู้คน ดังนั้นกระบวนการรับรู้และการคิดในสมอง ซึ่งเป็นตัวสั่งการให้เกิดพฤติกรรม การพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามแนวคิดของจิตวิทยาเกสตัลท์นั้น จะต้องพัฒนาปรับเปลี่ยนความคิดก่อน รวมไปถึงการทำความเข้าใจและวินิจฉัยบุคคลที่จะต้องดูแลผู้นั้นเป็นส่วนรวมต้องศึกษาเข้าใจสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบเพื่อให้รู้จักผู้นั้นได้โดยแท้จริง รวมทั้งได้แนวทางเข้าใจบุคคลโดยพิจารณาที่โลกแห่งการรับรู้ของเขา เนื่องจากจะรับรู้ตามความคิดภายใน มากกว่ารับรู้โลกเชิงภูมิศาสตร์ตามความเป็นจริง เมื่อเข้าใจการรับรู้ของใครก็ย่อมเข้าใจความคิดของผู้นั้นด้วย จากการศึกษางานวิจัยพบว่า ทฤษฎีเกสตัลท์สามารถนำมาใช้ในการปรึกษาได้ประสบความสำเร็จสอดคล้องกับการศึกษาของ อภิเชษฐ จันทนา และ กาญจนา ไชยพันธุ์ (2553) ที่ศึกษาผลของการใช้กระบวนการ

กลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโป่งขุนเพชรพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโป่งขุนเพชรพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 ที่เข้าร่วมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะมีคะแนนจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่หากพิจารณารายด้านจะพบว่าด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติและด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะอยู่ในการปรึกษากลุ่ม พบว่า ภาพรวมนักเรียนทุกคนจะชอบกิจกรรมและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีแต่ในช่วงกิจกรรมแรก ๆ สมาชิกกลุ่มยังไม่กล้าแสดงออกในการซักถามหรือแสดงความคิดเห็นมากนัก แต่หลังจากผู้วิจัยได้กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเกิดความกระตือรือร้น โดยการให้คำชม การให้กำลังใจ การสรุปแล้วถาม ย้อนกลับ ส่งผลให้นักเรียนกลับมาสนใจและแสดงความคิดเห็นมากขึ้นตลอดจนเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามกฎข้อตกลงของสังคม เช่น มีความรับผิดชอบในการทำเวรประจำวันและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองเมื่อเข้าห้องสมุดมากขึ้น ตลอดจนมีความตระหนักในของที่เป็นส่วนรวมมากขึ้น เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน การไม่ทิ้งขยะเรี่ยราด เป็นต้น จากคำพูดของนักเรียนในการทำกิจกรรมในด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติ ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล จากคำพูดที่ว่า การเข้าร่วมครั้งนี้ทำให้ “หนูรู้สึกว่หลังจากนี้จะต้องเปลี่ยนแปลงตนเองแล้วในการใช้ของต่าง ๆ ให้ถูกต้องและรู้จักประหยัดโดยเฉพาะการรักษาสิ่งของที่เป็นของส่วนรวม” “ต่อไปเราจะช่วยกันสอดส่องดูแลของส่วนรวม” “ทุกการแบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของร่วมกันทำให้ใจเราฟูขึ้น” “จะช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาสนะ จะดูแลรักษาสิ่งของด้วยการเอาใจใส่และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน” สอดคล้องกับส่วนจิตสาธารณะด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่หากพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนจิตสาธารณะมีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นเดียวกับ Supawan Lekwilai et al. (2020) ได้ทำ การวิจัยเรื่อง Effects of Using Public Mind Enhancement Model on Bachelor of Education Students at Phranakhon Rajabhat University พบว่า การจัดแผนการเรียนเรื่องจิตสาธารณะส่งผลต่อปัจจัยจิตสาธารณะต่อตนเองเพิ่มขึ้น

สมมุติฐานที่ 2 จิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามระบบการดูแลของโรงเรียนแตกต่างกัน ผลการศึกษาค้นนี้สนับสนุนสมมุติฐานการวิจัย โดยพบว่า จิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลและระบบการดูแลของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนได้สำรวจตนเองในแง่มุมต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อพัฒนานักเรียนในแง่ต่าง ๆ

เช่น มีมนุษยสัมพันธ์การรู้จักตนเอง และการรู้จักคนอื่น สามารถเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น โดยนักเรียนที่เข้าร่วมการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะจะเป็นนักเรียนที่มีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น โดยมีลักษณะของความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมการแสดงของนักเรียนในการใช้ของส่วนรวม ได้แก่ การตระหนักรู้ในการรักษาทรัพย์สิน ดูแลรักษาสິงของเมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม ลักษณะของการใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างประหยัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเมื่อนักเรียนได้รับการให้การปรึกษากลุ่มการทำให้ให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ต่าง ๆ กันมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดความรู้สึกและพฤติกรรมสามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการให้การปรึกษากลุ่มคือการให้กำลังใจและการเสริมแรงซึ่งกันและกัน อันเป็นสิ่งที่ชะโลมใจนักเรียนให้เกิดผลลัพธ์พลังใจในทางบวก พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้ของส่วนรวมมากขึ้น ส่วนด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติและด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ไม่แตกต่างกันแต่หากพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนจิตสาธารณะมีแนวโน้มสูงขึ้น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในช่วงของวัยมักจะให้ความสำคัญกับตนเองมากกว่าสิ่งอื่นประกอบกับการปรึกษากลุ่มอาจจะต้องเพิ่มจำนวนครั้งให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมุมมองของนักเรียนให้กว้างขึ้น สอดคล้องกับ อุมารณ สุขารมณ (2566) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า จิตสาธารณะของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร คะแนนปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนักศึกษาภาพรวมคะแนนจิตสาธารณะของนักศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับสูง(= 4.41, S.D.= 0.39) ผลของการใช้รูปแบบการปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครสรุปได้ดังนี้จิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่ม หลังเข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่มและหลังติดตามผลมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มหลังร่วมการให้การปรึกษากลุ่มและหลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่าจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การปรึกษาตามทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูที่ทำหน้าที่ให้การปรึกษาจะนำไปใช้ในควมมีความรู้ด้านการปรึกษาจิตวิทยา และพิจารณาขั้นตอนตามทฤษฎีเกสตัลท์ไปใช้ในการพัฒนาและเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่นักเรียน

2. เพื่อเป็นการทดสอบประสิทธิผลของการปรึกษาตามทฤษฎีเกสตัลท์ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นว่ายังคงมีประสิทธิผลต่อไปอีกหรือไม่จึงควรมีการติดตามผลในระยะยาว 3 เดือน 6 เดือน และ 1 ปีร่วมกับศึกษาความคุ้มค่า คำนึงทุนในการใช้การปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กาญจนา ไชยพันธุ์. (2549). *กระบวนการกลุ่ม*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กาญจนา สุทธิเนียม. (2561). การพัฒนาทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตครู โดยการให้การปรึกษากลุ่ม. *วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต*, 32(1), 21-22.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). *การคิดเชิงกลยุทธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ชัคเชส มีเดีย.
- โกวิทย์ พงษ์ภักดี. (2553). *การใช้โปรแกรมฝึกการคิดแบบโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- จันทิรา ธนสงวนวงศ์. (2555). จิตสาธารณะ. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <http://mos.eteach.ac.th/mdec/learning/s1301/unit08.htm>
- จินตนา สนธิวงศ์เวช. (2547). *ผลการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเกสตัลต์ต่อความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- เจนจุฬา คำดี. (2553). *ผลของการใช้โปรแกรมสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านพระบาทท่าเรือ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). *สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: บริษัท วิพริ้น (1991) จำกัด.
- ไชยา ยิ้มวิไล. “สำนึกสาธารณะ,” *มติชนสุดสัปดาห์*. 27 เมษายน 2550.
- ณัชชา ขุนช่วยเจริญ. (2559). *ผลการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลต์ต่อการยับยั้งชั่งใจของเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ดวงมณี จงรักษ์. (2549). *ทฤษฎีการให้การปรึกษาและจิตบำบัดเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สมาคม
- ทศนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรุทธ์ วัฒนภาส. (2554). *ผลของการให้การปรึกษาแนวโยนิโสมนสิการที่มีต่อการเพิ่มพูนจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร*. (ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

- ปภาพินท์ รุณธาดุและคณะ. (2559). การพัฒนาจิตสาธารณะด้วยกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้ນำนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 6(2), 25-32.
- พรรณี บุปผาวาสน์. (2544). การให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองต่อการออกต่อสู้อุปสรรคภายนอกของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่บ้านรวมใจ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด. (สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- พิกุล แซ่เจน. (2560). ผลการปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานและการสอนเสริม เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์).
- พรทิพย์ มนต์วีวงศ์. (2554). การพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการให้การศึกษากลุ่มแบบพิจารณาเหตุผลการกระทำและพฤติกรรม. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภ. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- มะลิสา สุธรัตน์. (2560). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อพัฒนาการมองโลกในแง่ดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนิยมศิลป์อนุสรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- ทศนา แคมมณี. (2550). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนิดา จุลวนิชย์พงษ์. (2547). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มโดยใช้ทฤษฎีเกสตัลท์ต่อคุณค่าแห่งตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ระเวียง ดอนศรีชา. (2554). การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- วัชร ทรัพย์มี. (2549). ทฤษฎีการให้การปรึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). กระบวนการปรึกษา ขั้นตอน สัมพันธภาพ ทักษะ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลยา ธรรมอภิบาล. (2555). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา. วารสารศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ, 13(2), 62-79.
- วิภาพร นาซิน. (2555). การเสริมสร้างความสุขของบุคลากรโรงพยาบาลโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวพุทธวิธี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

- วิรัตน์ คำศรีจันทร์. (2544). *จิตสำนึกพลเมืองในบริบทสังคมไทย*. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญาดุขุภักดิ์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล).
- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร; 2561.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2559). *การพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และนำไปสู่การแข่งขันและการพึ่งพาตนเอง*. สืบค้นจาก https://www.pharmacy.cmu.ac.th/unit/RAI/admin/files_strategy/national%research%20strategy%202555-2559.pdf
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 –2561)*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด; 2554
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุนทรี จงวงศ์สุข. (2558). *การใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- สุพจน์ เปลีียวสงค์. (2557). *ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- สุภะรัฐ ยอดระบำ. (2554). *ปัจจัยด้านครอบครัวและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเกิดจิตสาธารณะของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช).
- อติมาน แสงคำ. (2555). *ผลการจัดกิจกรรมโดยใช้แนวคิดทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนนาคประสิทธิ์อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- อัญชลา จิตตานันท์. (2560). *การให้คำปรึกษากลุ่มแบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างการสำนึกคุณค่าของนักเรียนวัยรุ่น*. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- อังคณา ช่วยคำชู. (2554). *ผลของการให้คำปรึกษาตามแนวคิดการปรับความคิดและพฤติกรรมแบบกลุ่มต่ออาการซึมเศร้าและพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตในผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่มีโรคซึมเศร้าร่วม*. *วารสารสภาการพยาบาล*, 26(1), 70-80.

- อาภา จันทรสกุล. (2535). *ทฤษฎีและวิธีการให้การปรึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- อุมาภรณ์ สุชาภรณ์. (2566). การพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารจิตวิทยามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต*, 13, 65-85.
- อุรปรีดิ์ เกิดในมงคล. (2557). *การศึกษาและพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างความหวังทางการศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น*. (ดุชนิพนธ์ปริญญาดุชนิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- Bryant, James Allen,. 2004. A Noble Discontent: The Experiences and Perception of Seven Pre-service Teachers in an Experimental Course Designed to Examine the Relationship Between Social Consciousness and Education. *Dissertation Abstracts International*. 64 (February): 2831-A.
- Carthon, Adrienne Coltte. 2007. Popular Culture and African-Americans' (Literary) Social Consciousness. *Dissertation Abstracts International*. 7 (March): unpagged. Grune& Stratton.
- Chongruksa D. *Group counseling*. Pattani: Faculty of Education Prince of Songkla University; 2012. Thai.
- Corey, G. (2004). *Theory and Practice of Counseling & Psychotherapy*. Belmont, CA : Brooks/Cole.
- . (2008). *Theory and practice of group counseling* (7th ed.). Belmont, CA : Cengage Learning.
- . (2012). *Theory and practice of counseling & psychotherapy*. (9th ed.). Belmont, CA : Thomson Learning.
- Corey, M. S., Corey, G., & Corey, C. (2018). *Groups : Process and Practice*. (10th ed.). Boston, MA: Cengage Learning.
- Ilkhchi, S. V. et. al. (2011). The effectiveness of Cognitive Behavioral Group Therapy on self-efficacy and assertiveness among anxious female students of high schools. *Procedia -Social and Behavioral Sciences*, 30(2011), 2586 – 2591.
- Levitsky A. and Perls F. (1970) 'The Rules and Games of Gestalt Therapy' in Fagan, J. and Shepherd, I. (eds.) *Gestalt Therapy Now*. Palo Alto: Harper.
- McElveen, Georgiary Bledsoe. 2007. *My Hand, O God, I Offer Three : Religious Social consciousness and Cooperative Power in the Methopolitan St Louis Gospel Music Center, 1930-1963*. Doctoral dissertation, Duke University.

- Ohlsen, M. M. (1970). *Group counseling*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Polster, E., & Polster, M. (1973). *Gestalt therapy integrated: Contours of theory and practice*. New York: Brunner-Mazel.
- Schmidt, J.J. (2008). *Counseling in Schools : Comprehensive Programs of Responsive Services for All Students*. (5th ed.). Allyn and Bacon.
- Shertzer, B. & Stone, S.C. (1976). *Fundamentals of Guidance and Counselling*. Boston: Houghton Mifflin Co.
- SHoaakazemia, M. et. al. (2014). The Effect of Cognitive Behavioral Therapy on reduction of obsessive-compulsive disorder symptoms in girl students. *Procedia -Social and Behavioral Sciences*, 159(2014), 738 – 742.
- Supawan Lekwilai, Kannaphat Nithiwaraphakul, Piyalak Akkararat. (2020). Effects of using public mind enhancement model on bachelor of education students at Phranakhon Rajabhat University. *Solid State Technology*. 63(4), 599-608.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ในการตรวจสอบแบบวัดจิตสาธารณะ และโปรแกรมการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตวิทย์ สุขป้อม

ประวัติการศึกษา ปรด. จิตวิทยาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

สถานที่ทำงาน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หมั่นแสน

ประวัติการศึกษา ปรด. การอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณวดี สมกิตติกานนท์

ประวัติการศึกษา ปรด. จิตวิทยาการปรึกษา

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

สถานที่ทำงาน คณะจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์

ภาคผนวก ข

หนังสือราชการ

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๓๔๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงศิริราช
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๑๔ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติวิมล สุขป้อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎีเกสตัลท์
๒. แบบวัดจิตสาธารณะ

ด้วยนางสาวสุนิสา ลอยเมฆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไพโอเนียร์ส โดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลพร กองคำ	กรรมการที่ปรึกษาร่วม
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูวิทย์ รัตนพลแสนย์	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.คนกร สว่างเจริญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๒-๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๔

โทรศัพท์นักศึกษา ๐๙๓-๑๒๔๒๕๔๑

ที่ อว ๐๖๔๓.๓๔/๓๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๓๔ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ หนีแสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎีเกสตัลท์
๒. แบบวัดจิตสาธารณะ

ด้วยนางสาวสุนิสา ลอยเมฆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไพโอเนียร์ส โดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลพร กองคำ	กรรมการที่ปรึกษาร่วม
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูวิทย์ รัตนพลแสนย์	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๒-๔๗๓๗๑๐๐ ต่อ ๑๘๑๔

โทรศัพท์นักศึกษา ๐๙๓-๑๒๕๒๕๕๑

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๓๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๓๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงศิริราช
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๓๔ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณวดี สมกิตติกานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โปรแกรมการให้การปรึกษากลุ่มทฤษฎีเกสตัลท์
๒. แบบวัดจิตสาธารณะ

ด้วยนางสาวสุนิสา ลอยเมฆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยตามโครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไพโอเนียร์ส โดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชลพร กองคำ	กรรมการที่ปรึกษาร่วม
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูวิทย์ รัตนพลแสนย์	กรรมการที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังกล่าวข้างต้น ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ สอดคล้องกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งคำแนะนำของท่านจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัยของนักศึกษาให้มีคุณภาพและเหมาะสมเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย ดังแนบมาพร้อมนี้และบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.คณกร สว่างเจริญ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐๒-๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๔

โทรศัพท์นักศึกษา ๐๙๓-๑๒๔๒๕๔๑

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างแบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนอ่านรายการที่กำหนดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด
2. ให้นักเรียนตอบคำถามให้ครบทุกข้อ ถ้าตอบไม่ครบแล้วจะทำให้ แบบสอบถามนี้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปวิเคราะห์ได้
3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์การจิตสาธารณะของนักเรียนเท่านั้น จึงไม่มีผลต่อคะแนนของนักเรียนจึงขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจและตรงกับความ เป็นจริงให้มากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. ระดับชั้น ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 2 ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 แบบวัดระดับพฤติกรรมของนักเรียน

- ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด
 ระดับ 2 หมายถึง น้อย
 ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง
 ระดับ 4 หมายถึง มาก
 ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

จิตสาธารณะ หมายถึง เป็นสภาวะจิตใจที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดของนักเรียนในการตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และความผิชอบที่มีต่อตนเองและสังคมในการที่จะเข้าไปช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน เห็นคุณค่าในการดูแลรักษาสิ่งของต่าง ๆ ที่ทุกคนใช้ประโยชน์ร่วมกัน สามารถสังเกตได้จากความรู้ความเข้าใจหรือพฤติกรรมที่แสดงออกมาซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนในการใช้ของส่วนรวม การรักษาทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติ การไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหาย การดูแลรักษาความสะอาด โดยแสดงออก ดังนี้
 - 1.1 ดูแลรักษาสิ่งของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม
 - 1.2 ลักษณะของการใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างประหยัด

ตัวอย่างแบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ต่อ)

2. ด้านการถือปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถกระทำได้ โดยแสดงออก ดังนี้

2.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎหมายข้อตกลงของสังคม เช่น การทำเวรประจำวัน การปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด

2.2 รับอาสาที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทรัพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน การเก็บขยะ

3. ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการตระหนักและเคารพสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง การเคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันโดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยมีการแสดงออก ดังนี้

3.1 ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

3.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม

3.3 การแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

องค์ประกอบด้านที่ 1 ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติ

นิยาม ลักษณะพฤติกรรมของนักเรียนในการใช้ของส่วนรวม การรักษาทรัพย์สินที่เป็นสาธารณสมบัติ การไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหาย การดูแลรักษาความสะอาด โดยแสดงออก ดังนี้

1.1 ดูแลรักษาเก็บ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม

1.2 ลักษณะของการใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างประหยัด

ที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
1	ข้าพเจ้าไม่ขีดเขียนโต๊ะ – เก้าอี้ ของโรงเรียน					
2	ข้าพเจ้าอ่านหนังสือในห้องสมุด เจอหน้าที่ถูกใจจึงแอบฉีกเก็บไว้					
3	ข้าพเจ้ามัก เปิด - ปิดประตู ไม่ระมัดระวัง กระแทกแรง ๆ อยู่เสมอ					
4	เมื่อข้าพเจ้าล้างมือข้าพเจ้าใช้น้ำอย่างประหยัด และปิดน้ำเมื่อใช้เสร็จ					
5	ข้าพเจ้าใช้สบู่มากเวลาล้างมือ เพราะจะทำให้มือสะอาดและมีกลิ่นหอม					
6	ข้าพเจ้าจะรู้สึกเฉยๆจะไม่ช่วยตักเตือนผู้อื่น เมื่อเห็นเพื่อนที่ขีดเขียนผนังโรงเรียน					

ตัวอย่างแบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ต่อ)

องค์ประกอบด้านที่ 2 ด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ

นิยาม พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ในวิสัยที่ตนสามารถกระทำได้ โดยแสดงออก ดังนี้

2.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎหมายข้อตกลงของสังคม เช่น การทำเวรประจำวัน การปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด การเข้าแถว

2.2 รับอาสาที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทรัพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน การเก็บขยะ

ที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
1	ข้าพเจ้าเห็นขยะตกอยู่ที่พื้น จะรีบเก็บไปทิ้งในถังขยะทันที					
2	ข้าพเจ้าเห็นอาจารย์ถือของหนัก จะเข้าไปช่วยถืออยู่เสมอ					
3	ข้าพเจ้าเห็นห้องเรียนลืมปิดไฟ จะรีบเข้าไปปิดทันที					
4	ข้าพเจ้าไม่สนใจในการเข้าแถวซื้อขนม โดยจะแย่งเพื่อจะแซงคิวทุกครั้ง					
5	ข้าพเจ้าชอบแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน					
6	หากมีเวรทำความสะอาดข้าพเจ้ามักให้เพื่อนทำความสะอาดห้องเรียนตามลำพัง					
7	ข้าพเจ้าไม่ชอบเข้าแถวเคารพธงชาติ จึงมาสายเป็นประจำ					

ตัวอย่างแบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น (ต่อ)

องค์ประกอบด้านที่ 3 ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล

นิยาม พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการตระหนักและเคารพสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง การเคารพสิทธิ รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันโดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยมีการแสดงออก ดังนี้

3.1 ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

3.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม

3.3 การแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ที่	รายการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
1	ขณะอยู่ในห้องสมุด ข้าพเจ้าจะเลือกหนังสือที่เล่มมาอ่าน					
2	ขณะอยู่ในห้องสมุดข้าพเจ้าใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เสร็จแล้วแต่จะไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นใช้งานต่อ					
3	เวลาข้าพเจ้าเข้ากิจกรรมกลุ่ม ข้าพเจ้าจะอยู่เฉยๆให้เพื่อนทำกิจกรรมกันไป					
4	ขณะอยู่ในกลุ่มข้าพเจ้าไม่ชอบฟังใครเพราะจะทำให้งานเสร็จช้า					
5	ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามข้อตกลง เฉพาะในสิ่งที่เห็นว่าประโยชน์ต่อตนเองเท่านั้น					
6	ข้าพเจ้าชอบช่วยเพื่อนแก้ปัญหาต่าง ๆ แม้ข้าพเจ้าจะยุ่งอยู่ก็ตาม					

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์

เรื่อง / วัตถุประสงค์	เทคนิค / ทฤษฎีการรู้คิดและพฤติกรรม	วิธีดำเนินการ
ครั้งที่ 1 การปฐมนิเทศ เวลา 1.30 ชั่วโมง วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน 2. เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และความสำคัญของการเข้ารับการปรึกษากลุ่ม รวมทั้งให้นักเรียนทำความเข้าใจและทราบข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกติกา การปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกลุ่มและบทบาทหน้าที่ทั้งผู้ให้การปรึกษาและนักเรียน 3. เพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับตารางวันเวลาจำนวนครั้งระยะเวลาดำเนินการและวิธีการในการปรึกษากลุ่ม	ทฤษฎีการให้การปรึกษาเชิงบำบัดแนวเกสตัลท์ เป็นการบำบัดทางประสบการณ์ ซึ่งส่วนใหญ่เน้นที่การมีสติหรือการตระหนักรู้ ถึงความรู้สึกของตนเองที่เกิดขึ้นในขณะนั้น และการทำงานของกายกับใจที่ควบคู่กันไป กล่าวคือเป็นการทำงานของความคิด ความรู้สึก และการรับรู้ที่รวมกันเป็นกระแสธาร ลักษณะของจิตบำบัดแนวเกสตัลท์จึงเป็นแบบแนวทางองค์รวมจะทำให้เกิดบูรณาการได้มากกว่าที่จะแยกออกมาวิเคราะห์เป็นบางส่วน เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสำนึกที่นำมาใช้ 1. การฝึกใช้ภาษา เพื่อช่วยเพิ่มการรับรู้เกี่ยวกับความรู้สึกและการกระทำของตนเอง 2. ฝึกผู้รับการปรึกษาให้รับรู้ถึงความรู้สึกต่าง ๆ ที่ตนเองมี ทั้งความรู้สึกและความต้องการที่แท้จริง	ขั้นเริ่มต้นการให้การปรึกษา 1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับนักเรียนด้วยความยินดีแนะนำตนเองชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการในการเข้ารับการปรึกษากลุ่ม เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและให้นักเรียน ครูแนะนำตนเองโดยกิจกรรม “ชื่อของเธอ” 2. ผู้วิจัยกล่าวถึงความสำคัญในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มเพื่อช่วยพัฒนาให้มีความตระหนักรู้ในหน้าที่ตนเอง เข้าใจความคิด อารมณ์ รับรู้ความรู้สึก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึก 3. การสร้างสัมพันธภาพ ในการสร้างสัมพันธภาพนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการยอมรับอย่างไม่มีเงื่อนไข การฟังอย่างใส่ใจ การตั้งคำถาม การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การทำให้กระจ่าง และการสรุป โดยดำเนินการ ดังนี้ 3.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษรูปหัวใจให้กับสมาชิกกลุ่ม และตั้งคำถามกับนักเรียน การเข้าร่วมการพัฒนาจิตสำนึกครั้งนี้ นักศึกษามีเป้าหมายหรือมีการคาดหวังอย่างไร โดยให้เขียนเป้าหมาย/ความคาดหวังไว้ในกระดาษรูปหัวใจ 3.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคคำถามรอบวงโดยให้สมาชิกนำเสนอเป้าหมาย/ความคาดหวังให้เพื่อน ๆ สมาชิกทราบ หลังจากทุกคนได้นำเสนอแล้วให้นำกระดาษรูปหัวใจไปติดไว้ที่บอร์ดที่เตรียมไว้ พร้อมทั้งผู้วิจัยกล่าวชื่นชมนักเรียนทุกคนที่ทุกมีเป้าหมายในการดูแลตนเองเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึก

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

		ขั้นตอนการให้การปรึกษา 1. ผู้วิจัยสอบถามนักเรียนถึงความรู้ความเข้าใจจิตสาธารณะ ผู้วิจัยอธิบายเพิ่มและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัย 2. ผู้วิจัยเริ่มจากแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น โดยให้นักเรียนเขียนเหตุการณ์และความรู้สึกของตนเองในเรื่องจิตสาธารณะ 3. เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จผู้วิจัยให้นักเรียนผลัดกันอ่านให้เพื่อนฟัง และให้เพื่อนๆแสดงความรู้สึกในเหตุการณ์นั้น ผู้วิจัยร่วมสรุป 4. ผู้วิจัยแจกแบบวิเคราะห์ตนเองให้กับสมาชิกกลุ่ม และขออาสาสมัครนักเรียน 1 คน เล่าถึงเหตุการณ์ที่วนเวียนอยู่ในความคิดของตนเอง แล้วให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็นโดยการเชื่อมโยงว่าเหตุการณ์มีความสัมพันธ์กับอารมณ์ และเหตุการณ์ทำให้เกิด ความคิด ความรู้สึก และการรับรู้ และผู้วิจัยสรุปประเด็นสำคัญอีกครั้ง ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากิจกรรมในวันนี้ 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวันเวลาและสถานที่ในการเข้ารับการพัฒนาจิตสาธารณะในครั้งต่อไปพร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและนัดหมายการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป
ครั้งที่ 2	เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสาธารณะที่นำมาใช้	ขั้นเริ่มต้นการให้การปรึกษา
ด้านการใช้และการดูแลสาธารณะสมบัติ	1. ฝึกให้ผู้รับการปรึกษาใช้จินตนาการเป็นการย้ายความรู้สึกและความต้องการของตนเองไปยังสิ่งอื่น	1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาในครั้งนี้

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

เวลา 1.30 ชั่วโมง วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการใช้และดูแลสาธารณะสมบัติ 1.1 ดูแลรักษาสีของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม 1.2 ลักษณะของการใช้สิ่งของรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม	แล้วจินตนาการว่าถ้าเป็นตนเองจะมีความรู้สึกและต้องการอย่างไร และร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้สนทนากันในครั้งที่แล้ว รวมทั้งกติกาของกลุ่มที่ได้ร่วมตกลงกัน ขั้นตอนการให้การศึกษา 1. ผู้วิจัยใช้เทคนิคจินตนาการโดยการนำภาพภายในบริเวณโรงเรียนมาให้นักเรียนดูแล้วตั้งคำถามว่า “นักเรียนมองเห็นภาพแล้วรู้สึกอย่างไร” โดยให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับภาพนั้น 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนเปรียบเทียบ ความคิด ความรู้สึกที่มีต่อ “ภาพภายในบริเวณโรงเรียนที่สะอาดสวยงาม” กับ “ภาพภายในบริเวณโรงเรียนที่สกปรก” ว่ามีความรู้สึกต่อภาพทั้งสองภาพอย่างไรโดยใช้เทคนิคตั้งคำถาม 3. ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับแนวคิดที่จะนำไปสู่การคิดและวิธีการในเรื่องดูแลรักษาสีของที่เป็นสาธารณะสมบัติ ตนเองโดยใช้เทคนิคจินตนาการถึงระดับความรู้สึกหรือการรับรู้เกี่ยวกับการใช้สาธารณะสมบัติอยู่ในระดับใด แล้วส่งผลกระทบต่อตนเองและคนอื่นบ้าง” โดยขอให้แต่ละคนแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกเหล่านั้น ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดิ์
--	--

รูปแบบการศึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

ครั้งที่ 3 ด้านการใช้และการดูแลสถานะสมบัติ เวลา 1.30 ชั่วโมง วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการใช้และดูแลสถานะสมบัติ 1.1 ดูแลรักษาสีของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม 1.2 ลักษณะของการใช้สิ่งของรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม	เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสำนึกที่นำมาใช้ 1.ฝึกให้ผู้รับการปฎิบัติใช้จินตนาการเป็นการย้ายความรู้สึกและความต้องการของตนเองไปยังสิ่งอื่นแล้วจินตนาการว่าถ้าเป็นตนเองจะมีความรู้สึกและต้องการอย่างไร	ขั้นเริ่มต้นการให้การปฎิบัติ 1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้การปฎิบัติในครั้งนี้ และร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้สนทนากันในครั้งที่แล้ว รวมทั้งกติกาของกลุ่มที่ได้ร่วมตกลงกัน ขั้นดำเนินการให้การปฎิบัติ 1. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก และสะท้อนคิดในการใช้สิ่งของที่เป็นส่วนรวมแล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่สภาพเดิม เพื่อให้นักเรียนประเมินถึงผลของการใช้สถานะสมบัติ มองความรู้สึกของนักเรียนเป็นอย่างไรโดยให้แต่ละคนนำเสนอต่อกลุ่ม และผู้วิจัยขอให้ตัวแทน 1 คนในกลุ่มสรุปประเด็นสำคัญอีกครั้ง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนวาดภาพสิ่งของที่เป็นสถานะสมบัติภายในโรงเรียนคนละ 1 อย่าง เช่น แป้นบาส แล้วดำเนินการดังนี้ 2.1 ให้นักเรียนนำเสนอภาพบอกเหตุผลว่าทำไมถึงเลือกสิ่งของชนิดนั้น และสิ่งของชนิดนั้นมีประโยชน์อย่างไร 2.2 ให้นักเรียนนำเสนอวิธีการใช้สิ่งของที่เหมาะสม และวิธีการดูแลรักษา 2.3 โดยผู้วิจัยให้นักเรียนที่พร้อมก่อนเป็นผู้นำเสนอก่อน เวียนจนครบทุกคน โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้คอยซักถามและปรับเปลี่ยนคำถามให้เป็นประโยค 3. ผู้วิจัยให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปราย ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
--	---	---

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

		2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดิ์
ครั้งที่ 4	เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสำนึกที่นำมาใช้	ขั้นเริ่มต้นการให้การปรึกษา
ด้านการใช้และการดูแลสถานะสมบัติ	1.ฝึกให้ผู้รับการปรึกษาใช้จินตนาการเป็นการย้ายความรู้สึกและความต้องการของตนเองไปยังสิ่งอื่น แล้วจินตนาการว่าถ้าเป็นตนเองจะมีความรู้สึกและต้องการอย่างไร	2. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการให้การปรึกษาในครั้งนี้ และร่วมกันทบทวนสิ่งที่ได้สนทนากันในครั้งที่แล้ว รวมทั้งกติกาของกลุ่มที่ได้ร่วมตกลงกัน
เวลา 1.30 ชั่วโมง		ขั้นดำเนินการให้การปรึกษา
วัตถุประสงค์		1. ผู้วิจัยกล่าวนำถึงพฤติกรรมการใช้สิ่งของที่เป็นสาระสมบัติของส่วนรวมที่สมาชิก ต้องพบในชีวิตประจำวัน
1. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการใช้และดูแลสถานะสมบัติ		2. ผู้วิจัยนำรูปภาพสถานะสมบัติขึ้นมาและให้สมาชิกในกลุ่มเลือกคนละ 1 ภาพ
1.1 ดูแลรักษาสีของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม		3. ให้สมาชิกแสดงภาพที่ตัวเองเลือก ให้เพื่อนสมาชิกคนอื่นดูพร้อมกับเล่าให้เพื่อนสมาชิกฟังว่า “เพราะเหตุใดจึงเลือกภาพนี้และอะไรในภาพนี้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับตนเองบ้าง” ในขณะเดียวกันสมาชิกคนอื่น จะร่วมฟังเพื่อนเล่าอย่างตั้งใจและ เอาใจใส่ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกทุกคนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เกิดความไว้วางใจกล้าเปิดเผย และเรียนรู้ที่ยอมรับในความซึ่งกันและกัน ผู้วิจัยเชื่อมโยงถึงความสำคัญของสิ่งของที่เป็นส่วนรวม ประโยชน์ของสิ่งของที่มีต่อสมาชิกและปัญหาที่จะเกิดขึ้นเมื่อขาดสิ่งของหรือไม่เพียงพอต่อการใช้งาน สมาชิกร่วมกัน
1.2 ลักษณะของการใช้สิ่งของรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม		

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

		อภิปราย แสดงความคิดเห็นถึงวิธีการบำรุงรักษาตลอดจนวิธีการใช้งานอย่างเหมาะสม
		ขั้นสรุป
		1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดิ์
ครั้งที่ 5	เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสำนึกที่นำมาใช้	ขั้นเริ่มต้นการให้การปรึกษา
ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ	เทคนิคการประเมินความคิด (Evaluating Thoughts) คำถาม (Question) คำถามที่ใช้เพื่อจับความคิดอัตโนมัติ (Identifying Automatic Thoughts) เทคนิคการเสริมแรง (Rainforancement) เทคนิคการระดมสมอง (Brainstroom) เทคนิคการสะท้อนคิด เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก (Reflectoin of feeling) เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เทคนิคการบ้าน (Home work)	1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับนักเรียนและทบทวนถึงการพัฒนาพฤติกรรมการใช้สาระณะสมบัติ ว่าหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม แต่ละคนมีความรู้สึกอย่างไรและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง
เวลา 1.30 ชั่วโมง		ขั้นดำเนินการให้การปรึกษา
วัตถุประสงค์		1. ผู้วิจัยให้นักเรียนฟังเพลง “เด็กเอ๋ยเด็กดี” โดยผู้วิจัยอ่านเนื้อเพลงให้ฟังแล้วเมื่ออ่านจบจึงเปิดเพลงให้ฟัง
1. เพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียน		2. เมื่อนักเรียนฟังเพลงเสร็จแล้ว ให้นักเรียนบอกความรู้สึกที่มีต่อเพลงนี้
1.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎหมายข้อตกลงของสังคม		3. ผู้วิจัยเปิดเพลงให้ฟังอีกรอบ และให้นักเรียนบอกความรู้สึกอีกครั้งหลังจากฟังเพลงนี้จบ
		4. ผู้วิจัยสรุปความจากประเด็นที่นักเรียนแต่ละคนบอกถึงความรู้สึกที่มีต่อเพลงเด็กเอ๋ยเด็กดี

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

เช่น การทำเวรประจำวัน การปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด 1.2 รับอาสาที่จะทำสิ่งที่ประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทรัพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน จัดโต๊ะเก้าอี้เข้าที่ การเก็บขยะ		5. ผู้วิจัยใช้เทคนิค “ที่นี่และเดี๋ยวนี้” โดยให้นักเรียนนึกถึงพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนเป็นคนมีความรับผิดชอบ หรือเป็นคนปฏิบัติตามกฎและระเบียบของโรงเรียน 6. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงสิ่งที่นักเรียนได้รับและผู้วิจัยให้นักเรียนจดจำความรู้สึก เมื่อสักครู่ตอนที่นักเรียนได้นึกถึงเห็นภาพการแสดงออกซึ่งความรับผิดชอบของนักเรียน และนักเรียนความรู้สึกอย่างไรและเพราะอะไรนักเรียนจึงทำสิ่งนั้น ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดิ์
ครั้งที่ 6 ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เวลา 1.30 ชั่วโมง	เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสำนึกที่นำมาใช้ เทคนิคการประเมินความคิด (Evaluating Thoughts) คำถาม (Question) คำถามที่ใช้เพื่อจับความคิดอัตโนมัติ (Identifying Automatic Thoughts) เทคนิคการเสริมแรง (Reinforcement) เทคนิคการระดมสมอง (Brainstorm) เทคนิคการสะท้อนคิด เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)	ขั้นเริ่มต้นการให้การปรึกษา 1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับนักเรียนและทบทวนถึงการพัฒนาพฤติกรรมการใช้สาระสนเทศ สมบัติ ว่าหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม แต่ละคนมีความรู้สึกอย่างไรและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ขั้นดำเนินการให้การปรึกษา 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น คุณครูต้องการให้นักเรียนจัดเวรทำความสะอาดภายในบริเวณโรงเรียนและให้กำหนดหน้าที่ในเวรนักเรียน

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ให้นักเรียนแสดงออกถึงการมุ่งมั่นปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียน 1.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎหมายข้อตกลงของสังคม เช่น การทำเวรประจำวัน การปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด 1.2 รับอาสาที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทรัพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน จัดโต๊ะเก้าอี้เข้าที่ การเก็บขยะ	เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เทคนิคการบ้าน (Home work)	จะต้องทำอย่างไรบ้างเพื่อให้ทุกคนมีส่วนรับผิดชอบ ผู้วิจัยสรุปความจากประเด็นที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น 2. ผู้วิจัยใช้คำถามเวียนที่ละคนเพื่อให้นักเรียนแต่ละคนบอกถึงความคาดหวังของตนเองและวิธีการที่ในการทำจัดเวรทำความสะอาด 3. ผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์การทำเวรประจำวันของนักเรียนที่ทุกคนเคยประสบกับเหตุการณ์นี้มาแล้ว โดยผู้วิจัยให้นักเรียนจับคู่กัน จากนั้นให้แต่ละคู่ร่วมกันวิเคราะห์ 4. ผู้วิจัยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนขึ้นมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย 5. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคนนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องตระหนักและเอาใจใส่
ครั้งที่ 7 ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ	เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสำนึกที่นำมาใช้ เทคนิคการประเมินความคิด (Evaluating Thoughts) คำถาม (Question) คำถามที่ใช้เพื่อจับความคิด	ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดิ์
		ขั้นเริ่มต้นการให้บริการปรึกษา 1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับนักเรียนและทบทวนถึงการพัฒนาพฤติกรรม การใช้สาระสนเทศว่าหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม แต่ละคนมีความรู้สึกร้อย่างไร

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

เวลา 1.30 ชั่วโมง	อัตโนมัติ(Identifying Automatic Thoughts) เทคนิค	และเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง
วัตถุประสงค์	การเสริมแรง (Rainforancement) เทคนิคการระดม	ขั้นตอนการให้การปรึกษา
1. เพื่อให้นักเรียนแสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทรัพย์สินในโรงเรียน	สมอง (Brainstroom) เทคนิคการสะท้อนคิด เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก (Reflectoin of feeling) เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เทคนิคการบ้าน (Home work)	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนจับคู่ จากนั้นผู้วิจัยแจกกระดาษให้นักเรียนคนละหนึ่งแผ่น และให้นักเรียนพับกระดาษเป็นสองส่วน
1.1 ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎหมายข้อตกลงของสังคม เช่น การทำเวรประจำวัน การปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด		2. ผู้วิจัยให้นักเรียนยกกระดาษขึ้นมาจากนั้นให้นักเรียนเขียนชื่อตัวเองลงไปบนกระดาษตรงมุมด้าน ขวามือทั้งสองส่วน และเขียนหัวข้อตรงกลางกระดาษทั้งสองส่วนว่า “สิ่งที่นักเรียนทำ”
1.2 รับอาสาที่จะทำสิ่งที่เป็ประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทรัพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน จัดโต๊ะเก้าอี้เข้าที่ การเก็บขยะ		3. ผู้วิจัยให้นักเรียนนึกถึงสิ่งที่นักเรียนทำประโยชน์ เพื่อส่วนรวมอย่างน้อย 5 ข้อ แล้วเขียนลงบนกระดาษส่วนแรก (ส่วนด้านบนบน) จากนั้นให้นักเรียนฉีกกระดาษเก็บส่วนแรกที่นักเรียนเขียนไว้ และส่งกระดาษส่วนที่สอง (ส่วนด้านล่าง) ให้ครูของนักเรียน เพื่อให้ครูของนักเรียนเขียนสิ่งที่เพื่อนทำลงบนกระดาษส่วนนั้น
		4. ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสะท้อนคิดให้นักเรียนแต่ละคนพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ตนเองมี ให้สมาชิกกลุ่มได้รับฟังและแลกเปลี่ยนเสนอแนะข้อคิดเห็นเพิ่มเติม พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันเสนอสิ่งตอบแทนให้กับสิ่งที่เพื่อนของนักเรียนปฏิบัติ
		5. ผู้วิจัยสรุปให้นักเรียนแต่ละคนว่ามีสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติต่อส่วนรวมแตกต่างกันไป ซึ่งสิ่งนี้คือสิ่งสำคัญในการอยู่ร่วมกัน เพื่อที่นักเรียนทุกคนจะมีสิ่งของที่เป็นส่วนรวมที่ให้นักเรียนได้มีใช้
		ขั้นสรุป

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดิ์		
ครั้งที่ 8 ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล เวลา 1.30 ชั่วโมง วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนมีการตระหนักรู้และเคารพในสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม 1.1 ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง 1.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ในการ	เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสำนึกที่นำมาใช้ การประเมินความคิด (Evaluating Thoughts) เทคนิคการเสริมแรง (Rainforancement) การระดมสมอง (Brainstroom) เทคนิคการสะท้อนคิด เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก (Reflectoin of feeling) เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เทคนิคการปรับแก้ความคิด (Modifying Dysfunctional Thoughts) การตั้งคำถามกับความคิด (Questioning Thoughts) เทคนิคการพูดกับตนเอง (self-talk)	ขั้นเริ่มต้นการให้การปรึกษา 1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับนักเรียนและทบทวนถึงการพัฒนาพฤติกรรมการใช้สำธารณะสมบัติ ว่าหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม แต่ละคนมีความรู้สึกอย่างไรและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ขั้นดำเนินการให้การปรึกษา 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนเล่นเกมกิจกรรม “บ้านของฉัน” โดยผู้วิจัยแจกกระดาษหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น จากนั้นให้วางบนพื้น เมื่อได้ยินเสียงเพลงให้นักเรียนเคลื่อนไหวไปรอบ ๆ และเมื่อเสียงเพลงหยุดให้นักเรียนวิ่งกลับไปยืนบนกระดาษของตัวเอง ปฏิบัติ 2 – 3 รอบ 2. ผู้วิจัยแล้วถามความรู้สึกว่านักเรียนรู้สึกอย่างไรอย่างไร “ใครจำบ้านตัวเองไม่ได้” “แล้วถ้าเพื่อนแย่งบ้านตัวเองไปรู้สึกอย่างไร” โดยให้นักเรียนแต่ละคนนำเสนอต่อกลุ่ม 3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น “ถ้าเราเปรียบเหตุการณ์ที่นักเรียนนั่งอยู่เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับการแบ่งปัน เช่น ถ้าห้องที่

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

แสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 2.1 การแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น		นักเรียนนั่งอยู่นี้ ถ้าไม่มีพอจำนวนนักเรียน นักเรียนจะมีวิธีการจัดการอย่างไร โดยแจกใบงานให้นักเรียนได้วิเคราะห์ความคิดและความรู้สึกของตนเอง 4. ให้นักเรียนออกมาเสนอสิ่งที่นักเรียนวิเคราะห์และร่วมกันแสดงความคิดเห็นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดิ์
ครั้งที่ 9 ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล เวลา 1.30 ชั่วโมง วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนมีการตระหนักรู้และเคารพในสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม 1.1 ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง	เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสำนึกที่นำมาใช้ การประเมินความคิด (Evaluating Thoughts) เทคนิคการเสริมแรง (Rainforancement) การระดมสมอง (Brainstorm) เทคนิคการสะท้อนคิด เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก (Reflectoin of feeling) เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เทคนิคการปรับแก้ความคิด (Modifying Dysfunctional Thoughts) การตั้งคำถามกับความคิด (Questioning Thoughts) เทคนิคการพูดกับตนเอง (self-talk)	ขั้นเริ่มต้นการให้การศึกษา 1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับนักเรียนและทบทวนถึงการพัฒนาพฤติกรรมการใช้สาระณะสมบัติ ว่าหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม แต่ละคนมีความรู้สึกอย่างไรและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ขั้นดำเนินการให้การศึกษา 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “สิทธิของเธอ” โดยให้นักเรียนจับคู่ จากนั้นผู้วิจัยให้แต่ละคู่กันคิดและเขียนสิทธิของตนเองและสิทธิของเพื่อนที่เรாதองเคารพและให้เกียรติกันขณะที่เราอยู่ร่วมกัน ลงใน กระดาษที่ครูแจกให้ 2. ให้นักเรียนร่วมกันสรุป อภิปรายโดยการนำเสนอของตัวแทนแต่ละคู่ 3. ผู้วิจัยอภิปรายสรุปถึงสิทธิและหน้าที่ที่ทุกคนควรปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกัน นำเสนอสิ่งตอบแทนแก่คนที่

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

1.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ สิ่งของส่วนรวม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีจิตสำนึกในด้านการ รับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ในการ แสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น 2.1 การแสดงความคิดเห็นและการ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น		สามารถให้เกียรติและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นส่วน และคนที่ไม่สามารถ เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น นักเรียนจะมีบทลงโทษอย่างไร 4. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น โดยให้ มีตัวแทน 1 คน เป็นผู้จัดบันทึกข้อตกลงนั้น 5. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัด หมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้ง กล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดิ์
ครั้งที่ 10 ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล เวลา 1.30 ชั่วโมง วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้ให้นักเรียนมีการตระหนักรู้และ เคารพในสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม	เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสำนึกที่นำมาใช้ การประเมินความคิด (Evaluating Thoughts) เทคนิคการเสริมแรง (Rainforancement) การระดม สมอง (Brainstorm) เทคนิคการสะท้อนคิด เทคนิค การสะท้อนความรู้สึก (Reflectoin of feeling) เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เทคนิค การปรับแก้ความคิด (Modifying Dysfunctional Thoughts) การตั้งคำถามกับความคิด (Questioning Thoughts) เทคนิคการพูดกับตนเอง (self-talk)	ขั้นเริ่มต้นการให้การปรึกษา 1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับนักเรียนและทบทวนถึงการพัฒนาพฤติกรรมการใช้ สาธารณะสมบัติ ว่าหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม แต่ละคนมีความรู้สึกอย่างไรและเกิด การเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ขั้นดำเนินการให้การปรึกษา 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม “ตัดให้สั้น ต่อให้ยาว” โดยผู้วิจัยนำ เชือกฟางมาถักกลุ่มหนึ่ง แล้วให้นักเรียนออกมาตัดเชือกฟางนั้นตามความพอใจของ นักเรียน ทีละคนจนครบ 2. ให้นักเรียนแต่ละคนนำเชือกฟางมาผูกต่อกันให้เป็นเส้นยาวที่สุด

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

1.1 ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง 1.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ในการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 2.1 การแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น		3. ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งล้อมเป็นวงกลม แล้วถามความคิดของนักเรียนตอนออกไปตัดเชือก 4. ผู้วิจัยอธิบายเพิ่มเติมว่า นักเรียนทุกคนคงจะเห็นว่าแต่ละคนเลือกตัดเชือกที่ขนาดไม่เท่ากัน บางคนขณะตัดคิดถึงเพื่อนก็จะตัดสั้นเพราะกลัวไม่พอคนหลังบางคนก็ตัดตามใจตัวเอง 4. ผู้วิจัยสรุปเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการแบ่งปันในความคิดของนักเรียน 5. ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการตั้งคำถามเพื่อถามนักเรียนถึงความบางปันของตัวเองว่ามีหรือไม่ และมีวิธีปฏิบัติอย่างไร ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดี
ครั้งที่ 11 ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล เวลา 1.30 ชั่วโมง	เทคนิคของการเสริมสร้างจิตสำนึกที่นำมาใช้ การประเมินความคิด (Evaluating Thoughts) เทคนิคการเสริมแรง (Rainforancement) การระดมสมอง (Brainstroom) เทคนิคการสะท้อนคิด เทคนิคการสะท้อนความรู้สึก (Reflectoin of feeling) เทคนิคการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed back) เทคนิค	ขั้นเริ่มต้นการให้การศึกษา 1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับนักเรียนและทบทวนถึงการพัฒนาพฤติกรรมการใช้สาระสนเทศสมบัติ ว่าหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม แต่ละคนมีความรู้สึกละอย่างไรและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ขั้นดำเนินการให้การศึกษา

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้นักเรียนมีการตระหนักรู้และเคารพในสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม 1.1 ไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง 1.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม 2. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ในการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 2.1 การแสดงความคิดเห็นและการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	การปรับแก้ความคิด (Modifying Dysfunctional Thoughts) การตั้งคำถามกับความคิด (Questioning Thoughts) เทคนิคการพูดกับตนเอง (self-talk)	1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น “ถ้าโรงเรียนจะให้นักเรียนแต่งกายด้วยชุดไปรเวทมาเรียนแทนการแต่งเครื่องแบบนักเรียน” นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรให้นักเรียนได้วิเคราะห์ความคิดและความรู้สึกของตนเอง แล้วนำเสนอทีละคน โดยให้เพื่อนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในข้อเสนอของเพื่อนแต่ละคนจนครบ 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนกล่าวถึงความคิด ความรู้สึกที่มีต่อตนเอง และการนำสิ่งที่ได้จากการให้การศึกษาไปปฏิบัติ โดยผู้วิจัยฟังอย่างใส่ใจ สะท้อนความรู้สึก มีการทวนความ สรุปความ 3. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนสรุปสิ่งที่ได้จากการให้การศึกษาและแนวทางที่ตนนำไปปฏิบัติ ลงในกระดาษ A แล้วจึงให้นักเรียนกล่าวไว้ในกลุ่มฟัง โดยผู้วิจัยมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ และการเสริมแรง 4. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม ก่อนที่ผู้วิจัยจะกล่าวขอบคุณนักเรียนและยุติการให้การศึกษากลุ่ม ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดิ์
--	--	--

รูปแบบการศึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

ครั้งที่ 12 การสรุป เวลา 1.30 ชั่วโมง วัตถุประสงค์ 1. เพื่อสรุป ยุติ และติดตามผลการให้การ ปรึกษา	ขั้นเริ่มต้นการให้การปรึกษา 1. ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับนักเรียนและทบทวนถึงการพัฒนาพฤติกรรมการถือป่ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ว่าหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม แต่ละคนมีความรู้สึกร้อย่างไรและ เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง 2. ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของการเข้ากลุ่มเพื่อการการให้การปรึกษาที่เน้น ความตั้งใจ ความมุ่งมั่นในการพัฒนาพฤติกรรมเพื่อไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ที่ตั้งไว้โดยมีแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจนโดยมีแนวทางในการปฏิบัติอย่าง ชัดเจน ขั้นสรุป 1. ผู้วิจัยและนักเรียนพูดคุยถึงความคิดและความรู้สึกเกี่ยวกับผลของการเข้า รับการให้การศึกษากลุ่มว่านักเรียนประสบความสำเร็จ หรือมีปัญหาอุปสรรค อะไรบ้าง และเกิดการปรับเปลี่ยนอะไร อย่างไรบ้าง 2. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบวัดจิตสาธารณะ 3. ผู้วิจัยทำการสนทนากลุ่มเฉพาะ โดยอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกของนักเรียนแต่ละที่มีต่อสิ่งที่ได้จากการให้การปรึกษาและแนวทางที่ตน นำไปปฏิบัติ รวมทั้งความพึงพอใจของ ที่มีต่อสิ่งที่ได้จากการให้การปรึกษาและ แนวทางที่ตนนำไปปฏิบัติ รวมทั้งความพึงพอใจของให้ข้อมูลย้อนกลับ และการ เสริมแรง 4. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม ก่อนที่ ผู้วิจัยจะกล่าวขอบคุณนักเรียนและยุติการให้การศึกษากลุ่ม
---	--

รูปแบบการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

ขั้นสรุป

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงสิ่งที่ได้จากการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมผู้วิจัยสรุปและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
 2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ และนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการเข้ารับการปรึกษากลุ่มในครั้งต่อไป พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณและกล่าวสวัสดิ์
-

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน
นานาชาติอินเตอร์เนชันแนลไฟโอเนียร์ส

ข้อที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ค่า IOC	แปลผล
1. ด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติ					
1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	1	ใช้ได้
3	1	1	1	1	ใช้ได้
4	1	1	1	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	ใช้ได้
6	1	1	0	0.67	ใช้ได้
7	0	1	1	0.67	ใช้ได้
2. ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ					
1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	1	1	1	0.67	ใช้ได้
3	1	1	1	1	ใช้ได้
4	1	1	0	0.67	ใช้ได้
5	0	1	1	0.67	ใช้ได้
6	1	1	0	0.67	ใช้ได้
7	1	1	0	0.67	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียน
นานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส

ข้อที่	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	ค่า IOC	แปลผล
3. ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล					
1	1	1	0	0.67	ใช้ได้
2	1	1	0	0.67	ใช้ได้
3	1	1	0	0.67	ใช้ได้
4	1	1	1	1	ใช้ได้
5	1	1	1	1	ใช้ได้
6	1	1	0	0.67	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโปรแกรมการศึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์

หัวข้อการพิจารณา	ด้านที่ประเมิน	ผลการประเมิน				แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	
การปฐมนิเทศ	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการใช้และการดูแล สาธารณะสมบัติ	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการใช้และการดูแล สาธารณะสมบัติ	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการใช้และการดูแล สาธารณะสมบัติ	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ ต้องปฏิบัติ	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ ต้องปฏิบัติ	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ ต้องปฏิบัติ	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการรับรู้และเคารพ ในสิทธิของบุคคล	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของโปรแกรมการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ (ต่อ)

หัวข้อการพิจารณา	ด้านที่ประเมิน	ผลการประเมิน				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	แปลผล
ด้านการรับรู้และเคารพ ในสิทธิของบุคคล	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการรับรู้และเคารพ ในสิทธิของบุคคล	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการรับรู้และเคารพ ในสิทธิของบุคคล	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้
เพิ่มกำลังใจและปิดกลุ่ม ให้การปรึกษา	วัตถุประสงค์	1	1	1	1	ใช้ได้
	วิธีดำเนินการ	1	1	1	1	ใช้ได้
	เทคนิคที่ใช้	1	1	1	1	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่น Reliability ของแบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติ
อินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส

ค่าความเชื่อมั่น Reliability ของแบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส

รายด้าน	Reliability
ด้านการใช้และการดูแลสาธารณะสมบัติ	0.66
ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ	0.63
ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล	0.63
ภาพรวม	0.76

ภาคผนวก จ

ผลการสอบ CEFR

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
เรื่อง ผลการสอบวัดสมิทธิภาพภาษาอังกฤษ (CEFR)
ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ดำเนินการจัดสอบวัดสมิทธิภาพภาษาอังกฤษ (CEFR) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตามข้อบังคับสภามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๗ ข้อ ๒๙ (๗) นักศึกษาทุกระดับการศึกษาของบัณฑิตศึกษาต้องผ่านเกณฑ์การสอบภาษาอังกฤษตามประกาศมหาวิทยาลัยก่อนสำเร็จการศึกษา

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยได้ดำเนินการสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขอแจ้งผลการสอบวัดสมิทธิภาพภาษาอังกฤษ (CEFR) ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ดังรายชื่อ

จึงเรียนมาเพื่อให้นักศึกษาทุกท่านทราบโดยทั่วถึงกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลinda เกณห์มา)
อธิการบดี

รายงานผลคะแนนการสอบ CEFR ระดับบัณฑิตศึกษา

จัดสอบโดยบัณฑิตวิทยาลัย เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2564

ลำดับ	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-นามสกุล	คะแนน	ระดับ	สาขาวิชา
1	6263168001	นางสาวสุนิสา ลอยเมฆ	117	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
2	6263168002	นางสาวตรีนิคม อธิสาเวช	115	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
3	6263168003	นางสาวอุษุฎา เจตชัยชนะ	99	C1	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
4	6263168004	นางสาวนิศารัตน์ สุขคาม	114	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
5	6263168005	นางสาวเวณิกา ทศนภักดี	114	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
6	6263168006	นางสาวฤติมาศ แสนเมือง	103	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
7	6263168007	นายประพนธ์ ตรีจันทร์ทอง	116	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
8	6263168008	นายชัยเวียง เวียงโน	116	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
9	6263168009	นางสาวบุษราคัม รักพวก	114	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
10	6263168010	นางสาวสุชานุช ปะวะเสนัง	117	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
11	6263168011	นางสาวลฎาภา หลักคำพันธ์	107	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา
12	6263168012	พระสมพงษ์ ปันน้ำเงิน	116	C2	ป.โท จิตวิทยาการปรึกษา

ภาคผนวก ฉ

แบบตอบรับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

ที่ สธ ๐๘๒๑.๓๕/ ๑๘๖๔

สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
๑๑๒ ถนนสมเด็จเจ้าพระยา เขตคลองสาน
กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ตอบรับการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ลงวารสารสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา

เรียน คุณสุนิสา ลอยเมฆ

ตามที่ท่านได้ส่งบทความ เรื่อง “การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์สโดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์” เพื่อขอตีพิมพ์
ลงวารสารสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา นั้น

สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา โดยกองบรรณาธิการวารสารสถาบันจิตเวชศาสตร์
สมเด็จเจ้าพระยา ได้พิจารณาบทความของท่านให้ตีพิมพ์ในวารสารสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๗)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิญญู ชะนะกุล)

นายแพทย์เชี่ยวชาญ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐ ๒๔๔๒ ๒๕๐๐ ต่อ ๕๙๒๘๖

โทรสาร ๐ ๒๔๔๒ ๒๕๖๕

การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติ อินเตอร์เนชันแนลไฟโอเนียร์สโดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์

สุนิสา ลอยเมฆ, บช.บ.*, กาญจนา สุทธิเนียม, ปร.ค.*, ชลพร กองคำ, ปร.ค.*,
อโนทัย แทนสวัสดิ์, ค.ค.*

*คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : 1) เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ ก่อนและหลังการทดลอง และ 2) เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามระบบการดูแลของโรงเรียน

วัตถุประสงค์และวิธีการ : การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชันแนลไฟโอเนียร์ส ปีการศึกษา 2565 จากนักเรียนที่มีคะแนนจิตสาธารณะต่ำจำนวน 16 คน และสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน โดยกลุ่มทดลองได้เข้ารับการปรึกษากลุ่ม และกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามระบบการดูแลของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67 - 1.00 และค่าความเที่ยงโดยรวมเท่ากับ 0.77 และ 2) การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์มีค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติบรรยาย ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติเชิงเปรียบเทียบโดยใช้ Wilcoxon signed rank test และ Mann-Whitney U test

ผล : 1) ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองหลังได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์สูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการใช้และการดูแลสาธารณะสมบัติและด้านการถือป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคลไม่แตกต่างกัน 2) ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการถือป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการใช้และการดูแลสาธารณะสมบัติและด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคลไม่แตกต่างกัน

สรุป : การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์สามารถเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นได้

คำสำคัญ : การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์, จิตสาธารณะ, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้นิพนธ์ประสานงาน : กาญจนา สุทธิเนียม, e-mail: kanchana.sut@bsru.ac.th

วันรับบทความ : 15 มกราคม 2567; วันแก้ไขบทความ : 17 เมษายน 2567; วันตอบรับบทความ : 22 เมษายน 2567

ENHANCEMENT OF PUBLIC MIND AMONG JUNIOR HIGH SCHOOL STUDENT INTERNATIONAL PIONEERS INTERNATIONAL SCHOOL BY CONSULTING GROUPS ACCORDING TO THE GESTALT THEORY

Sunisa Loymake, B.Acc.*, Kanchana Suttineam, Ph.D.*, Chonlaporn Kongkham, Ph.D.*,

Anotai Tansawat, Ph.D.*

**Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University*

Abstract

Objectives: 1) To compare the public mind among junior high school students before and after receiving group counseling by the Gestalt theory. 2) To compare the public mind among junior high school students after receiving group counseling according to the Gestalt theory and the regular care.

Material and Methods: The sample group consisted of 16 junior high school students, selected according to the criteria. They were randomly assigned an experimental group of 8 people and a control group of 8 people. The experiment group received group counseling by the Gestalt theory and the control group received regular care. Research instruments consisted were: 1) The public mind measure, The reliability of this instrument was reported by IOC ranged from 0.67-1.00 and Cronbach's Alpha as of 0.77, and 2) the group counseling program. It is IOC ranged from 0.67-1.00. The descriptive, Wilcoxon signed-rank test and Mann-Whitney U test were used for data analysis.

Results: The results of study were: 1) The public mind among junior high school students who received group counseling by Gestalt theory after the experiment was significantly higher than before the experiment at the .05 level and it was found that attitudes toward using and taking care of public property, and considering it a duty to perform such care, were significantly different at the .05 level, while attitudes toward recognizing and respecting the rights of individuals was not statistically significant difference. 2) The public mind among junior high school students in the experimental group after receiving counseling by Gestalt theory and the control group after receiving the regular care were statistically significant difference at the .05 level and it was found that considering it a duty to perform such care, was statistically significant difference at the .05 level, attitudes toward using and taking care of public property and respecting the rights of individuals were not statistically significant difference.

Conclusion: group counseling by Gestalt theory to enhance the public mind among junior high school students.

Key words: group counseling by Gestalt theory, public mind, junior high school students

Corresponding author: Kanchana Suttineam, e-mail: kanchana.sut@bsru.ac.th

Received: January 15, 2024; Revised: April 17, 2024; Accepted: April 22, 2024

บทนำ

จากสภาพปัญหาในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การแข่งขันกันในการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ค่านิยมทางวัตถุสูง เกิดการเอาเปรียบชิงกันและกัน ความสำนึกต่อส่วนรวมจึงลดน้อยลงทุกวัน และสังคมไทยกำลังเผชิญกับวิกฤติความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีการแสวงหารายได้เพื่อตอบสนองการบริโภค การช่วยเหลือเกื้อกูลกันลดลง ขาดความมีน้ำใจ เกิดการแย่งชิงเอาเปรียบชิงกันและกัน ขาดความสามัคคี มีความขัดแย้งทางความคิดอย่างรุนแรงไม่เคารพสิทธิของผู้อื่น ขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ทุกคนต่างมุ่งแสวงหาความสุขคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนให้ความใส่ใจในเรื่องของการช่วยกันรักษาสัมบัติสิ่งของและสถานที่ที่เป็นทรัพย์สินสาธารณะน้อยลง¹

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การขาดจิตสาธารณะของคนในชาติก่อให้เกิดปัญหาสังคมอื่น ๆ ตามมา เช่น การย่อหย่อนในศีลธรรม การขาดระเบียบวินัย การทำลายสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสาธารณสมบัติ การทะเลาะวิวาทที่จะช่วยดูแลแก้ไขเมื่อพบความเสียหายที่สาธารณะ หรือสถานที่ท่องเที่ยว การทิ้งขยะมูลฝอยในสวนสาธารณะ หรือแม่น้ำลำคลองและถนนหนทางต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นการขาดจิตสาธารณะของคนในสังคม แม้แต่สังคมเล็ก ๆ ในโรงเรียนก็จะพบพฤติกรรมที่แสดงถึงการขาดจิตสาธารณะของนักเรียน เช่น การไม่เก็บกวาดเศษ

กระดาษที่ตนเองไม่ได้เป็นผู้ทิ้ง ไม่ทำความสะอาดห้องเรียน ไม่จัดห้องเรียนให้เรียบร้อยหากไม่ใช่หน้าที่ตนเอง พฤติกรรมดังกล่าวแม้จะดูเหมือนเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ใช่เรื่องใหญ่โตหรือเกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อส่วนรวม แต่ก็ไม่ควรปล่อยให้เป็นเช่นนี้ตลอดไป เพราะพฤติกรรมเหล่านี้แสดงถึงการขาดจิตสาธารณะซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาอีกมากมาย หากไม่ได้รับการควบคุมหรือแก้ไข ย่อมส่งผลเสียต่ออนาคตของเยาวชนในฐานะเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าของสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งนอกจากจะทำให้เยาวชนไม่มีภูมิคุ้มกันแล้ว ยังเป็นจุดอ่อนที่จะทำให้เข้าใจสังคมผิด ไม่เห็นความสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม หรือเรียกว่า “ขาดจิตสาธารณะ” สภาพการณ์ที่วัยรุ่นไทยขาดจิตสาธารณะทำให้ชุมชนอ่อนแอ ไม่สนใจและเข้าร่วมกิจกรรม ห้างเหินศาสนาและขาดความซื่อสัตย์สิ่งเหล่านี้ถือเป็นตัวกักร่อนเศรษฐกิจพอเพียงและความสมานฉันท์ในสังคม² สอดคล้องกับผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง³ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และเป็นประโยชน์ในทุกระดับของสังคม ถ้าหากได้มีการพัฒนาให้เกิดขึ้นอย่างเข้มแข็งตั้งแต่ในระดับครอบครัวจนถึงสถาบันการศึกษา ซึ่งนอกจากจะอบรมสั่งสอนทั้งด้านวิชาการ ยังจะต้องอบรมคุณธรรม จริยธรรม

ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการเสียสละให้มากกว่ารับ จะทำให้เด็กและเยาวชนพัฒนาจิตใจในการช่วยเหลือผู้อื่น มีความอ่อนน้อมถ่อมตน พัฒนาจิตใจตนเองสู่จิตสาธารณะต่อไปในอนาคต

การมีจิตสาธารณะนี้ถือเป็นคุณลักษณะของคนไทย 4.0 ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 โดยสอดคล้องกับแนวทางการเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 ที่มุ่งเน้นการหล่อหลอมให้คนไทยมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคนไทยมีลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยเฉพาะด้านการศึกษาซึ่งอยู่ภายใต้กรอบของวัฒนธรรมทุนนิยม ผู้เรียนต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมมุ่งหวัง ความรู้ความสามารถของประชากรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศที่เรียกว่า “สังคมอุดมปัญญา” หากประเทศใดมีการพัฒนาการศึกษาให้เจริญมีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้แล้วประเทศนั้นย่อมได้รับความเชื่อมั่นได้รับการยอมรับจากนานาประเทศอย่างค่อนเนื่องยาวนาน ซึ่งจะส่งผลให้สังคมของประเทศยั่งยืนต่อไป⁴

ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนเก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า ร้อยละ 60 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมขาดจิตสาธารณะในเรื่องการไม่รักษาความสะอาดของส่วนรวม เช่นทิ้งขยะไม่เป็นที่ คิมน้ำรับประทานขนมแก้วหรือ

ห่อขนมไม่นำไปทิ้งถังขยะ ร้อยละ 20 ไม่รักษาสิ่งของที่เป็นสมบัติส่วนรวม เช่น ไม่ปิดน้ำปิดไฟหลังการใช้งาน ร้อยละ 20 ชอบหลบเลี่ยงการทำเวรประจำวัน ร้อยละ 15 ลืกล้างห้องน้ำในหน้าที่ตนเองต้องการ ร้อยละ 5 ในการลงไปเก็บข้อมูลจากการพูดคุยกับเพื่อนครูในโรงเรียน พบว่า ครูในโรงเรียนโดยเฉพาะครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ให้ข้อมูลในลักษณะที่สอดคล้องกันกับถึงพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาในการทำมาสะอาดห้องเนื่องจากมีนักเรียนหลบเลี่ยงการทำเวร บางครั้งนักเรียนก็ทิ้งเศษขยะจากการใช้งานเศษจากการเหลาดินสอ แม้กระทั่งเศษขยะจากยางลบลงพื้นโดยไม่สนใจที่จะนำไปทิ้งยังถังขยะหนึ่งในครูประจำชั้นยังกล่าวด้วยว่า บางครั้งพบว่านักเรียนนำน้ำยาลบคำผิดขีดเขียนลงบนโต๊ะเรียนการใช้ดินสอขีดเขียนตามผนังห้องน้ำ ขณะเดียวกันในการอบรมหน้าเสาธงเวลาเช้าแถวในตอนเช้าครูจะหยิบยกเรื่องพฤติกรรมเหล่านี้ของนักเรียนมาตักเตือนอยู่เป็นประจำ โดยใช้คำว่า “ครูยังเห็นอยู่ว่า” “ครูพูดบ่อยแล้วนะ” “ทำไมต้องให้เตือนบ่อย ๆ โดแล้วนะ” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมขาดจิตสาธารณะดังกล่าวยังคงเกิดขึ้นบ่อยอยู่เป็นประจำ

การเสริมสร้างจิตสาธารณะมีหลายวิธีการ เช่น การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมมีต่อการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ การให้คำปรึกษาแนวโยนิโสมนสิการที่มีต่อการเพิ่มพูนจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร⁶ การใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาจิต

สาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จะเห็นได้ว่าการปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาวิธีหนึ่งที่สามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเรียนรู้และเข้าใจตนเองและผู้อื่น สมาชิกกลุ่มจะได้ประโยชน์จากข้อคิดเห็นของสมาชิกคนอื่น ๆ และข้อคิดจากผู้นำกลุ่ม อีกทั้งจะได้เรียนรู้วิธีเผชิญปัญหาจากสมาชิกคนอื่น ๆ ซึ่งกลุ่มจะให้ความเข้าใจ และการสนับสนุนให้กำลังใจ ช่วยให้สมาชิกมีความตั้งใจที่จะสำรวจปัญหาของตน สมาชิกจะรับรู้ถึงความเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม จะทำให้สมาชิกได้เรียนรู้ความใกล้ชิด ความอาทร และการท้าทายบรรยากาศของการสนับสนุนให้กำลังใจ และเป็นแนวทางในการป้องกัน แก้ไข และพัฒนาตนเองของสมาชิกแต่ละคน และสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนเกิดสติมีความตระหนักรู้ในตนเอง ทั้งด้านความรู้สึก พฤติกรรม โดยมุ่งเน้นที่สภาวะปัจจุบัน ซึ่งการตระหนักรู้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และช่วยพัฒนาความสามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคของบุคคล

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชันแนลไพโอเนียร์ส โดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเพื่อเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะที่สามารถปฏิบัติได้ในการมีจิตสาธารณะและ

เปลี่ยนแปลงแก้ไขพฤติกรรมเพื่อให้มีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น ให้เกิดกับนักเรียนแต่ละคน โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนซึ่งจะเป็นกำลังของชาติในอนาคต

วัสดุและวิธีการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชันแนลไพโอเนียร์สปีการศีกษา 2565 ที่ได้จากนักเรียนที่มีคะแนนจิตสาธารณะต่ำ จำนวน 16 และสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน โดยมีเกณฑ์กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดการกำหนดเกณฑ์ของ Vinogradov & Yalom⁷ ที่ว่าขนาดสมาชิกกลุ่มในการให้การปรึกษาที่ได้ผลควรมีสมาชิก 5 - 8 คน โดยกลุ่มทดลองจะได้รับการปรึกษากลุ่ม และกลุ่มควบคุมจะได้รับการดูแลตามระบบการดูแลของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดจิตสาธารณะ ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น ส่วนที่ 2 แบบวัดจิตสาธารณะ ประกอบด้วยข้อถามคำถามจำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ 1 การใช้และดูแลสาธารณะสมบัติส่วนรวมในโรงเรียน 2 การปฏิบัติตนตามหน้าที่ 3 การเคารพสิทธิของผู้อื่น แบบวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ตามแบบของ Likert มี 5 ระดับ ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ระดับ 2 หมายถึง น้อย ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง ระดับ 4 หมายถึง มาก ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการปรึกษาจำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลจิตเวชจำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.77

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ สร้างจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และศึกษาการสร้างรูปแบบ ทฤษฎี และเทคนิคในการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ทั้งในและต่างประเทศแล้วนำการให้การปรึกษากลุ่มไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการปรึกษาจำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลจิตเวชจำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (item objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 และนำไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

หลังจากนั้นดำเนินกิจกรรมสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง 30 นาที รวม 12 ครั้ง มีรายละเอียดดังนี้ ครั้งที่ 1 การปฐมนิเทศ เพื่อสร้าง

สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์และความสำคัญของการเข้ารับการปรึกษากลุ่มรวมทั้งให้นักเรียนทำความเข้าใจและทราบข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกติกา การปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกลุ่มและบทบาทหน้าที่ที่ผู้ให้การปรึกษาและนักเรียน ซึ่งแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับตารางวันเวลาจำนวนครั้งระยะเวลาสถานที่และวิธีการในการปรึกษากลุ่ม ครั้งที่ 2, 3 และ 4 ด้านการใช้และการดูแลสาระณะสมบัติ เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการใช้และดูแลสาระณะสมบัติดูแลรักษาสถานที่ของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม รวมถึงลักษณะของการใช้สิ่งของรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม ครั้งที่ 5, 6 และ 7 ด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้ นักเรียนแสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาทริพย์สินในโรงเรียน ทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนด ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อตกลงของสังคม เช่น การทำเวรประจำวัน การปฏิบัติตัวเมื่อเข้าห้องสมุด และรับอาสาที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์เพื่อส่วนรวม คอยสอดส่องดูแลรักษาทริพย์สินของทางโรงเรียน เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟ เมื่อเลิกใช้งาน จัดโต๊ะเก้าอี้เข้าที่ การเก็บขยะ ครั้งที่ 8, 9, 10 และ 11 ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล เพื่อให้นักเรียนมีการตระหนักรู้และเคารพในสิทธิในการใช้สิ่งของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มไม่นำสิ่งของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม และเพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของ

บุคคล ในการแสดงความคิดเห็นและการยอมรับ
ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การแสดงความคิดเห็น
และการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ครั้งที่ 12
การสรุป เพื่อสรุปการเข้าร่วมกลุ่ม และทำแบบ
ประเมินหลังจากเข้าร่วมการปรึกษา เพื่อให้สมาชิก
ได้สำรวจตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เมื่อได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ
พิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานไปยังผู้อำนวยการ
โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนล ไพโอเนียร์ส
และคุณครูที่รับผิดชอบกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเสนอ
โครงการวิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผ่านการพิจารณาจาก
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 650601
วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2565 โดยผู้วิจัยได้อธิบาย
วัตถุประสงค์ รายละเอียดขั้นตอนของการวิจัย
ประโยชน์ที่ผู้ร่วมวิจัยจะได้รับ สอบถามความ
สมัครใจและลงนามยินยอมเข้าร่วมการวิจัย การ
เก็บข้อมูลเป็นความลับและการนำเสนอผลการวิจัย
เป็นภาพรวม รวมทั้งนักเรียนสามารถปฏิเสธและ
ออกจากการวิจัยได้โดยไม่มีผลใด ๆ ต่อการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ จำนวน ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบโดย Wilcoxon

signed-rank test และ Mann-Whitney U test โดย
ก่อนการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนน
จิตสภาวะกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาและ
กลุ่มที่ได้รับการดูแลตามระบบของโรงเรียน ก่อน
การทดลอง หลังการทดลอง เพื่อทดสอบ
สมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลง
เบื้องต้นในการทดสอบการแจกแจงปกติของกลุ่ม
ตัวอย่างก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล โดย ค่าการ
ทดสอบ Skewness และ ค่าการทดสอบ Kurtosis
มากกว่า 2 ซึ่งหมายความว่า ค่าเฉลี่ยจิตสภาวะ
ของทั้ง 2 กลุ่ม มีการแจกแจงแบบไม่ปกติ ดังนั้น
ผู้วิจัยจึงเลือกใช้สถิตินอนพารามิเตอร์ (nonparametric
statistics) ในการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบจิตสภาวะ
กลุ่มที่ได้รับการปรึกษาและกลุ่มที่ได้รับการ
ดูแลตามระบบของโรงเรียนก่อนและหลังการ
ทดลอง

ผล

ข้อมูลทั่วไปของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มทดลอง ส่วนใหญ่
เป็นเพศชาย ร้อยละ 87.5 อยู่ในระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ร้อยละ 50 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 12.5 อยู่
ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ร้อยละ 25.0 เท่ากัน
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มควบคุมเป็นเพศชาย ร้อยละ
100.0 อยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 50.0
อยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 3 ร้อยละ 25.0
เท่ากัน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ และ ระดับชั้น (n = 16)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มทดลอง (n = 8)		กลุ่มควบคุม (n = 8)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	7	87.5	8	100.0
หญิง	1	12.5	0	0.0
ระดับชั้น				
มัธยมศึกษาปีที่ 1	4	50.0	2	25.0
มัธยมศึกษาปีที่ 2	2	25.0	4	50.0
มัธยมศึกษาปีที่ 3	2	25.0	2	25.0

เปรียบเทียบจิตสาธาณะทดลองก่อน และหลังการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์

ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบจิตสาธาณะกลุ่มทดลองก่อนและหลังการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ พบว่า ค่าเฉลี่ยของจิตสาธาณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ ภาพรวมผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = -2.533$) หากพิจารณารายด้านพบว่าด้าน การใช้และการดูแลสาธาณสมบัติและด้านการถือ เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = -2.254, -2.539$) ส่วนด้าน ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคลไม่แตกต่างกัน ($Z = -0.289$) ดังแสดงในตารางที่ 2

เปรียบเทียบความจิตสาธาณะระหว่าง กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนว

ทฤษฎีเกสตัลท์

ผลการเปรียบเทียบจิตสาธาณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์กับจิตสาธาณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามระบบปกติของโรงเรียน ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง พบว่า จิตสาธาณะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์และกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามระบบของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($U = -6.500$) หากพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการถือ เป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($U = 3.000$) ส่วน ด้านการใช้และการดูแลสาธาณสมบัติและด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล ($U = 21.500, U = 24.000$) ไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจิตสภาวะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง (n = 8)

จิตสภาวะ	การทดลอง	mean	S.D.	Z	p-value
ด้านการใช้และการดูแล สาธารณสมบัติ	ก่อนการทดลอง	17.250	2.435	-2.254	0.024*
	หลังการทดลอง	22.250	1.389		
ด้านการถือเป็นหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติ	ก่อนการทดลอง	20.000	1.604	-2.539	0.011*
	หลังการทดลอง	24.500	1.927		
ด้านการรับรู้และเคารพใน สิทธิของบุคคล	ก่อนการทดลอง	18.625	1.996	-.289	0.773
	หลังการทดลอง	18.750	2.375		
จิตสภาวะโดยรวม	ก่อนการทดลอง	55.875	5.384	-2.533	0.011*
	หลังการทดลอง	63.625	3.777		

*p-value < 0.05, Wilcoxon signed-rank test

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจิตสภาวะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการให้การศึกษาตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์กับจิตสภาวะของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามระบบปกติของโรงเรียน

จิตสภาวะ		mean	S.D.	U	p-value
ด้านการใช้และการดูแล สาธารณสมบัติ	กลุ่มทดลอง	19.750	1.770	21.500	-1.126
	กลุ่มควบคุม				
ด้านการถือเป็นหน้าที่ ที่ต้องปฏิบัติ	กลุ่มทดลอง	21.500	3.795	3.000	-3.006*
	กลุ่มควบคุม				
ด้านการรับรู้และเคารพใน สิทธิของบุคคล	กลุ่มทดลอง	18.188	2.509	24.000	-0.797
	กลุ่มควบคุม				
จิตสภาวะโดยรวม	กลุ่มทดลอง	59.500	6.121	6.500	-2.688*
	กลุ่มควบคุม				

*p-value < 0.05, Mann-Whitney U test

อภิปราย

การเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส โดยการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยดังนี้

สมมติฐานที่ 1 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลอง โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส หลังได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ที่มีจิตสาธารณะสูงกว่าก่อน ได้รับการให้การปรึกษากลุ่มผลการศึกษารั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานการวิจัยโดยพบว่าจิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นหลังการเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมการปรึกษากลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์เป็นวิธีการให้การปรึกษาที่เหมาะสมกับนักเรียนทั้งนี้ เนื่องจากทฤษฎีเกสตัลท์เป็นแนวคิดที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนรู้รวมทั้งการเรียนรู้จากปัญหาความคิด ที่เห็นว่าการรับรู้เป็นพื้นฐานทำให้เกิดการเรียนรู้และคนเรามีความสามารถในการรับรู้ต่างกัน จึงส่งผลให้มีเรียนรู้และมีกระทำแตกต่างกัน การจะรับรู้ที่ทำให้เกิดความเข้าใจได้ค่านั้นต้องมีการรับรู้โดยส่วนรวมก่อนแล้วจึงศึกษาส่วนย่อย ๆ ของสิ่งนั้นทีละส่วนในภายหลังและการเรียนรู้เป็นการแก้ไขปัญหาอย่างหนึ่ง ซึ่งความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ดีขึ้นอยู่กับความสามารถในการหยั่งเห็น (insight) การหยั่งเห็นเป็นการคิดช่องทาง แก้ปัญหาได้

ฉับพลันจากการพิจารณาสภาวะรอบด้านถ้าเกิดการหยั่งเห็นเมื่อใดก็จะแก้ปัญหาได้เมื่อนั้น เมื่อแก้ปัญหาได้ก็เกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นไปได้ดีเพียงใดขึ้นกับการใช้ความคิดความเข้าใจหรือสติปัญญาของผู้คน ดังนั้นกระบวนการรับรู้และการคิดในสมอง ซึ่งเป็นตัวสั่งการให้เกิดพฤติกรรม การพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามแนวคิดของจิตวิทยาเกสตัลท์นั้น จะต้องพัฒนาปรับเปลี่ยนความคิดก่อน รวมไปถึงการทำความเข้าใจและวินิจฉัยบุคคลที่จะต้องดูผู้คนเป็นส่วนรวมต้องศึกษาเข้าไปในสภาพแวดล้อมทุกรูปแบบเพื่อให้รู้จักผู้คนได้โดยแท้จริง รวมทั้งได้แนวทางเข้าใจบุคคล โดยพิจารณาที่โลกแห่งการรับรู้ของเขา เนื่องจากจะรับรู้ตามความคิดภายใน มากกว่ารับรู้โลกเชิงภูมิศาสตร์ตามความเป็นจริง เมื่อเข้าใจการรับรู้ของใครก็ย่อมเข้าใจความคิดของผู้คนด้วย จากการศึกษาวิจัยพบว่า ทฤษฎีเกสตัลท์สามารถนำมาใช้ในการปรึกษาได้ประสบความสำเร็จสอดคล้องกับการศึกษาของ อภิเชษฐ จันทนา และกาญจนา ไชยพันธุ์ (2553)⁶ ที่ศึกษาผลของการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโป่งขุนเพชรพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโป่งขุนเพชรพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ที่เข้าร่วมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ มีคะแนนจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมกระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05 แต่หากพิจารณารายด้านจะพบว่าด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติและด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะอยู่ในการปรึกษากลุ่มพบว่า ภาพรวมนักเรียนทุกคนจะชอบกิจกรรมและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในช่วงกิจกรรมแรก ๆ สมาชิกกลุ่มยังไม่กล้าแสดงออกในการซักถามหรือแสดงความคิดเห็นมากนัก แต่หลังจากผู้วิจัยได้กระตุ้นให้สมาชิกกลุ่มเกิดความกระตือรือร้น โดยการให้คำชม การให้กำลังใจ การสรุปแล้วถามย้อนกลับ ส่งผลให้นักเรียนกลับมาสนใจและแสดงความคิดเห็นมากขึ้นตลอดจนเห็นความสำคัญในการปฏิบัติตามกฎข้อตกลงของสังคม เช่น มีความรับผิดชอบในการทำเวรประจำวันและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองเมื่อเข้าห้องสมุดมากขึ้นตลอดจนมีความระมัดระวังในของที่เป็นส่วนรวมมากขึ้น เช่น การปิดน้ำ ปิดไฟเมื่อเลิกใช้งาน การไม่ทิ้งขยะเรี่ยราด เป็นต้น จากคำพูดของนักเรียนในการทำกิจกรรมในด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติ ด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคล จากคำพูดที่ว่า การเข้าร่วมครั้งนี้ทำให้ “หนูรู้สึกว่าการทำแบบนี้จะต้องเปลี่ยนแปลงตนเองแล้วในการใช้ของต่าง ๆ ให้ถูกต้องและรู้จักประหยัด โดยเฉพาะการรักษาสิ่งของที่เป็นของส่วนรวม” “ต่อไปเราจะช่วยกันสอดส่องดูแลของส่วนรวม” “ทุกการแบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สิ่งของร่วมกันทำให้เราฟูขึ้น” “จะช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมี

โอกาส จะดูแลรักษาสิ่งของด้วยการเอาใจใส่และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน” สอดคล้องกับส่วนจิตสาธารณะด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของบุคคลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่หากพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนจิตสาธารณะมีแนวโน้มสูงขึ้น เช่นเดียวกับ Lekwilai et al. (2020)⁹ ได้ทำ การวิจัยเรื่อง Effects of Using Public Mind Enhancement Model on Bachelor of Education Students at Phranakhon Rajabhat University พบว่าการจัดแผนการเรียนรู้เรื่องจิตสาธารณะ ส่งผลต่อปัจจัยจิตสาธารณะ ต่อตนเองเพิ่มขึ้น

สมมติฐานที่ 2 จิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไพโอเนียร์ ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลต์กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลตามระบบการดูแลของโรงเรียนแตกต่างกัน

ผลการศึกษาค้นครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานการวิจัย โดยพบว่า จิตสาธารณะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลต์และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการดูแลระบบการดูแลของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าการปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลต์ เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนได้สำรวจตนเองในแง่มุมต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อพัฒนานักเรียนในแง่ต่าง ๆ เช่น มีมนุษยสัมพันธ์การรู้จักตนเองและการรู้จักคนอื่น สามารถเปลี่ยนแปลงตนเองไปในทางที่ดีขึ้น โดยนักเรียนที่เข้าร่วมการปรึกษา

กลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ จะ เป็นนักเรียนที่มีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น โดยมีลักษณะ ของความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมการแสดง ของนักเรียนในการใช้ของส่วนรวม ได้แก่ การ ตระหนักรู้ในการรักษาทรัพย์สิน ดูแลรักษาสถานที่ของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพเดิม ลักษณะของการใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างประหยัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเมื่อนักเรียนได้รับการให้การ ปรึกษากลุ่มการทำให้ให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและประสบการณ์ต่าง ๆ กันมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมสามารถปรับปรุงและ พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งในการ ให้การปรึกษากลุ่ม คือ การให้กำลังใจและการ เสริมแรงซึ่งกันและกัน อันเป็นสิ่งที่ชะโลมใจ นักเรียนให้เกิดผลลัพธ์พลังใจในทางบวก¹⁰ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้ของส่วนรวม มากขึ้น ส่วนด้านการใช้และการดูแลสาธารณสมบัติและด้านการรับรู้และเคารพในสิทธิของ บุคคล ไม่แตกต่างกันแต่หากพิจารณาค่าเฉลี่ยของ คะแนนจิตสาธารณะมีแนวโน้มสูงขึ้น ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่ในช่วง ของวัยมักจะให้ความสำคัญกับตนเองมากกว่าสิ่ง อื่นประกอบกับการปรึกษากลุ่มอาจจะต้องเพิ่ม จำนวนครั้งให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มุมมองของนักเรียนให้กว้างขึ้น สอดคล้องกับ อุมารณ์ สุขารมณ (2566)¹¹ ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างจิต สาธารณะของนักศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย พบว่า จิตสาธารณะของนักศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร คะแนนปัจจัยที่สัมพันธ์กับ จิตสาธารณะของนักศึกษากาฬรวมคะแนนจิต สาธารณะของนักศึกษากาฬรวมอยู่ในระดับสูง (mean = 4.41, S.D. = 0.39) ผลของการใช้รูปแบบ การให้การปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครสรุปได้ดังนี้ จิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการ ให้การปรึกษากลุ่ม หลังเข้าร่วมการให้การปรึกษา กลุ่มและหลังติดตามผลมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้นกว่า ก่อนการเข้าร่วมการให้การปรึกษากลุ่ม อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และจิตสาธารณะ ของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ได้รับการให้การ ปรึกษากลุ่ม หลังร่วมการให้การปรึกษากลุ่มและ หลังการติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่าจิตสาธารณะของ นักศึกษากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้การปรึกษา กลุ่มก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01

สรุป

การปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์ สามารถเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น ได้

ข้อจำกัด

ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถเป็นตัวแทน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาคามทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูที่ทำหน้าที่ให้การปรึกษา จะนำไปใช้ในควมมีความรู้ด้านการปรึกษา จิตวิทยา และพิจารณาขั้นตอนในการนำโปรแกรมกลุ่มตามทฤษฎีเกสตัลท์ไปใช้ในการพัฒนาและเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่นักเรียน

2. เพื่อเป็นการทดสอบประสิทธิผลของการศึกษาคามทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นว่ายังคงมีประสิทธิผลต่อไปอีกหรือไม่จึงควรมีการติดตามผลในระยะยาว 3 เดือน 6 เดือน และ 1 ปี ร่วมกับศึกษาความคุ้มค่า คุ้มทุนในการใช้การปรึกษากลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน

3. ควรนำการศึกษาคามทฤษฎีเกสตัลท์เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะไปประยุกต์ใช้ในการศึกษากับนักเรียนในระดับอื่น ๆ ในการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านอื่น ๆ พร้อมทั้งมีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. วิลล ชาดิซัน. ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์ต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต]. สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร; 2555.
2. ชัยยงค์ จันทร์โสดา. การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อแก้ไข ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของ นักเรียนโรงเรียนแสงโตนพิทยาคม อำเภอประโคนชัยจังหวัดบุรีรัมย์ [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต]. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2550.
3. บดินทร์ เสวาทพ. การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านบะหว้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 3 [วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต]. สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร; 2561.
4. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552 -2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด; 2554.
5. สุพจน์ เปลี่ยวสงค์. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้จังหวัด นครศรีธรรมราช [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต]. สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ; 2557.
6. นิรุทธิ์ วัฒนภาส. ผลของการให้คำปรึกษาแนวโยนิโส มนสิการที่มีต่อการเพิ่มพูนจิตสำนึก สาธารณะของ นักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. Veridian E-Journal SU 2554; 688-703.
7. Vinogradov S & Yalom ID. Concise guide to group psychotherapy. Washington, DC: America Psychiatric Press Inc; 1989.
8. กาญจนา ไชยพันธุ์ , อภิเชษฐ จันทนา. ผลของการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านโป่งขุนเพชรพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา 2553; 4(3): 130-138.
9. Lekwilai S, Nithiwaraphakul K, Akkararat P. Effects of using public mind enhancement model on bachelor of education students at Phranakhon Rajabhat University. Solid State Technology 2020; 63(4): 599-608.

10. กาญจนา สุทธิเนียม. การพัฒนาทุนทางจิตวิทยาเชิงบวกของนิสิตครู โดยการให้การปรึกษากลุ่ม. วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต 2561; 32(1): 17-32.
11. อุมารณ์ สุขารมณ, การพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 2566; 13: 65-85.

ภาคผนวก ข

ใบรับรองของคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์

COA No. 650601

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

1061 ซอยอิสรภาพ 15 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600 โทรศัพท์ 0 2473 7000 ต่อ 1600-1601 หรือ 1603

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ดำเนินการให้การรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ที่เป็นมาตรฐานสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ชื่อโครงการ : การเสริมสร้างจิตสำนึกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์ เนชั่นแนลไพโอเนียร์สโดยการปรึกษากลุ่มตามแนวทฤษฎีเกสตัลท์

เลขที่โครงการวิจัย : 011/65E08

ผู้วิจัยหลัก : นางสาวสุนิสา ลอยเมฆ

สังกัด : สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิธีทบทวน : แบบเร่งด่วน (Expedited Review)

รายงานความก้าวหน้า : ส่งรายงานความก้าวหน้าเมื่อเสร็จสิ้นโครงการวิจัยหรือไม่เกิน 12 เดือน

เอกสารรับรอง : โครงการวิจัย เลขที่ 011/65E08-V.02 และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ลงวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2565

ลงนาม

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัจจา จิตภิรมย์)

ประธาน

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารี ผสานสินธุ์วงศ์)

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

วันที่รับรอง : 2 มิถุนายน พ.ศ. 2565

วันหมดอายุ : 1 มิถุนายน พ.ศ. 2566

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อผู้วิจัย	นางสาวสุนิสา ลอยเมฆ
วันเดือนปีเกิด	4 กรกฎาคม 2528
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลกำแพงเพชร
E-Mail	sunisa.loy2528@gmail.com
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549 - 2552	ปริญญาตรี : สาขาบัญชี คณะบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
พ.ศ. 2561 - 2562	สาขาวิชาชีพครู ประกาศนียบัตร(วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
พ.ศ. 2562 – 2566	ปริญญาโท : สาขาจิตวิทยาการศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนนานาชาติอินเตอร์เนชั่นแนลไฟโอเนียร์ส
ตำแหน่ง	ครูภาษาไทย